

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

27 februari 2006

ONTWERP VAN DECREET

houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en energie

INHOUD

	Blz.
1. Memorie van toelichting	3
2. Voorontwerp van decreet	31
3. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	45
4. Advies van de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt	63
5. Advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen.....	67
6. Advies van de Raad van State	87
7. Ontwerp van decreet	99

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

HOOFDSTUK I

Algemeen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

HOOFDSTUK II

Bepaling landinrichting

Artikel 2

De huidige tekst luidt als volgt:

“Landinrichting is uitsluitend van toepassing op de landelijke gebieden en de recreatiegebieden, evenals op de woongebieden met een landelijk karakter en de ontginningsgebieden zoals vermeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen.

De Vlaamse Regering kan bij wijze van uitzondering gronden in andere gebieden aan landinrichting onderwerpen voorzover het onmisbaar is voor de uitvoering van een landinrichtingsplan opgesteld krachtens artikel 13.”.

De nieuwe tekst is noodzakelijk omdat in steeds meer gebieden de bestemming van de gewestplannen gewijzigd werd of zal worden gewijzigd via ruimtelijke uitvoeringsplannen. Landinrichting wordt zo van toepassing in de ‘vergelijkbare gebieden aangewezen in de ruimtelijke uitvoeringsplannen’. Zonder deze aanpassing zullen steeds meer dossiers in de vorm van een ‘uitzondering’ aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring moeten worden voorgelegd.

HOOFDSTUK III

Energie

Artikel 3

Het huidige artikel 7, §2, van het Elektriciteitsdecreet stelt: “Zolang de netbeheerder elektriciteit levert aan gebonden afnemers, mag hij groene stroom en elektriciteit, geproduceerd door middel van een kwalitatieve warmtekrachtinstallatie, verkopen en eventueel zelf opwekken.”. Een gelijkaardige bepaling, maar dan voor aardgas, werd opgenomen in artikel 8, §2, van het Aardgasdecreet.

Voorgesteld wordt om deze bepaling in het Elektriciteitsdecreet en het Aardgasdecreet te wijzigen en duidelijk te bepalen welke activiteiten de netbeheerder mag ondernemen inzake levering en productie van elektriciteit en aardgas.

Inzake de levering van elektriciteit en aardgas door de netbeheerder geldt als algemeen principe dat de netbeheerder geen leveringsactiviteiten meer mag ondernemen. Hierop werden in het Elektriciteitsdecreet evenwel twee uitzonderingen voorzien: enerzijds de leveringen aan gebonden afnemers (artikel 7, §2), anderzijds de leveringen in het kader van een openbaredienstverplichting die aan de netbeheerders werd opgelegd (artikel 19, 1°, c). In het Aardgasdecreet werden dezelfde uitzonderingen voorzien in artikel 8, §2, en artikel 18, 1°, c).

Sinds de volledige vrijmaking van de elektriciteits- en gasmarkt op 1 juli 2003 zijn er echter geen gebonden afnemers meer en dient de netbeheerder dus geen elektriciteit of aardgas meer te leveren aan gebonden afnemers. Deze uitzondering op het verbod op levering door de netbeheerders kan dan ook beter worden geschrapt in artikel 7 van het Elektriciteitsdecreet en artikel 8 van het Aardgasdecreet.

De decretale basis voor de elektriciteitsleveringen door de netbeheerder in het kader van een openbaredienstverplichting staat momenteel enkel beschreven in artikel 19, 1°, c, van het Elektriciteitsdecreet. Daarin staat dat de Vlaamse Regering de netbeheerders een openbaredienstverplichting kan opleggen in verband met de ‘ononderbroken levering van een minimale hoeveelheid elektriciteit ingeval van niet-betaling van de elektriciteitsfactuur’. Dit artikel kreeg

haar uitvoering in het besluit van 31 januari 2003 met betrekking tot de sociale openbaredienstverplichtingen in de vrijgemaakte elektriciteitsmarkt, waarin wordt gesteld dat de netbeheerders verplicht zijn om elektriciteit te leveren aan huishoudelijke afnemers van wie het leveringscontract werd opgezegd omwille van wanbetaling en die geen nieuwe leverancier hebben gevonden. De netbeheerder speelt daarbij de rol van 'sociale leverancier'. Deze leveringen gebeuren doorgaans via de budgetmeter of de stroombegrenzer. De netbeheerders kopen de elektriciteit die zij in het kader van deze openbaredienstverplichting nodig hebben aan op de markt via een openbare aanbesteding. Deze 'sociale' leveringen door de netbeheerder zijn een uitzondering op het verbod op de levering van elektriciteit. Het lijkt dan ook duidelijker om reeds in artikel 7, §2, van het Elektricititsdecreet te verwijzen naar deze uitzondering. Hetzelfde dient te gebeuren in artikel 8 van het Aardgasdecreet.

Gezien het voorgaande worden in het voorliggend artikel alle verwijzingen naar de levering door de netbeheerder aan gebonden afnemers geschrapt uit het Elektricititsdecreet, gezien er geen gebonden afnemers meer zijn sinds de vrijmaking van de markt. Artikel 7, §2, van het Elektricititsdecreet zal bepalen dat de netbeheerder geen leveringsactiviteiten mag ondernemen, tenzij de levering van elektriciteit in het kader van een openbaredienstverplichting die hem wordt opgelegd op grond van artikel 19, 1°, van het Elektricititsdecreet. Leveringsactiviteiten die door de netbeheerder ondernomen worden, maar geen rechtsgrond vinden in een openbaredienstverplichting opgelegd door de Vlaamse Regering, zijn verboden.

Wat de productie van elektriciteit door de netbeheerder betreft, stelt het huidige artikel 7, §2, van het Elektricititsdecreet dat de netbeheerders geen productie-installaties meer mogen bezitten sinds 1 juli 2003. Nochtans bezitten bepaalde netbeheerders nog steeds een aantal hernieuwbare energie-installaties (onder meer zonnepanelen) en kleinschalige warmtekrachtinstallaties. Het blijkt immers niet zo eenvoudig te zijn voor de netbeheerders om hun bestaande productie-installaties te verkopen. In sommige gevallen bestaan er langlopende contracten tussen de uitbater van de warmtekrachtinstallatie die eigendom is van de netbeheerder en de afnemer van de CO₂, warmte of stoom die in deze installatie wordt opgewekt. In deze gevallen is het niet evident om deze installaties op korte termijn te verkopen, gezien de looptijd van deze contracten. Voorgesteld wordt om de netbeheerders toe te staan deze bestaande installaties te behou-

den, maar op voorwaarde dat zij de elektriciteit die in deze installaties wordt opgewekt niet verkopen of leveren, en dus niet in concurrentie kunnen treden met andere elektriciteitsproducenten.

In het voorliggend artikel wordt daarom bepaald dat de netbeheerders geen activiteiten mogen ondernemen inzake de productie van elektriciteit, met uitzondering van de productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen en kwalitatieve warmtekrachtkoppeling, voorzover de opgewekte elektriciteit enkel wordt aangewend voor de dekking van het eigen verbruik van de netbeheerder en/of zijn netverliezen.

Bij het transport van elektriciteit via distributieleidingen treedt altijd een verlies van spanning op. Dit kan oplopen tot zo'n 5% van de op het net geïnjecteerde elektriciteit. Iedere netbeheerder heeft op basis van het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit (bedoeld in artikel 8 van het Elektricititsdecreet) de plicht de netverliezen op zijn eigen net te compenseren. De netbeheerder kan dit momenteel enkel doen via de aankoop van elektriciteit via een openbare aanbesteding. In de toekomst zou hij dit echter ook moeten kunnen doen aan de hand van eigen productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen en kwalitatieve warmtekrachtkoppeling.

De voorgestelde wijziging van artikel 7, §2, van het Elektricititsdecreet zal niet van toepassing zijn op producenten, leveranciers, tussenpersonen of met die ondernemingen verbonden of geassocieerde ondernemingen, waarin de netbeheerder participeert. In dit laatste geval geldt het bepaalde in artikel 14 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2005 met betrekking tot de distributienetbeheerders voor elektriciteit.

Bovendien zal de netbeheerder enkel productie-installaties mogen bezitten waarin elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen of uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling wordt opgewekt. De eigendom over installaties die elektriciteit opwekken uit nucleaire energie of uit fossiele brandstoffen en de eigendom over niet-kwalitatieve warmtekrachtinstallaties is dus uitgesloten.

Evenmin kunnen ze in concurrentie komen met andere producenten. De door hen opgewekte elektriciteit mag immers niet doorverkocht of geleverd worden aan derden. Bovendien zal de hoeveelheid elektriciteit die de netbeheerders kunnen opwekken

in hun bestaande installaties maar een klein percentage uitmaken van de elektriciteit die nodig is voor het dekken van hun netverliezen. Het grootste deel van de benodigde elektriciteit zullen zij nog steeds dienen aan te kopen op de markt.

Ten slotte geldt de uitzondering op het productieverbod voor netbeheerders enkel voor eigen installaties, zijnde installaties die in eigendom zijn van de netbeheerder op datum van 1 juli 2006.

De netbeheerders krijgen dus nog tot 1 juli de tijd om kwalitatieve warmtekrachtinstallaties over te nemen op vraag van de huidige exploitant. Deze mogelijkheid is vooral belangrijk voor de installaties gebouwd voor 2002, die niet genieten van de certificatensteun, maar wel een belangrijke primaire energiebesparing realiseren. Het gaat daarbij naar schatting hoogstens om een 20-tal megawatt aan WKK-motoren, die momenteel dreigen stilgelegd te worden.

Om te vermijden dat de netbeheerders deze installaties, die een belangrijke primaire energiebesparing realiseren, stilleggen, vormt de verdere exploitatie van deze installaties een openbaredienstverplichting totdat de installatie vernieuwd wordt. Vanaf dan komen de warmtekrachtcertificaten toegekend voor deze installatie in aanmerking voor het warmtekrachtcertificatensysteem en kan de verdere exploitatie op een rendabele manier gebeuren door derden. De openbaredienstverplichting is dus zeer tijdelijk, gezien de meeste warmtekrachtinstallaties die momenteel dreigen stilgelegd te worden, uitbatingscontracten hebben tot ongeveer 2010 en daarna aan vernieuwing toe zijn.

Artikel 4

In artikel 19, 1°, c, van het Elektriciteitsdecreet wordt bepaald dat de Vlaamse Regering de netbeheerders een openbaredienstverplichting kan opleggen in verband met de ‘ononderbroken levering van een minimale hoeveelheid elektriciteit ingeval van niet-betaling van de elektriciteitsfactuur’. Het is evenwel nodig om deze mogelijkheid uit te breiden. In de vrijgemaakte markt blijkt immers dat leveranciers ook leveringscontracten opzeggen met afnemers die geen betalingsmoeilijkheden hebben, bijvoorbeeld omdat de leverancier weinig commercieel voordeel heeft bij de verdere belevering van een afnemer (bijvoorbeeld een huishoudelijke afnemer met PV-panelen en een terugdraaiende teller). Verder is het mogelijk

dat eindafnemers hun leveringscontract opzeggen, maar geen nieuwe leverancier zoeken of vinden. Ook in deze situaties moet de verzekerde bevoorrading van deze afnemers bewaard blijven. Afsluiting van huishoudelijke afnemers is volgens de huidige energiewetgeving immers enkel mogelijk ingeval van onveiligheid, fraude en klaarblijkelijke onwil. Enkel de netbeheerders kunnen instaan voor deze verzekerde bevoorrading aan afnemers die over geen geldig leveringscontract (meer) beschikken en die geen nieuwe leverancier zoeken of vinden in de markt.

Daarom wordt in voorliggend artikel het artikel 19, 1°, c, van het Elektriciteitsdecreet aangevuld met de bepaling dat de Vlaamse Regering ook een openbaredienstverplichting kan opleggen aan de netbeheerders inzake ‘de levering van elektriciteit aan huishoudelijke eindafnemers die over geen geldig leveringscontract beschikken’. Eenzelfde bepaling dient te worden toegevoegd aan artikel 18, 1°, c, van het Aardgasdecreet.

Artikel 5

Artikel 5, eerste lid van de Europese richtlijn 2004/8/EG inzake de bevordering van warmtekrachtkoppeling op basis van de vraag naar nuttige warmte binnen de interne energiemarkt en tot wijziging van Richtlijn 92/42/EEG stelt:

“Op basis van de in artikel 4, lid 1, bedoelde geharmoniseerde rendementsreferentiewaarden zorgen de lidstaten ervoor dat, uiterlijk zes maanden na de vaststelling van deze waarden, de oorsprong van elektriciteit uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling kan worden gegarandeerd volgens objectieve, transparante en niet-discriminerende criteria die door elke lidstaat zijn vastgelegd. Zij zorgen ervoor dat, op verzoek van de producent, een dergelijke garantie van oorsprong van de elektriciteit wordt afgegeven die de producenten in staat stelt aan te tonen dat de elektriciteit die zij verkopen, geproduceerd is door middel van kwalitatieve warmtekrachtkoppeling.”.

In het vijfde lid van artikel 5 worden een aantal voorwaarden gesteld waaraan deze certificaten van oorsprong dienen te voldoen. Een garantie van oorsprong “specificeert de calorische onderwaarde van de brandstofbron waaruit de elektriciteit is geproduceerd, de toepassing van de warmte die samen met de elektriciteit is gegenereerd, en de datum en plaats van de productie; specificeert overeenkomstig bijlage II

de hoeveelheid elektriciteit gewonnen uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling waarvoor de garantie geldt; en specificeert de besparing op primaire energie berekend overeenkomstig bijlage III op basis van de door de Commissie vastgestelde geharmoniseerde rendementsreferentiewaarden bedoeld in artikel 4, lid 1.”.

De lidstaten kunnen in de garantie van oorsprong steeds aanvullende informatie opnemen. De in het vijfde lid bepaalde specificaties zijn derhalve de minimumvoorwaarden waaraan een dergelijke garantie dient te voldoen.

Artikel 5 van deze richtlijn is reeds gedeeltelijk omgezet in Vlaamse wetgeving. Het Elektriciteitsdecreet voorziet op dit moment reeds de invoering van een systeem van warmtekrachtcertificaten waarbij een bewijsstuk wordt toegekend aan de eigenaar van de warmtekrachtinstallatie (of aan de natuurlijke persoon of rechtspersoon die daartoe door de eigenaar werd aangewezen) per schijf van 1000 kWh warmtekrachtbesparing. Het warmtekrachtcertificaat vermeldt ook de hoeveelheid elektriciteit geproduceerd via warmtekrachtkoppeling. Die overeenstemmende hoeveelheid geproduceerde elektriciteit wordt bij ieder warmtekrachtcertificaat vermeld in de centrale databank, overeenkomstig artikel 11, 10°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2004 houdende de openbare dienstverplichting ter bevordering van de elektriciteitsopwekking in kwalitatieve warmtekrachtinstallaties.

Tot nu toe werden de warmtekrachtcertificaten in het Elektriciteitsdecreet enkel gebruikt als bewijsmiddel voor de leverancier om te bewijzen dat hij aan zijn certificatenverplichting heeft voldaan, bedoeld in artikel 25bis, §2, van het Elektriciteitsdecreet. In voorliggend ontwerp van decreet wordt voorzien dat het warmtekrachtcertificaat ook voor een andere functie kan worden gebruikt, namelijk als bewijs dat een verkochte hoeveelheid elektriciteit werd opgewekt uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling. Door deze toevoeging wordt ook deze verplichting van artikel 5 van de richtlijn omgezet in Vlaamse wetgeving.

Een warmtekrachtcertificaat kan logischerwijs maar eenmaal worden gebruikt in het kader van de verkoop van elektriciteit uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling, zoals bedoeld in artikel 23bis.

Het gebruik van warmtekrachtcertificaten in het kader van de verkoop van elektriciteit uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling, zoals bedoeld in arti-

kel 23bis, heeft niet tot gevolg dat de certificaten ook geacht worden te zijn voorgelegd in het kader van de quotumverplichting, bedoeld in artikel 25bis, §2. Deze twee procedures zijn volledig gescheiden.

Een warmtekrachtcertificaat dat gebruikt wordt om aan te tonen dat een bepaalde hoeveelheid elektriciteit werd opgewekt uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling, moet ‘getoond’ worden aan de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG). In de praktijk zal de VREG in de certificatenbank aanduiden dat het certificaat voor deze functie verbruikt is.

Het tonen van een warmtekrachtcertificaat in het kader van de verkoop van elektriciteit uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling, sluit dus niet uit dat het certificaat daarna nog kan worden voorgelegd in het kader van de verplichting, bedoeld in artikel 25bis, §2, van het Elektriciteitsdecreet.

Artikel 6

Dit artikel brengt dezelfde wijzigingen aan aan artikel 8 van het Aardgasdecreet, als in artikel 3 worden aangebracht aan artikel 7 van het Elektriciteitsdecreet.

Zo worden in artikel 8 van het Aardgasdecreet alle verwijzingen geschrapt naar de levering van aardgas door de netbeheerder aan gebonden afnemers, aangezien er geen gebonden afnemers meer zijn sinds de vrijmaking van de markt. Verder wordt aan artikel 8 een §1bis toegevoegd, waarin wordt bepaald dat de netbeheerder enkel aardgas mag leveren in het kader van een openbardienstverplichting, opgelegd op grond van artikel 18, 1°, van het Aardgasdecreet.

Artikel 7

Dit artikel brengt dezelfde wijzigingen aan aan artikel 18, 1°, c), van het Aardgasdecreet, als in artikel 4 worden aangebracht aan artikel 19, 1°, c), van het Elektriciteitsdecreet.

Het artikel voegt toe aan artikel 18, 1°, c), van het Aardgasdecreet dat de Vlaamse Regering ook een openbardienstverplichting kan opleggen aan de netbeheerders in verband met de levering van aardgas aan huishoudelijke afnemers die niet over een geldig leveringscontract beschikken. Momenteel bestaat deze

openbardienstverplichting enkel voor afnemers wier leveringscontract werd opgezegd omwille van wanbetaling. Het is evenwel nodig om deze regeling ook uit te breiden voor afnemers die omwille van andere redenen dan wanbetaling opgezegd worden door hun aardgasleverancier of geen geldig leveringscontract willen of kunnen afsluiten.

HOOFDSTUK IV

Private waterzuiveringsinstallaties

Artikelen 8 en 9

Deze bepalingen beogen een administratieve vereenvoudiging bij de adviesverlening bij private waterzuiveringsinstallaties, zowel bij de burger als bij de overheid.

In de huidige situatie is het immers zo dat de burger zowel in het kader van de subsidiëring van deze installaties (in het kader van de samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest en de gemeenten ‘Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling’) als in het kader van de vrijstelling van de afvalwaterheffing een dossier bij de gemeente moet indienen.

Voor de subsidiëring van deze installaties gebeurt er een principiële goedkeuring én een technisch onderzoek ter plaatse door de gemeente. Voor de vrijstelling van de afvalwaterheffing was er een verplicht advies van de afdeling Milieu-inspectie. Zowel bij het technisch onderzoek van de gemeente als bij het advies van de afdeling Milieu-inspectie werd de bouw en de exploitatie van de installatie getoetst aan de code van goede praktijk.

Bij de meer dan 2000 behandelde adviesvragen door de afdeling Milieu-inspectie werd vastgesteld dat deze controles zonder noemenswaardige problemen door de gemeentelijke milieuambtenaar kunnen uitgevoerd worden. Dit wordt tevens bevestigd in de subsidieregeling, waar deze taken reeds aan de gemeentelijke overheid zijn toegewezen.

Aangezien private waterzuiveringsinstallaties en hun lozing ingedeeld zijn als klasse 3-inrichting of helemaal niet ingedeeld zijn (afhankelijk van de plaats van de lozing), is de huidige aanpassing tevens een implementatie van de resultaten van het kerntaken-debat, zoals vastgelegd in het bestuursakkoord tus-

sen het Vlaams, provinciaal en lokaal bestuursniveau omtrent een effectief en burgergericht overheidsbesturen in Vlaanderen.

Door het schrappen van het verplicht advies van de afdeling Milieu-inspectie, kan de vrijstelling van de afvalwaterheffing toegestaan worden, aansluitend op de goedkeuring van de subsidiëring, en wordt volgende administratieve vereenvoudiging gerealiseerd:

- de burger hoeft maar één keer een dossier in te dienen;
- de overheid zal slechts één plaatsbezoek uitvoeren.

HOOFDSTUK V

Milieuvergunning

Artikel 10

Aanvankelijk werd in het Milieuvergunningsdecreet ‘de bevoegde overheid’ niet gedefinieerd. In Titel I van het Vlarem werd die overheid wel aangeduid als volgt:

“Artikel 45

§1. De overheid die de laatste lopende vergunning heeft verleend of de milieuvergunningsvoorwaarden heeft gewijzigd, kan bij gemotiveerde beslissing de in de lopende definitieve vergunning(en) opgelegde voorwaarden wijzigen of aanvullen.”.

Door een decreetswijziging van 22 december 1993, waarbij een tweede lid aan §1 van artikel 21 van het milieuvergunningsdecreet werd toegevoegd, is nu de bevoegde overheid ‘diegene die in eerste aanleg bevoegd is, tenzij een hogere overheid één of meer van de lopende vergunningen heeft verleend of de vergunningsvoorwaarden heeft gewijzigd. In dat geval is deze hogere overheid bevoegd.’.

De verantwoording van de decreetswijziging is te vinden in de memorie van toelichting bij de bespreking van de wijziging van de bevoegde overheid inzake de aanvragen tot verandering van een vergunde inrichting. Daar werd het volgende gesteld: “De vooropgestelde wijziging beoogt de bevoegdheid voor het vergunnen van een verandering te leggen bij de

overheid die in eerste aanleg bevoegd is, ongeacht de overheid die de vergunning heeft verleend. Op deze wijze worden de beroepsmogelijkheden maximaal gegarandeerd en wordt een accumulatie van dossiers op het hoogste niveau tegen gegaan.

Om begrijpelijke redenen en om vicieuze cirkels te vermijden geldt dit principe niet voor het intrekken van vergunningen en voor het wijzigen van de voorwaarden. (Artikelen 21 en 36 van het decreet). Hiervoor blijft de hogere overheid bevoegd indien deze de vergunning heeft verleend of de voorwaarden heeft gewijzigd. In het tegenovergestelde geval zou het immers mogelijk zijn dat een lagere overheid systematisch de beslissingen van de hogere overheid afzwakt of vernietigt. De artikelen 21 en 36 worden om die reden tekstueel aangepast (duidelijke omschrijving van de bevoegde overheid).”.

Bij besluit van de Vlaamse Regering van 12 januari 1999 werd artikel 45 aangepast aan het decreet en daarbij worden exact dezelfde bewoordingen gebruikt als in het decreet.

Uiteenzetting van het huidige probleem:

A. De tekst van zowel artikel 21 als van artikel 45 laat interpretaties toe

Is de hogere overheid, die voorwaarde A uit de vergunning heeft gewijzigd, ook bevoegd voor een wijziging aan voorwaarde B? In de praktijk wordt de hogere overheid aangesproken indien tegelijkertijd een nieuwe wijziging aan A en een wijziging aan B wordt gevraagd. Die eensgezindheid is er niet indien enkel B moet veranderd worden.

B. De uitdrukking ‘tenzij een hogere overheid een of meer van de lopende vergunningen heeft verleend’

In de praktijk wordt er door velen onterecht van uitgegaan dat wanneer een overheid in beroep een in eerste aanleg verleende vergunning bevestigde, niet deze hogere overheid de vergunning heeft verleend maar dat de geldende vergunning deze is die door de overheid in eerste aanleg werd toegekend.

Hierover bestaat dus onduidelijkheid. Anderzijds is de in de praktijk gehanteerde stelling eigenlijk wenselijker omdat dit een ontlasting van de

hogere overheid meebrengt en de verantwoordelijkheid geeft aan de eerste betrokken overheid.

C. De uitdrukking ‘tenzij de hogere overheid [...] de vergunningsvoorwaarden ervan heeft gewijzigd’

Dit brengt mee dat eens een overheid in beroep ooit een kleine wijziging aan de vergunningsvoorwaarden heeft aangebracht, zij voor elke volgende wijziging bevoegd blijft.

Hoger vermelde oplossing heeft derhalve volgende voordelen: vereenvoudiging, ontlasten van de hogere overheid, ruimere beroepsmogelijkheid en wegwerken van onzekerheid.

De mogelijkheid dat een verschillende visie tussen twee overheden een voortdurende aanpassing aan de vergunning geeft, de vicieuze cirkel waarnaar de motivering van de decreetswijziging in 1993 (cfr. supra) verwijst, is een kleine tegenindicatie, waarvan echter verwacht mag worden dat ze in de praktijk niet veel zal voorkomen.

Ook deze decreetswijziging zal aanleiding geven tot een aanpassing van Vlarem I, namelijk van artikel 45, §1.

Artikel 10bis

Artikel 23 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning bepaalt dat tegen elke beslissing over vergunningsaanvragen in eerste aanleg, genomen door het college van burgemeester en schepenen respectievelijk door de bestendige deputatie van de provincieraad, beroep kan worden ingediend.

Artikel 24, §3, van het hetzelfde decreet regelt de schorsende werking van beroepen die worden ingediend tegen beslissingen over milieuvergunningsaanvragen in eerste aanleg. Daarbij is voorzien dat de beslissing (enkel) wordt geschorst wanneer het beroep wordt ingediend door de gouverneur, het college van burgemeester en schepenen of de adviesverlenende overheidsorganen.

Uit de inmiddels jarenlange ervaring met de toepassing van deze bepalingen is gebleken dat deze bepalingen soms leiden tot juridisch onontwarbare situaties met totale rechtsonzekerheid tot gevolg. Het betreft vooral de situaties die ontstaan door schorsing en/of

vernietiging door de Raad van State van uitspraken over beroepen tegen beslissingen in eerste aanleg. De vraag stelt zich dan immers in welke mate en op welke wijze de beslissing in eerste aanleg, die voorwerp heeft uitgemaakt van een schorsend beroep, al of niet opnieuw uitvoerbaar wordt in afwachting van een nieuwe uitspraak over het beroep. Ter illustratie: volgens sommige juristen herleeft de beslissing in eerste aanleg met inbegrip van de schorsende werking van het schorsende beroep; volgens andere juristen herleeft de beslissing in eerste aanleg zonder de schorsende werking van het schorsende beroep.

Onderhavig ontwerpdecreet beoogt de mogelijkheid tot ontstaan van rechtsonzekere situaties bij de toepassing van de bepalingen van artikel 24, §3, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning uit te sluiten, door het schorsend karakter van deze beroepen in de tijd te beperken tot maximaal 150 kalenderdagen, zijnde de niet-verlengde beroepstermijn voor inrichtingen van de eerste klasse of de verlengde beroepstermijn voor inrichtingen van de tweede klasse.

Deze termijn gaat in bij de bekendmaking van de ontvankelijkheidsverklaring van het beroep aan de exploitant, zijnde meer concreet de dag van de ontvangst van de ontvankelijkheidsverklaring van het beroep door de exploitant. De schorsende werking van het beroep gaat in ieder geval nooit verder dan de dag dat de beslissing in beroep wordt genomen.

Het is dus ook niet de bedoeling dat, tengevolge van een schorsing of vernietiging van de beroepsbeslissing door de Raad van State, de schorsende werking van het administratief beroep zou herleven en het voorlopig exploiteren op grond van de in eerste aanleg verkregen vergunning zou verhinderd worden.

Artikel 11

Aanvankelijk werd in het decreet betreffende de milieuvergunning ‘de overheid die de vergunning heeft verleend’ aangeduid om de vergunning te schorsen of op te heffen. In titel I van het Vlaem werd in artikel 47 die overheid wel aangeduid als volgt:

“De overheid die de laatste lopende vergunning heeft verleend of de milieuvergunningsvoorwaarden heeft gewijzigd.”.

Door een decreetswijziging van 22 december 1993, waarbij een tweede lid aan §1 van artikel 36 van het

milieuvergunningsdecreet werd toegevoegd, is nu de bevoegde overheid ‘diegene die in eerste aanleg bevoegd is, tenzij een hogere overheid één of meer van de lopende vergunningen heeft verleend of de vergunningsvoorwaarden heeft gewijzigd. In dat geval is deze hogere overheid bevoegd.’.

De verantwoording van de decreetswijziging is te vinden in de memorie van toelichting bij de bespreking van de wijziging van de bevoegde overheid inzake de aanvragen tot verandering van een vergunde inrichting. Daar werd het volgende gesteld: “De vooropgestelde wijziging beoogt de bevoegdheid voor het vergunnen van een verandering te leggen bij de overheid die in eerste aanleg bevoegd is, ongeacht de overheid die de vergunning heeft verleend. Op deze wijze worden de beroepsmogelijkheden maximaal gegarandeerd en wordt een accumulatie van dossiers op het hoogste niveau tegen gegaan.

Om begrijpelijke redenen en om vicieuze cirkels te vermijden geldt dit principe niet voor het intrekken van vergunningen en voor het wijzigen van de voorwaarden (Artikelen 21 en 36 van het decreet). Hiervoor blijft de hogere overheid bevoegd indien deze de vergunning heeft verleend of de voorwaarden heeft gewijzigd. In het tegenovergestelde geval zou het immers mogelijk zijn dat een lagere overheid systematisch de beslissingen van de hogere overheid afzwakt of vernietigt. De artikelen 21 en 36 worden om die reden tekstueel aangepast (duidelijke omschrijving van de bevoegde overheid).”.

Bij besluit van de Vlaamse Regering van 12 januari 1999 werd artikel 47 aangepast aan het decreet en daarbij worden exact dezelfde bewoordingen gebruikt als in het decreet.

Uiteenzetting van het huidige probleem:

A. De uitdrukking ‘tenzij een hogere overheid een of meer van de lopende vergunningen heeft verleend’

In de praktijk wordt er door velen onterecht van uitgegaan dat wanneer een overheid in beroep een in eerste aanleg verleende vergunning bevestigde, niet deze hogere overheid de vergunning heeft verleend maar dat de geldende vergunning deze is die door de overheid in eerste aanleg werd toegelend.

Hierover bestaat dus onduidelijkheid.

B. De uitdrukking ‘tenzij de hogere overheid [...] de vergunningsvoorwaarden ervan heeft gewijzigd’

Dit brengt mee dat eens een overheid in beroep ooit een kleine wijziging aan de vergunningsvoorwaarden heeft aangebracht, zij voor elke schorsing of opheffing bevoegd blijft. In de praktijk geeft dit problemen in die zin, dat deze regeling soms als te vergaand wordt beschouwd.

Hoger vermelde oplossing heeft derhalve volgende voordelen: vereenvoudiging, ruimere beroepsmogelijkheid en wegwerken van onzekerheid.

De mogelijkheid dat een verschillende visie tussen twee overheden een voortdurende aanpassing aan de vergunning geeft, de vicieuze cirkel waarnaar de motivering van de decreetswijziging in 1993 (cfr. supra) verwijst, is een kleine tegenindicatie, waarvan echter verwacht mag worden dat ze in de praktijk niet veel zal voorkomen.

Ook deze decreetswijziging zal aanleiding geven tot een aanpassing van Vlarem I, namelijk van artikel 47, §1.

Artikel 12

In twee periodes, die zich zullen voordoen binnen enkele jaren, zal zich een piek van aanvragen tot hernieuwing van milieuvergunningen voordoen, die het ritme van de normale vergunningverlening zal verstoren.

Dit is het gevolg van twee onderscheiden bepalingen in de regelgeving:

1° artikel 25 uit het ARAB

Dit artikel bepaalde dat wanneer men bij een wijziging van de indelingslijst vergunningsplichting werd, men zich diende te melden bij de bevoegde overheid. Automatisch werd dan een vergunning voor 30 jaar uitgereikt.

Door een belangrijke wijziging in de indelingslijst voor de veeteeltsector in 1977 zijn er nu vele landbouwbedrijven die een vergunning hebben tot in 2007;

2° titel I van het Vlarem

Een zelfde groepering van vervaldata als onder punt 1 is voorzien in artikel 71 van titel I, dat

bepaalt dat de vergunningen, verleend vóór de inwerkingtreding van het besluit, geldig blijven voor de vastgestelde termijn tot ten hoogste twintig jaar, te rekenen vanaf 1 september 1991. Deze piek aanvragen treedt dus op rond 2011.

Ook nu nog leveren de bevoegde overheden wijzigingen voor vermelde vergunningen af met dezelfde einddatum.

Bij ongewijzigde dossierbestanden, regelgeving en personeelsbezetting dreigt het volgende scenario zich te zullen voordoen: de overvloed aan dossiers kan niet tijdig verwerkt worden in eerste aanleg; diensetgevolge zullen veel exploitanten een stilzwijgende weigering ontvangen; hiervan zal een groot gedeelte in beroep gaan waar zich opnieuw een overlast zal voordoen.

Er zijn momenteel twee mogelijkheden tot vervroegde hernieuwing in het decreet voorzien:

“Artikel 18

§3. Tussen de achttiende en de twaalfde maand voor het verstrijken van de lopende vergunning moet bij de bevoegde overheid een nieuwe vergunning worden aangevraagd.

De milieuvergunning voor de verdere exploitatie kan vroeger dan de termijn, bedoeld in het eerste lid, worden aangevraagd wanneer:

- 1° een overname van de vergunde inrichting door een andere exploitant is gepland;
- 2° de exploitant een belangrijke verandering van de vergunde inrichting beoogt; in dit laatste geval moet de milieuvergunningsaanvraag zowel betrekking hebben op de verdere exploitatie van de delen van de inrichting die verder in exploitatie blijven als op de geplande verandering.

De Vlaamse Regering kan hieromtrent nadere regels vaststellen.”.
[tweede lid toegevoegd bij artikel 33 D 11 mei 1999]

Deze twee mogelijkheden lossen de aangekondigde problemen niet op. Daarom moest er gezocht worden naar andere werkwijzen.

Een aanzet tot oplossing ligt in de mogelijkheid tot het vervroegd aanvragen van de hernieuwingen van de kwestieuze vergunningen waardoor de piek gespreid zou kunnen worden; niet alleen voor de

komende jaren, maar ook voor de volgende hernieuwingen.

De termijn van 12 maanden in artikel 18 MVD is voorzien om de administratie de tijd te laten het dossier af te handelen, en wordt best behouden.

De termijn van 18 maanden zou opgelegd zijn om te verhinderen dat exploitanten een vernieuwing vragen, ver voor hun vervaldatum, om zo te anticiperen op een strengere regelgeving. Ook deze bepaling is zinvol en blijft dus best behouden, ten minste voor de toekomst. Er eenmalig van afwijken, om de concentraties rond de genoemde data te verminderen, lijkt echter wel aangewezen. Eenmaal de piek gespreid is, is een dergelijke bepaling niet meer vereist.

Daarom werd ervoor geopteerd om deze afwijkingen onder de overgangsbepalingen te plaatsen.

Concreet: door de periode van 18 maanden voor de volgende jaren uit te breiden tot 48 maanden, wordt zowel een spreiding rond de piek van 2007 als voor de piek van 2011 mogelijk gemaakt.

Hoger vermeld ontwerp van decreet zal uiteraard ook aanleiding geven tot een aanpassing van Vlarem, als volgt:

In titel I van het Vlarem, hoofdstuk XVII, overgangsen slotbepalingen, wordt aan artikel 75bis een tweede lid toegevoegd:

“In afwijking van artikel 39, §1, kan de hernieuwing van een lopende vergunning aangevraagd worden vanaf 48 maanden voor het verstrijken van deze vergunning, in zoverre het vergunningen betreft waarvan de eindtermijn afloopt ten laatste op 1 september 2011.”.

In verband met de door de MiNa-Raad en SERV aangehaalde problematiek inzake het tijdstip van verval van de lopende vergunning bij het verlenen van de vernieuwde vergunning conform de voorgestelde procedure, wordt verwezen naar artikel 39, §1, van Vlarem I waarin gesteld wordt: “De beslissing over deze vergunningsaanvraag laat de termijn en de voorwaarden van de lopende vergunning onverkort van toepassing”.

Artikel 12bis

De voorziene overgangsregeling heeft concreet onder meer volgende gevolgen:

indien op de datum van inwerkingtreding van dit decreet er, sedert de bekendmaking van de ontvanke-lijkheidsverklaring van het beroep aan de exploitant:

- nog geen volledige termijn van 150 kalenderdagen verstreken is (en de bevoegde overheid nog niet beslist heeft), dan heeft het beroep slechts een schorsende werking tot maximaal het einde van de termijn van 150 kalenderdagen;
- reeds 150 kalenderdagen verstreken zijn (en de bevoegde overheid nog niet beslist heeft), dan stopt de schorsende werking op de datum van inwerkingtreding van dit decreet.

HOOFDSTUK VI

Natuurbehoud

Artikel 13

Op grond van het decreet van 21 oktober 1997 op het natuurbehoud en het natuurlijke milieu kan een afgebakend GEN of GENO op twee manieren gewijzigd worden:

- artikel 24 van voornoemd decreet laat toe dat een afbakeningsplan van een GEN of GENO te allen tijde kan worden herzien, zij het binnen de bestemmingen vermeld in artikel 20, en dit volgens de procedure van oorspronkelijke vaststelling, zoals uitgewerkt in artikel 21;
- artikel 17 van voornoemd decreet bepaalt in essentie dat een gewestelijk uitvoeringsplan steeds boven een voorheen volgens de procedure van artikel 21 afgebakend GEN of GENO staat, of dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan deze afbakening nu uitbreidt of inkrimpt.

Beide wijzigingswijzen vereisen dus een ingreep op het niveau van de Vlaamse Regering, wat niet evident is in verband met de soms kleinschalige correcties die gevraagd worden. Voor een deel worden deze aanvragen ondervangen door het besluit van de Vlaamse Regering van 21 november 2003, dat enkele algemene ontheffingen invoert met betrekking tot de verbodsbepalingen die gelden voor VEN-gebieden. Dit neemt niet weg dat er correcties vereist kunnen zijn omwille van installaties in verband met waterbeheer (voornamelijk waterzuivering), omwille van wegen die door het gemeentelijke of provinciale bestuursniveau gepland worden en waarvan een klein gedeelte van

het tracé het VEN doorkruist, omwille van de aanleg van afgescheiden fietspaden langsheen wegen die doorheen VEN lopen of omwille van de herstructurering van een recreatiegebied op provinciaal niveau. In principe enkel om grenscorrecties gaan, zonder de samenhang van het betrokken GEN of GENO wezenlijk aan te tasten.

In de huidige stand van zaken is er in deze gevallen omzeggens vereist dat er een ruimtelijk uitvoeringsplan opgemaakt wordt op het bestuursniveau dat voor deze planologische ingreep bevoegd is, met daarnaast nog een ruimtelijk uitvoeringsplan op het Vlaamse niveau voor het deel gelegen in het VEN. In het licht van vereenvoudiging, van subsidiariteit en van proportionaliteit wordt aldus met voorliggend voorstel een verbetering aangebracht waarbij het mogelijk wordt kleinschalige grenscorrecties aan het VEN door te voeren. Tegelijk worden waarborgen geïntroduceerd zodat er geen betekenisvolle aantasting kan gebeuren van natuurwaarden die op Europees of Vlaams niveau belangrijk zijn.

De essentie van de vereenvoudiging bestaat er in dat het bijvoeglijk naamwoord ‘gewestelijk’ weggelaten wordt voor de notie ‘ruimtelijk uitvoeringsplan’ in lid 2. Aldus komen de ruimtelijke uitvoeringsplannen van alle bestuursniveaus, en niet alleen van het Vlaams gewestelijk bestuursniveau, in aanmerking als grondslag van correcties van het VEN.

Tegelijk worden volgende waarborgen ingebouwd:

- in de eerste plaats wordt in het decreet ingevoegd dat er, wanneer de opheffing zou gebeuren via een gemeentelijk of provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan, er een advies vereist is van de administratie bevoegd voor het natuurbehoud. Dit advies dient ten laatste verleend te worden ter gelegenheid van de plenaire vergadering, zoals vermeld in artikel 44, §1, respectievelijk artikel 48, §1, van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening. Dit advies is bindend. De betrokken gemeente of provincie kan tegen dit advies in beroep gaan bij de Vlaamse Regering. In dat geval wordt het een zaak voor de Vlaamse Regering, die immers het bewuste afbakeningsplan vastgesteld heeft. De beslissing van de Vlaamse Regering kan een herziening inhouden van het door de administratie bevoegd voor het natuurbehoud verstrekte advies. Vermits het advies verbonden is aan een planologisch proces, is het de minister, bevoegd voor Ruimtelijke

Ordening, die in dat geval de zaak inleidt bij de Vlaamse Regering. Het is aan de Vlaamse Regering om desgevallend de geëigende procedureregels en -termijnen vast te stellen;

- in de tweede plaats wordt er niet gewerkt met bijzondere plannen van aanleg, wat maakt dat de concrete ingrepen in principe moeten voorafgegaan zijn en afgedekt zijn door een ruimtelijk structuurplan dat op hetzelfde niveau is opgesteld en goedgekeurd;
- ten derde wordt een dergelijke ingreep, geïnstigeerd door het gemeentelijke of provinciaal niveau, niet toegelaten binnen de perimeter van speciale beschermingszone in de zin van artikel 36bis van het decreet op het natuurbehoud en het natuurlijke milieu;
- ten vierde wordt bepaald dat de beoogde opheffing, indien ze gebeurt via een gemeentelijk of provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan, naar verwachting niet mag leiden tot betekenisvolle schade aan de natuur of het natuurlijke milieu in het betrokken VEN-gebied. Bij de advisering van de betekenisvolheid van een aantasting zal de betrokken ambtenaar vanzelfsprekend ook eventuele voorgestelde planologische compensaties in rekening brengen, i.e. de schadebeperkende en/of compenserende maatregelen ten voordele van het natuurbehoud die samenhangen met het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan. Indien de correctie gebeurt in de nabijheid van een speciale beschermingszone, dan dient vanzelfsprekend een passende beoordeling in de zin van artikel 36ter van het decreet op het natuurbehoud en het natuurlijke milieu uit te maken of een en ander verenigbaar is met de beoogde staat van instandhouding van de betrokken speciale beschermingszone;
- tot slot wordt in het decreet opgenomen dat het voor wat de gemeentelijke en provinciale uitvoeringsplannen aangaat, enkel grenscorrecties betreft. Onder grenscorrecties wordt begrepen de wijzigingen waarbij het hetzij om aan de buitenzijde van GEN of GENO gelegen percelen gaat, hetzij om correcties die niets betekenisvol afdoen aan de samenhang van de betrokken GEN of GENO.

Vermits voor afzonderlijke activiteiten met mogelijke invloed op het VEN ook nog artikel 26bis van het

decreet op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu geldt, is in principe gegarandeerd dat de activiteiten die plaats zullen grijpen binnen de aldus van bestemming gewijzigde zone, geen onvermijdbare of onherstelbare schade zullen betekenen voor de naburige natuur in het overblijvende VEN.

Artikel 14

Op basis van de inleidende zin van artikel 35, §2, eerste lid, van het decreet natuurbehoud kan, in het goedgekeurde beheersplan van een erkend of Vlaams natuurreservaat een ontheffing voorzien zijn of worden van één of meer van de 12 categorieën door dat lid opgelegde verbodsbepalingen.

Maar dergelijke ontheffing is slechts mogelijk indien ze beantwoordt aan de beperkingen van het huidige artikel 34, §1, van het decreet op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. Op grond hiervan kan er slechts om redenen van natuurbehoud en natuureducatie in een beheersplan worden afgeweken van de in ‘artikel 35’ vermelde verbodsbepalingen. In het tweede lid van artikel 34, §1, is er weliswaar ook sprake van bepalingen inzake recreatief en educatief medegebruik als elementen in het beheersplan, maar daarbij wordt geen melding gemaakt van de mogelijkheid tot afwijking van de verbodsbepalingen uit artikel 35. Daar wordt wel als garantie ingevoerd dat een en ander inpasbaar moet zijn in de doelstelling van het reservaat.

Alles samen maakt dit dat het in principe onmogelijk is om in een beheersplan van een natuurreservaat toe te staan dat bijvoorbeeld een jeugdbeweging wekelijks – al of niet tijdens een periode van het jaar – in een deel van een natuurreservaat speelt, dat er onder bepaalde voorwaarden weidelijke jacht of visserij gecontinueerd wordt, of dat een pad in een reservaat deel uit zou maken van het parcours van bijvoorbeeld een jaarlijkse ruitrijwedstrijd. Deze juridische onmogelijkheid verhindert in een aantal gevallen dat de reservaatbeheerder een optimale relatie kan nastreven met doelgroepen in de omgeving die geïnteresseerd zouden zijn in het recreatief medegebruik van het reservaat. Vandaar dat de beoogde wijziging wordt voorgesteld, en dat recreatief medegebruik als afwijkingsmotivatie in dezelfde benadering wordt geplaatst als natuurbehoud of natuureducatie. Opdat de doelstelling van natuurbehoud wel centraal zou blijven, wordt er vanzelfsprekend toegevoegd dat de afwijking compatibel moet zijn met de doelstelling van het reservaat, zoals uitgedrukt in het beheersplan. Zoals bekend wordt er over het beheersplan

uitgebreid overlegd en geadviseerd vooraleer een reservaat aangewezen, erkend of uitgebreid kan worden, zodat een afgewogen en gemotiveerde beslissing gegarandeerd blijft.

Bij deze wijziging wordt nu verwezen naar de in artikel 35, §2, vermelde verbodsbepalingen, en niet meer, zoals in het huidige artikel 34, naar de in artikel 35 vermelde verbodsbepalingen. Dit beantwoordt aan het gegeven dat artikel 35 bij decreet van 19 juli 2002 aangevuld werd met een eerste paragraaf.

Artikel 15

Artikel 6, lid 2, van de richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (de zogenaamde habitatrichtlijn) bepaalt: “De Lidstaten treffen passende maatregelen om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert en er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen voor zover die factoren, gelet op de doelstellingen van deze richtlijn een significant gevolg zouden kunnen hebben.”. Dit houdt een algemene voorzorgsplicht in voor de overheid, in contrast met artikel 6, lid 3, die een specifiekere plicht introduceert, met name om een passende beoordeling op te maken bij plannen of projecten met significante gevolgen voor een speciale beschermingszone.

De algemene beschermingsverplichting uit artikel 6, lid 2, van de habitatrichtlijn heeft een equivalent gekregen in artikel 36ter, §2, van het decreet op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. De specifiekere verplichting uit artikel 6, lid 3, van de habitatrichtlijn wordt dan omgezet met artikel 36ter, §3, van het decreet op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu: de passende beoordeling in geval van vergunningen, plannen of programma's. Artikel 36bis, §15, behandelt nu de gevolgen van een definitieve vaststelling van een speciale beschermingszone: wat artikel 36ter aangaat, worden de §§3 tot 6 van toepassing verklaard. Uit de inhoud van de habitatrichtlijn volgt evenwel dat ook §2 van artikel 36ter toepasselijk had moeten worden gemaakt. Deze rechtzetting wordt nu doorgevoerd.

Artikel 16

De toevoegingen, in artikel 36ter, met name in §1, en in §2, punten a) en b), van de zinsnede “evenals de

niet in bijlage IV van dit decreet genoemde en op het grondgebied van het Vlaamse Gewest geregeld voorkomende soorten trekvogels” betreffen tekstcorrecties die er toe leiden dat deze bepalingen gelijkgeschakeld worden met wat vermeld staat in artikel 36bis, §1, vierde lid, van het decreet op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. Deze correcties verschaffen zodoende een betere basis voor de implementatie van artikel 4, lid 2, van de richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (de zogenaamde vogelrichtlijn) en artikel 6, lid 2, van de habitatrichtlijn.

Voor het overige wordt aan het einde van §1 van hetzelfde artikel toegevoegd dat de Vlaamse Regering ook bevoegd is voor de vaststelling van een procedure tot vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen. De betrokken bepaling wordt in de facultatieve vorm geformuleerd: de Vlaamse Regering ‘kan vaststellen’. Dit alles is bedoeld als een verduidelijkende toevoeging.

Artikel 17

Artikel 75 van het decreet op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu betreft de bij besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 1988 aangewezen vogelrichtlijngebieden. Bepaalde zones in een deel van deze vogelrichtlijngebieden worden uitgezonderd, met name voor zover ze niet overeenkomen met bepaalde bestemmingen noch met bepaalde habitats. Hierop zijn desondanks toch – in afwachting van een definitief vaststellingsbesluit overeenkomstig artikel 36bis, §6, van het decreet op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu – al de bepalingen van artikel 36ter, §§3 tot 6, van toepassing. Overeenkomstig de hiervoor gegeven toelichting moet hier ook verwijzing gedaan worden naar §2.

HOOFDSTUK VII

Bos

Artikelen 18 en 19, 3°

1. Korte-omloop-houtteelt – artikel 18, 1° en 3°, en artikel 19, 3°

Aanplantingen bestemd voor de houtvoortbrengst worden, op grond van het huidige artikel 3, §2,

punt 4, van het bosdecreet, als bos beschouwd. Als het echter gaat om aanplantingen van bijvoorbeeld populier en wilg met zeer korte omlooptijden (twee tot vijf jaar) en bestemd voor de energiewinning, dan wel om aanplantingen die bijvoorbeeld gericht zijn op toepassingen zoals vezelproductie voor papier of productie van biomassa (met een omlooptijd tot acht jaar), dan is het weinig wenselijk om deze beplantingen nog als bos te gaan beschouwen. Het heeft in die gevallen immers nog weinig zin om alle beschermingsmaatregelen van het bosdecreet hierop van toepassing te laten zijn. Deze aanplantingen horen eerder in de landbouwsfeer thuis, waar overigens landbouwmethoden als besproeiing en bemesting gangbaar zijn. Vandaar dat uitzondering gemaakt wordt voor de korte-omloop-houtteelt, dit evenwel beperkt tot deze teelten die geplant worden op daartoe geëigende (in principe agrarische) bestemmingen.

Soortgelijke teelten worden dus nog steeds als bos beschouwd wanneer ze plaatsgrijpen binnen de zogenaamde ruimtelijk kwetsbare bestemmingen, in de zin van artikel 146 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening. Het gaat dan om volgende bestemmingen: groengebieden, natuurgebieden, natuurgebieden met wetenschappelijke waarde, natuurontwikkelingsgebieden, parkgebieden, bosgebieden, valleigebieden, brongebieden, agrarische gebieden met ecologische waarde of belang, agrarische gebieden met bijzondere waarde, grote eenheden natuur, grote eenheden natuur in ontwikkeling en de ermee vergelijkbare gebieden, aangewezen in ruimtelijke plannen of plannen van aanleg, alsook de beschermde duingebieden en voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden, aangewezen krachtens het decreet van 14 juli 1993 houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen. Vermits binnen deze bestemmingen de korte-omloop-houtteelt nog steeds als bos beschouwd zal worden, gelden er de beschermingsbepalingen uit bijvoorbeeld artikel 20 van het bosdecreet. Ook wordt het oogsten van een dergelijke teelt er nog steeds als ontbossing beschouwd, met alle verplichtingen die daaruit voortvloeien. Meteen verzwakt ook de motivatie om er zonder meer van bestaand, volwassen bos over te stappen naar korte-omloop-houtteelt: de huidige situatie blijft er behouden.

Als moment van bepaling van de geldende bestemming geldt wel het moment van de aanplanting, zodanig dat een rechtsonderhorige die, met betrekking tot zijn concrete houtteelt van korte omloop, een bestemmingswijziging ondergaat in de richting

van ‘ruimtelijk kwetsbare bestemming’, niet met rechtsonzekerheid geconfronteerd wordt wat betreft de behandeling en oogst van de houtachtige gewassen die op het moment van de bestemmingswijziging op het veld staan.

Een vergelijkbare redenering kan gevolgd worden voor de wissenteelt, voor zover de bovengrondse massa ervan periodiek en op korte termijn wordt geoogst. Ook hier wordt met zeer korte rotaties gewerkt en is het hoofddoel productie van wissenteelt. Daarom wordt een dergelijke notie van ‘wissenteelt’ ingevoerd bij de reeks categorieën die niet onder de voorschriften van het decreet vallen, i.e. niet opgevat worden als bos. ‘Wissenteelt’ wordt hierbij opgevat als een uitzondering op de ‘grienden’, een begrip dat in het bosdecreet wél aangestipt wordt als zijnde ‘bos’, en er aangewend wordt in de spraakgebruikelijke zin van het woord.

In de definitie die in artikel 4 van het bosdecreet wordt toegevoegd voor korte-omloop-houtteelt, is het van belang te weten dat gangbare hakhoutculturen niet onder deze definitie vallen en dat deze dus nog steeds als bos kunnen beschouwd worden. Vandaar de vermelding van de maximale rotatietijd en de notie dat het bovengrondse materiaal bij de oogst verwijderd wordt. De rotatietijd moet er een zijn die wel interessant is om een rendabele hoeveelheid biomassa te maken, maar niet te lang om tot een klassiek hakhout te kunnen gerekend worden.

2. Aanplantingen met kerstbomen – artikel 18, 2°

Sinds het van kracht worden van het bosdecreet zijn er herhaaldelijk interpretatieproblemen met betrekking tot aanplantingen met naaldbomen bestemd voor verkoop tijdens de kerstperiode (Picea). Het gaat meestal om bestanden van 30 à 40 jaar oud, waar de bomen duidelijk niet geschikt meer zijn om als kerstboom geoogst te worden, en waar het bijgevolg ook betwifelbaar is of de Picea’s ooit aangeplant geweest zijn met de bedoeling om kerstsparen te oogsten. Toch halen bosbeheerders dit punt vaak aan bij betwistingen inzake de compensatieregeling voor ontbossing. Door de vervanging van punt 6 in §2 van artikel 3 wordt het onderscheid gemaakt tussen kerstboomaanplantingen (die geoogst kunnen worden zonder meer) en bestanden van Picea of ander naalddhout die wel als bos te beschouwen zijn (en waarvoor dus de compensatieregeling geldt bij ontbossing).

Artikel 19, 1° en 2°

Op dit moment is ‘bebossing’ in het bosdecreet gedefinieerd als ‘bezetting met bos, door menselijke ingrepen of spontaan, van een oppervlakte, sinds vijftig jaar niet meer met bos bezet.’. In de eerste plaats is dit een circulaire definitie, vermits hier sprake is van bezetting van een oppervlakte met bos, terwijl onder artikel 3 ‘bos’ nu net gedefinieerd wordt als een specifiek soort oppervlakte: bebossing is dan bezetting van een oppervlakte met een specifiek soort oppervlakte.

Meer ten gronde maakt de huidige definitie van ‘bebossing’ dat een ‘bezetting met bos’ niet als ‘bebossing’ kan worden aanvaard wanneer er op het betrokken terrein ergens in de afgelopen vijftig jaar bos gestaan heeft. Dit leidt tot een inkrimping van de bewegingsruimte voor compensatiebebossingen. Immers, wanneer een eigenaar gehouden is tot compenserende bebossing en daartoe een terrein ter beschikking heeft dat toevallig bijvoorbeeld tot voor dertig jaar bebost was, dan kan deze eigenaar dat terrein niet inbrengen met het oog op compenserende bebossing. Gezien de ruimtelijke situatie in Vlaanderen is het aandeel vrij beschikbare oppervlakte voor bebossing gering, en is het dus aangewezen hier geen onnodige beperkingen toe te voegen.

Complementair wordt een wijziging aangebracht aan de definitie van ‘herbebossing’: deze heeft betrekking op oppervlakten die reeds onder het toepassingsgebied van het bosdecreet vallen.

HOOFDSTUK VIII

Afvalstoffen

Artikel 20

De huidige tekst bepaalt dat ‘geen afvalstof is’:

“ 4° bodem, uitgegraven buiten ontginningsgebieden, die vrij kan worden hergebruikt als bodem of als bouwstof.”.

Deze tekst werd ingevoerd om duidelijkheid te scheppen ten aanzien van het oppervlakedelfstoffende decreet.

Ondertussen is in uitvoering van artikel 48bis van het bodemsaneringsdecreet in het Vlaams reglement betreffende de bodemsanering (Vlarebo) een regeling

uitgewerkt met betrekking tot het gebruik van uitgegraven bodem.

Hierdoor is een nieuwe interferentie ontstaan tussen het afvalstoffendecreet en het bodemsaneringsdecreet, inbegrepen het bijhorende Vlarebo.

Het ontwerp van decreet maakt een duidelijke scheiding tussen afval en uitgegraven bodem, al dan niet verontreinigd. Daardoor wordt oneigenlijk gebruik van het afvalstoffendecreet bij aanwending van uitgegraven bodem vermeden.

HOOFDSTUK IX

Eigen Vermogen onder de benaming Ondersteunend Centrum van het Agentschap voor Natuur en Bos

1. Oprichting van het intern verzelfstandigd Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)

Bij decreet van 7 mei 2004¹ werd door het Vlaams Parlement het mandaat verleend aan de Vlaamse Regering om over te gaan tot de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap (IVA) 'Agentschap voor Natuur en Bos' (ANB) met rechtspersoonlijkheid. Omwille van de problematiek van de budgettaire meerkost (pensioenlasten) werd echter door de Vlaamse Regering afgezien van de oprichting van het agentschap als IVA met rechtspersoonlijkheid.

Het besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie van 3 juni 2005 voorziet in de oprichting van het Agentschap voor Natuur en Bos als een IVA zonder rechtspersoonlijkheid; zie artikel 27, §1.

De missie en de taken van het ANB zijn vastgelegd in het besluit van de Vlaamse Regering tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Agentschap voor Natuur en Bos, zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 23 december 2005².

¹ Decreet van 7 mei 2004 tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, tot aanvulling ervan met een titel Agentschappen en tot wijziging van diverse andere wetten en decreten, B.S. 11 juni 2004.

² Hierna genoemd het besluit ANB.

Hierna wordt een selectie van taken uit artikel 3 van het besluit ANB hernomen waarvoor het Eigen Vermogen van het Agentschap voor Natuur en Bos nuttig kan aangewend worden.

§1. Het ANB heeft tot taak:

- 1° onroerende goederen die ten behoeve van natuur, bos en groen in eigen beheer zijn en aan ANB werden toevertrouwd via verwerving, overdracht of overeenkomst, duurzaam te beheren;
- 2° het duurzame beheer van onroerende goederen die van belang zijn voor natuur, het natuurlijk milieu, bos, groen en faunabeheer, en die niet in eigen beheer zijn, te stimuleren;
- 3° de natuur, het natuurlijk milieu, bos en groenvoorzieningen kwantitatief en kwalitatief te versterken door het realiseren van een consistente, zichtbare netwerkstructuur van natuur en bos, door het stimuleren van groenvoorzieningen in het buitengebied en de stedelijke omgeving en door het realiseren van meer natuur buiten de bos- en natuurgebieden, met inbegrip van de bevordering van de landschapsecologische samenhang;
- 4° de biologische diversiteit te bevorderen, ook in buitengewestelijke context;
- 5° bij te dragen aan de realisatie van een natuurgelijke milieukwaliteit, met het oog op de instandhouding, de bescherming, de ontwikkeling en het herstel van het natuurlijk milieu;

[6°][7°].

§2. Het ANB vervult die taken onder meer door:

[1°][2°]

- 3° natuurontwikkelingsprojecten te initiëren en uit te voeren;
- 4° ervoor te zorgen dat het beheer van de bossen van de intermediaire en lokale overheden en van privé-eigenaars wordt opgewaardeerd en versterkt met het oog op de realisatie van duurzaam bosbeheer;
- 5° instrumenten te ontwikkelen en maatregelen uit te werken om de taken, vermeld in §1, uit te voeren. Het betreft onder meer het ontwikkelen

en afsluiten van beheer- en gebruiksovereenkomsten, het verlenen van subsidies en erkenningen; het opzetten van samenwerkingsverbanden tussen terreinbeheerders onder meer binnen gemengde bosgroepen, het streven naar het economisch en sociaal valoriseren van het patrimonium onder zijn beheer binnen het kader van duurzaam beheer, het opzetten van constructies van cofinanciering van eigen initiatieven of medefinanciering van projecten op initiatief van derden;

[6°][7°][8°][9°].

§3. In het kader van zijn missie en taken draagt het ANB bij tot:

[1°]

2° het stimuleren van de realisatie van de doelstellingen van dit beleid door andere beleidsdomeinen en de uitbouw van vormen van samenwerking daarvoor;

3° de realisatie van vormen van samenwerking met lokale overheden;

4° de realisatie van vormen van samenwerking met niet-gouvernementele organisaties en belangengroepen.

§4. In het kader van zijn missie en taken draagt het ANB, in samenwerking binnen het beleidsdomein en gecoördineerd door de Vlaamse Regering en het departement, verder bij tot:

[1°]

2° de communicatiestrategie en -planning van het beleidsdomein, met inbegrip van sensibilisering en informatieverstrekking;

3° de realisatie van een breed maatschappelijk draagvlak voor zijn missie en het bevorderen van de maatschappelijke participatie daarin;

[4°][5°][6°][7°].

2. Oprichting van een Eigen Vermogen onder de benaming Ondersteunend Centrum van het Agentschap voor Natuur en Bos, afgekort OC-ANB

2.1. Aangezien geopteerd werd voor een intern zelfstandig agentschap zonder rechtspersoonlijkheid werd door het Ministerieel Comité Bestuurlijk

Beleid beslist om in de schoot van het agentschap een zogenaamd 'Eigen Vermogen' op te richten dat wel beschikt over rechtspersoonlijkheid teneinde aldus de functionaliteit van een dergelijk instrument te behouden (beslissing dd. 4 februari 2005). Gekende voorbeelden van een Eigen Vermogen in het beleidsdomein zijn deze van het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer en van het Instituut voor Natuurbehoud. Recenter werd het Eigen Vermogen 'Flanders Hydraulics' bij de administratie Waterwegen en Zee- wezen opgericht³.

De benaming 'Eigen Vermogen' wordt hier niet gehanteerd in de titulatuur, enerzijds omdat het een begrip uit de boekhouding oproept, anderzijds omdat het in het geheel niet verwijst naar de taakstelling van de op te richten rechtspersoonlijkheid.

Daarom werd gekozen voor de benaming 'Ondersteunend Centrum van het Agentschap voor Natuur en Bos', afgekort OC-ANB.

De functionaliteit van het OC-ANB ligt vervat in haar opdracht en haar rechtspersoonlijkheid.

Rechtspersoonlijkheid laat toe:

- snel in te spelen op wijzigende omgevingsfactoren, overeenkomsten en partnerschappen af te sluiten met derden;
- in rechte op te treden (een vordering in te stellen voor een rechtbank en dergelijke) of een recht uit te oefenen (afsluiten van overeenkomsten en dergelijke);
- beroep te doen op subsidiëring van projecten door internationale, federale en Europese overheid waar dit voor het agentschap niet mogelijk is;
- partnerschappen aan te gaan met entiteiten in andere beleidsdomeinen en beleidsniveaus.

Het OC-ANB moet het als soepel instrument mogelijk maken van zodra projecten zijn goedgekeurd, deze onmiddellijk op te starten en zonodig snel personeel aan te werven. Het OC-ANB kan met behulp van de opgebouwde reserve ook voorzien in een

³ Decreet betreffende de oprichting van een Eigen Vermogen "Flanders Hydraulics" van 31 januari 2003 (BS 26 februari 2003).

overbrugging voor personeelsleden die projectmatig tewerkgesteld worden bij opeenvolgende tijdelijke contracten die niet naadloos op mekaar aansluiten. Alleen zo kan de opgebouwde expertise in huis gehouden worden.

2.2. Het OC-ANB moet worden beschouwd als een instelling zoals bedoeld in artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen. Krachtens dit artikel kan het decreet aan dergelijke instellingen rechtspersoonlijkheid toekennen. Bovendien regelt het decreet de oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht ervan.

2.3. Het oprichten van een OC-ANB zal bijdragen in de verdere instandhouding en uitbouw van het natuurbestand in Vlaanderen. Ten voordele van de transparantie en het vastleggen van de verantwoordelijkheden is het van belang dat de taken van het agentschap enerzijds en het OC-ANB anderzijds duidelijk afgebakend worden. Het OC-ANB zal een bijkomende en faciliterende rol spelen ten opzichte van het agentschap. Zo bijvoorbeeld zal het agentschap met haar middelen (personeel, budgetten, logistieke middelen) verder instaan voor de recurrente taken met betrekking tot de terreinwerken in de eigen domeinen. Het OC-ANB zal zich voornamelijk toespitsen op complementaire initiatieven. Inzake het uitvoeren van terreinrealisaties zal zich dit in hoofdzaak vertalen door het sociaal-economisch optimaliseren van het beheer en het samenwerken met andere partners, zonder dat de taken van het agentschap worden doorgeschoven naar deze derden. Door het opzetten van dergelijke samenwerkingsverbanden met derden wordt het mogelijk om de taken van het agentschap optimaal te kunnen uitvoeren en precies in die optiek is het oprichten van het OC-ANB van groot belang. Het OC-ANB zal taken ten aanzien van derden buiten het Vlaamse Gewest op marktconforme wijze uitvoeren. De afgevaardigde van financiën in de beheerscommissie zal daarop toezien.

2.4. De missie van OC-ANB is quasi identiek aan deze van het agentschap. Vandaar ook dat de concrete doelstellingen van het OC-ANB (zie artikel 22 van het decreet) kaderen binnen de missie van het agentschap.

2.5. Net zoals het geval was voor de oprichting van een Eigen Vermogen 'Flanders Hydraulics' bij de administratie Waterwegen en Zeewezen en bij de oprichting van een Eigen Vermogen bij het Instituut

voor Natuurbehoud en het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, laat het oprichten van een Eigen Vermogen toe dat in de toekomst op een werkbare manier de binnen het verbonden agentschap aanwezige knowhow en kennis nog beter benut wordt, waarbij ook opdrachten voor en met derden uitgevoerd kunnen worden. Een Eigen Vermogen maakt het mogelijk deze uitdagingen aan te gaan en zal instaan voor het professionaliseren van het door de Vlaamse Regering gevoerde beleid, in het bijzonder waar de integratie van het beleid Leefmilieu, Natuur en Energie met het beleid van andere beleidsdomeinen (tewerkstelling, economie, toerisme enzovoort) aan de orde is.

2.6. Een blijvend toezicht vanuit de Vlaamse Regering wordt gewaarborgd door de beheerscommissie. De dagelijkse werking van de beheerscommissie zal worden vastgelegd bij delegatie aan de Vlaamse Regering, waardoor er een grotere flexibiliteit is en niet telkens de tussenkomst van de decreetgever noodzakelijk is bij gewijzigde omstandigheden. Het Arbitragehof heeft reeds gewezen op de mogelijkheid om de verdere uitwerking over te laten aan de Vlaamse Regering. Het Hof stelde immers dat door de bijzondere wetgever aan de decreetgever weliswaar de verplichting werd opgelegd om de basisregels vast te leggen maar dat zulks niet uitsluit dat de nadere uitwerking van die regels wordt overgelaten aan de Regering⁴.

2.7. Commerciële activiteiten en fiscale aangelegenheden: het feit dat het OC-ANB zich zal toeleggen op de ondersteuning van het agentschap en van andere domeinbeheerders bij het sociaal-economisch valoriseren van het groene patrimonium en bepaalde diensten tegen betaling zal uitvoeren, doet niets af aan het feit dat het OC-ANB zal handelen als overheid.

In de regel wordt, overeenkomstig artikel 4.1, zesde richtlijn van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake omzetbelasting, eenieder, dus ook een publiekrechtelijk lichaam, beschouwd als een belastingplichtige die, ongeacht op welke plaats, zelfstandig werkzaamheden van een fabrikant, handelaar of dienstverrichter verricht.

⁴ Arbitragehof, 31 mei 2001, nr. 75/2001, overwegende B.11 en zie ook advies van de Raad van State bij het voorontwerp van decreet tot oprichting van een Eigen Vermogen 'Flanders Hydraulics', stuk 1445 (2002-2003), nr.1).

Echter voor publiekrechtelijke lichamen is er voorzien in een uitzonderingsregeling vervat in artikel 4.5.

Artikel 4.5, zesde richtlijn luidt als volgt:

“De staat, de regio’s, de gewesten, de provincies, de gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen worden niet als belastingplichtigen aangemerkt voor de werkzaamheden of handelingen die zij als overheid verrichten, ook niet indien zij voor die werkzaamheden of handelingen rechten, heffingen, bijdragen of retributies innen. Wanneer deze lichamen evenwel zodanige werkzaamheden of handelingen verrichten, moeten zij daarvoor als belastingplichtige worden aangemerkt, indien een behandeling als niet-belastingplichtige tot concurrentievervalsing van enige betekenis zou leiden. Genoemde lichamen worden in elk geval beschouwd als belastingplichtig met name voor de in bijlage D genoemde werkzaamheden, voor zover deze niet van onbeduidende omvang zijn. De Lid-Staten kunnen werkzaamheden van genoemde lichamen die zijn vrijgesteld uit hoofde van artikel 13 of 28, beschouwen als werkzaamheden van de overheid.”.

3. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 21

Artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen bepaalt het volgende: “In de aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren, kunnen de gemeenschappen en de gewesten gedecentraliseerde diensten, instellingen en ondernemingen oprichten of kapitaalsparticipaties nemen. Het decreet kan aan voornoemde organismen rechtspersoonlijkheid toekennen en hun toelaten kapitaalsparticipaties te nemen. Onverminderd artikel 87, §4, regelt het hun oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht.”.

De Vlaamse decreetgever is bijgevolg gemachtigd aan de instelling OC-ANB rechtspersoonlijkheid toe te kennen.

Artikel 22

Het OC-ANB moet een instrument zijn dat het agentschap toelaat de opgelegde taken naar best vermogen uit te voeren.

Bijgevolg moet het doel van het OC-ANB kaderen binnen de bestaansreden van het agentschap.

In toepassing van artikel 3, §2, 5°, tweede lid, 4°, van het besluit ANB komt het aan het agentschap toe om instrumenten te ontwikkelen en maatregelen uit te werken om de taken, vermeld in §1, uit te voeren. Het betreft onder meer het ontwikkelen en afsluiten van beheer- en gebruiksovereenkomsten, het verlenen van subsidies en erkenningen, het opzetten van samenwerkingsverbanden tussen terreinbeheerders onder meer binnen gemengde bosgroepen, het streven naar het economisch en sociaal valoriseren van het patrimonium onder haar beheer binnen het kader van duurzaam beheer, het opzetten van constructies van cofinanciering van eigen initiatieven of medefinanciering van projecten op initiatief van derden.

De toekomst zal uitwijzen in welke niche het OC-ANB de belangrijkste maatschappelijke meerwaarde kan opbrengen. Mede omwille van de zeer snel evoluerende omgeving is het van belang het OC-ANB van bij aanvang de mogelijkheid te geven initiatieven te ontwikkelen in een brede waaier van activiteiten die tegemoet komen aan de bestaansreden van het agentschap.

Aan welke taken de meeste aandacht zal uitgaan zal mee gestuurd worden door de Vlaamse Regering via de beheersovereenkomst die met het agentschap wordt afgesloten.

Gezien de nauwe verwevenheid tussen het OC-ANB en het agentschap kan deze beheersovereenkomst in zekere mate een weerslag hebben op de werking van het OC-ANB. Indien zou blijken dat door de Vlaamse Regering in de beheersovereenkomst bepaalde taken en/of doelstellingen worden opgelegd aan het OC-ANB (waar tegenover een bepaalde budgettaire voorziening wordt geplaatst), zal dit een afstemming van de taken en/of doelstellingen van het OC-ANB op de beheersovereenkomst met zich meebrengen. Een mogelijk voorbeeld hierbij zijn participaties die rechtstreeks gebeuren via het OC-ANB en niet via het agentschap.

De taken van het OC-ANB kunnen onderverdeeld worden in verschillende activiteiten gaande van louter beheer naar een volwaardige participatie met een aansluitende dienstverlening voor derden. Deze activiteiten zullen zich in belangrijke mate afspelen in een speelveld waar ook andere publieke of private marktdeelnemers actief zijn.

Artikel 22,1°: Het sociaal-economisch valoriseren in het kader van een duurzaam beheer

Van het drieluik economische, sociale en ecologische dimensie dat de basis vormt van wat onder duurzaam beheer verstaan wordt, verdient het economische en sociale een aparte benadering in een beleidsdomein dat zich toespitst op het leefmilieu en de natuur.

Deze taak houdt in dat de instrumenten die eigen zijn aan sociale en economische activiteiten via het OC-ANB kunnen aangewend worden om ten behoeve van het agentschap en de gemeenschap het na te streven duurzaam beheer te helpen realiseren.

Een voorbeeld is het valoriseren met geëigende technieken van hoogwaardig hout uit domeinbossen. In de klassieke manier van omgaan met de verkoop van hout ontbreken de stimuli om voor het hoogwaardige hout bijzondere maatregelen te nemen die maken dat zowel de afnemer als de overheid er beter van wordt.

Een ander voorbeeld van valorisatie is het aanleggen en beheren van extensieve kampeerplaatsen op gronden palend aan domeinbossen en natuurreservaten of het actief zoeken naar nieuwe gebruiken of bestemmingen voor gronden en gebouwen die niet langer functioneel zijn voor het agentschap. Een voorbeeld is de exploitatie van energiegewassen op percelen die tijdelijk niet benut kunnen worden voor hun normale bestemming⁵.

Een maximale valorisatie kan nooit de bedoeling zijn. De maatschappelijke, niet-economische doelstellingen waarvoor het agentschap instaat moeten steeds mee in de balans gelegd worden.

Artikel 22,2°: Terreinrealisaties

De terreinrealisaties kunnen worden onderverdeeld in het beheer dat wordt gevoerd ten aanzien van domeinbossen, Vlaamse natuurreservaten, parken en viswaters die eigendom zijn van het Vlaamse Gewest en het beheer dat gevoerd wordt op eigendommen van derden.

- Terreinbeheer van domeinbossen, Vlaamse natuurreservaten, parken en viswaters van het Vlaamse Gewest

Het agentschap blijft geheel verantwoordelijk voor het beheer. Om dit beheer te optimaliseren en op een meer bedrijfsmatige manier uit te voeren kan het OC-ANB ingeschakeld worden.

De werkzaamheden die door het agentschap worden vooropgesteld spelen zich af in een gezonde concurrentiele omgeving, aangezien er geen exclusiviteit is van het beheer en andere overheden (provincies, gemeenten en OCMW's enzovoort), natuurverenigingen en landeigenaars elk voor zich instaan voor de terreinen die ze in eigendom hebben, zonder dat winstoogmerk de voornaamste drijfveer is.

Een doelstelling voor het OC-ANB is dat de inkomsten worden geoptimaliseerd (zie ook 22,1°, hiervoor) en dat er een zo zuinig mogelijk beheer kan gevoerd worden. Hiertoe kunnen eigen middelen worden ingezet, maar kan ook beroep worden gedaan op aannemers voor onder meer de bosexploitatie en inrichting van recreatieve voorzieningen.

- Werken op terreinen van derden

Het gaat hierbij in het bijzonder over de domeinen in eigendom van openbare eigenaars van een bos, natuurreservaten en parken en over privé-boseigenaars, binnen het werkingsveld van een bosgroep, en daarnaast ook op gronden van rechtspersonen, die op deze gronden projecten ontwikkelen die positief bijdragen tot het leefmilieu.

De aard van de beoogde werken bestaat uit onderhoud, investeringen en bijzondere acties zoals opruimacties en dergelijke meer. Verder kan dit ook het gezamenlijk oprichten en/of gebruiken van loodsen, werkplaatsen en stallen voor vee dat ingezet wordt voor begrazing in natuurreservaten, inhouden.

De praktijk heeft uitgewezen dat eigenaars al te vaak afzien van noodzakelijke investeringen en onderhoud van hun bos- en natuureigendommen omwille van het feit dat de nodige investeringen slechts na tientallen jaren in een onzekere opbrengst resulteren of omdat het bos- en natuurbeheer niet tot de kerntaken behoren. Dit is in het bijzonder het geval bij OCMW's en kerkfabrieken. Daarenboven is de vereiste kennis vaak ook niet aanwezig om een verantwoord beheer te kunnen voeren. Het resultaat hiervan is dat vele kleine openbare eigenaars van bos- en natuurterreinen vragen om voor hen aanbestedingen uit te schrijven of zelfs onderhoudswerken uit te voeren op hun

⁵ Dit kan onder meer het geval zijn wanneer een perceel moet afgegraven worden wegens een historische vervuiling en er niet meteen stockeringsruimte beschikbaar is.

eigendommen. In vele gevallen grenzen die aan de eigendommen van de Vlaamse overheid waar het personeel van het agentschap bijgevolg actief is. Samenwerking op het vlak van terreinwerken ligt hier voor de hand, in het bijzonder met openbare instellingen, maar ook met erkende natuurverenigingen.

Het OC-ANB kan aan deze problemen tegemoet komen en bovendien een gunstig effect teweegbrengen op de tewerkstelling en dit zowel binnen het OC-ANB als voor de privé-ondernemingen, gevolg van het activeren van werken op deze gronden.

Het instrument van de gemengde bosgroepen vormt het speerpunt van het Vlaams bosbeleid. Dit is de reden waarom het aangewezen is om de stimuli voor het voeren van een duurzaam bosbeheer maximaal te kaderen in de werking van de bosgroepen, zodat meer eigenaars geneigd zijn toe te treden tot deze vorm van vrijwillige en collegiale samenwerking⁶.

Het kan geenszins de bedoeling zijn met het OC-ANB in het vaarwater van de bosgroepen te opereren⁷. De sturing door de beheerscommissie zal hiervoor borg staan.

De bosgroep zal onder meer optreden als organisator van gezamenlijke beheerswerken en houtverkoop. Door de houtverkoop gezamenlijk te organiseren kunnen gunstigere houtprijzen verkregen worden tegen een lagere kost. Afspraken over het gemeenschappelijk inzetten van arbeiders en materiaal maken het uitvoeren van beheerwerken betaalbaar.

Het OC-ANB kan bijdragen tot deze door het beleid gewenste evolutie door werken uit te voeren op vraag van de bosgroep of een lid een bosgroep. Die werken zullen zich voornamelijk situeren in de categorie van

de zogenaamde onrendabele werken, zijnde werken waarvan het financieel gunstige effect op korte termijn nihil of zelfs negatief is en hoe dan ook moeilijk te meten valt omdat het pas na verloop van meerdere decennia zichtbaar wordt. Hoe dan ook zal het OC-ANB te maken krijgen met mededinging door andere publieke instellingen (bijvoorbeeld gemeentebesturen) en private ondernemingen.

Het OC-ANB zal enkel samenwerken met overheidsinstellingen (gemeenten, agentschappen van de Vlaamse overheid enzovoort) of verenigingen met of zonder winstoogmerk, die een doel nastreven dat verband houdt met het doel van het OC-ANB en dus van het agentschap.

Een voorbeeld is samenwerking in het kader van de langetermijnvisie Westerschelde, waar de ontwikkeling van 1800 ha 'nieuwe' natuur voorzien wordt langs de Zeeschelde. De algemene leiding ligt bij de NV Waterwegen en Zeekanaal, het natuuraspect wordt volledig gestuurd door het agentschap en de knowhow kan via het OC-ANB geleverd worden.

Artikel 22, 3°: Dienstverlening en diensten uitwisselen in coöperatief verband

Hoewel de bosaanleg, het uitvoeren van infrastructuurwerken, het beheer en de bewaking van bossen, natuurreservaten en parken behoren tot de taken van het agentschap, neemt dit niet weg dat ook partners van het agentschap hieraan op de een of andere vorm kunnen participeren. Zo wordt van de gemeentebesturen een duidelijk engagement gevraagd en wordt verwacht dat ze een input geven voor concrete actie die ze zelf of met anderen wensen uit te voeren. Het OC-ANB kan hier optreden als regisseur of dienstverlener.

Het Europees plattelandsbeleid zal ook een rol kunnen spelen bij de werking van het OC-ANB gezien op Europees niveau er een grote stimulans uitgaat ten voordele van de plattelandsontwikkeling. Onder meer bosbouw en -beheer maakt immers een integrerend deel uit van deze plattelandsontwikkeling.

Bij verordening (EG) nr. 1257/1999 van de Raad van 17 mei 1999 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europese Oriëntatie- en Garantiefonds voor de landbouw (EOGFL) en tot wijziging en

⁶ De wettelijke regeling ligt vervat in het gewijzigde bosdecreet in de artikelen 41bis tot en met artikel 42 van het bosdecreet en de daarbij horende uitvoeringsbesluiten. Onder een bosgroep wordt in toepassing van artikel 3, 8° van het bosdecreet het volgende verstaan: "Een duurzaam samenwerkingsverband tussen bosbeheerders binnen een bepaald gebied, teneinde de realisatie van de door dit decreet opgelegde doelstellingen door een rationeler beheer mogelijk te maken".

⁷ Het Agentschap voor Natuur en Bos is via zijn houtvesters overigens zelf ook lid van de bosgroep in de mate dat haar domeinbossen ingebracht worden.

intrekking van een aantal verordeningen werd het kader ingesteld waarbinnen de Gemeenschap verleend voor duurzame plattelandontwikkeling⁸.

In het raam van de internationale verbintenissen van de Gemeenschap en de lidstaten en de bosplannen van de lidstaten kan steun worden toegekend voor bossen die eigendom zijn van particuliere personen of verenigingen daarvan of van gemeenten of verenigingen daarvan⁹.

Verder kan verwezen worden naar de beleidsnota plattelandsbeleid (2004-2009). Aandacht gaat onder meer naar het stimuleren van alternatieve inkomstenbronnen voor landbouwbedrijven, het uitwerken van nieuwe samenwerkingsovereenkomsten en naar verbreding van de landbouw. Binnen de beroepslandbouw is verbreding een manier om vanuit de kernactiviteit landbouw een extra inkomen te halen.

De Vlaamse overheid schenkt bijzondere aandacht aan bestaande en nieuwe samenwerkingsverbanden tussen landbouwers (coöperaties).

Het OC-ANB kan in dit verband, als ondersteuner bij het beheer van de Vlaamse natuurreservaten en van bossen of groenpolen, onder meer samenwerkingsakkoorden afsluiten in de vorm van een landbouwcoöperatieve.

Met een groep beroepslandbouwers kan zo bijvoorbeeld voor het maaibeheer in vochtige gebieden aangepast materieel gekocht worden en wordt dit materieel dan ook voor beide partijen (privé en over-

heid) optimaal gebruikt. Een ander voorbeeld is het gezamenlijk stallen van dieren in de winter.

Elke mogelijke vennootschapsvorm kan worden aangewend om een dergelijke samenwerking te realiseren. Zo kan onder meer gedacht worden aan het opstellen van een samenwerkingsverband met de bosgroepen en/of natuurverenigingen. Het OC-ANB kan toetreden tot de rechtspersonen die in dit kader zullen worden opgericht.

Het OC-ANB zal daarnaast ook diensten ter beschikking stellen waarvoor een vergoeding zal bekomen worden. Zulks ligt in het verlengde van de taakomschrijving van het agentschap dat onder meer als taak heeft het duurzaam beheer van onroerende goederen die in eigen beheer zijn alsook het stimuleren van het duurzaam beheer van onroerende goederen die niet in eigen beheer zijn.

Artikel 22, §2, 2°, van het besluit ANB stelt dat het agentschap moet instaan voor het ontwikkelen van een doelgerichte en een doelmatige beheersvisie voor de natuur in de diverse gebieden en er dient op toe te zien dat er een consequente toepassing kan gegarandeerd worden van deze beheersvisie. Het OC-ANB zal mede instaan voor een concrete en daadwerkelijke uitwerking van dit beheer zoals dit wordt bepaald door het agentschap.

In het kader van de functionaliteit van het OC-ANB bestaat het takenpakket voor een groot deel uit dienstverlening waarvoor het OC-ANB een vergoeding zal bekomen. De dienstverlening zal bestaan uit het aanreiken van modellen of ontwerpen van bestekken, advisering, dienstverlening in verband met intellectuele rechten enzovoort. De ter beschikking gestelde diensten, intellectueel of technisch van aard, kunnen aangewend worden zowel in het binnenland als in het buitenland.

Door het OC-ANB kunnen personeelsleden ter beschikking worden gesteld aan derden in combinatie met adviesverlening en technische hulp naar derden toe. Zo kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het ter beschikking stellen van een parkwachter die dan een toezichtfunctie zal uitoefenen op de terreinen van derden of een opvolging van het verder beheer, al dan niet gecombineerd met het toezicht op een aanpalend domein van het Vlaamse Gewest.

Daarnaast is er ook het apart vellen en ruimen (via uitbesteding aan gespecialiseerde aannemers of deels met eigen middelen) van hoogwaardige assortimenten

⁸ In de aanhef van de Verordening (overwegende 35 tot en met 39) wordt gesteld dat de bosbouw een integrerend deel van de plattelandontwikkeling uitmaakt en dat bosbouwmaatregelen bijgevolg in de steunregeling voor plattelandontwikkeling dienen te worden opgenomen. Artikel 2 van de Verordening bepaalt verder dat de steun voor plattelandontwikkeling verband dient te houden met landbouwactiviteiten en de omschakeling daarvan en dat de steun betrekking kan hebben op onder meer duurzame bosontwikkeling.

⁹ Gedurende de periode 2000-2006 zal jaarlijks 4300 tot 4370 miljoen euro worden uitgetrokken voor plattelandontwikkeling en begeleidende maatregelen. De maatregelen zullen worden gefinancierd uit het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de landbouw (EOGLF), afdeling Garantie of afdeling Oriëntatie, naargelang van de situatie van de betrokken regio.

hout met het oog op een betere vermarkting. De verkoop van gevelde assortimenten kwaliteitshout kan aanzienlijke meeropbrengsten opleveren. Het kan ook aangewezen zijn omwille van het beperken van de exploitatieschade in kwetsbare bossen. De expertise en knowhow komt van het OC-ANB zodat niet alleen aan kostprijs zal worden gewerkt, maar ook een matig aandeel van de gerealiseerde meerwaarde als dienstverlening aan derden zal worden doorgetrokken. Die meerwaarde moet ook de eigenaar ten goede komen, vermits de zorg voor het milieu essentieel een maatschappelijke opdracht is die meestal weinig of geen direct aanwijsbare opbrengsten oplevert en daarom moet gestimuleerd worden. Die exploitatie kadert in het streven naar het economisch en sociaal valoriseren van het patrimonium in het kader van duurzaam beheer, zoals dit wordt opgelegd aan het agentschap in artikel 3, §2, 5°, van het besluit ANB.

Zoals het geval is bij het werken op terreinen van derden (zie hoger) zullen ook alle activiteiten die kunnen gecatalogeerd worden als dienstverlening, te maken hebben met mededinging.

Onder de exploitatie valt ook de recreatieve exploitatie van de terreinen van het agentschap of andere openbare instellingen en dit met het oog op natuurbeleving binnen het kader van recreatief medegebruik. Hier zal vooral worden uitgekeken naar samenwerking met de gemeentebesturen, toeristische diensten en ook private partners.

Verder kan er uitgezien worden naar het valoriseren van plantoverschotten, van visoverschotten uit kweekvijvers en voorkomend uit het periodiek droogleggen van reservaatvijvers in beheer bij het agentschap, de verhuur van tijdelijk buiten gebruik gestelde onroerende en roerende goederen, het innen van vergoedingen voor occasioneel gebruik en gidsbeurten door het personeel van het OC-ANB enzovoort.

De stimulans om hiertoe initiatief te nemen ontbreekt in de klassieke administratie. De geldelijke opbrengst van de geleverde inspanningen komt immers een centrale kas van de Vlaamse overheid ten goede, terwijl hiervoor de gewone opdrachten, waarvoor het aanwezige personeel van de administratie (in ons geval het agentschap) amper volstaat, moeten inboeten.

Artikel 22, 4°: Het participeren in publiek-private samenwerking (PPS)

Daar waar het OC-ANB zal toetreden tot gemengde projecten met derden zal het van groot belang zijn

dat het OC-ANB de mogelijkheden heeft toe te treden tot alle mogelijke vormen van rechtspersonen. Het OC-ANB kan met natuurlijke personen en rechtspersonen contracten sluiten in het raam van een aanneming, een onderaanneming, een tijdelijke vereniging, een consortium, en alle andere geschikt bevonden samenwerkingsverbanden. Het OC-ANB kan medeoprichter, lid, bestuurder of vennoot zijn van publiek- of privaatrechtelijke verenigingen, ondernemingen of instellingen op voorwaarde dat het doel van deze rechtspersonen met het doel van het OC-ANB verband houdt.

Het OC-ANB zal aldus kunnen participeren in PPS-constructies tussen één of meerdere overheden en één of meerdere private partners, bijvoorbeeld voor wat betreft het realiseren van stadsbossen, geïntegreerde groenpolen of landgoederen met een belangrijke maatschappelijke functie, de valorisatie van brownfields en andere te saneren terreinen met nabestemming groen of energiehout.

De toetreding tot PPS-constructies zal afhangen van een beoordeling die moet worden gemaakt aan de hand van elk nieuw op te zetten project en de mogelijke voordelen verbonden aan het toetreden tot een van beide constructies¹⁰.

Aan privaatrechtelijke PPS-rechtspersonen kunnen geen overheidsprerogatieven worden toegekend.

Via PPS kan uitgezien worden naar nieuwe financieringsbronnen voor projecten die het beleid van het

¹⁰ Bij een participatieve PPS (projectvennootschap) dienen risico's en mogelijke liquidatieproblemen en inbeslagname van het Eigen Vermogen vermeden te worden, niettegenstaande de waarborg van artikel 1412bis Ger. W. waardoor niet alle goederen die toebehoren aan de Staat, de gewesten, de gemeenschappen, de provincies, de gemeenten, de instellingen van openbaar nut en in het algemeen aan de publiekrechtelijke rechtspersonen vatbaar zijn voor beslag. Enkel de goederen die door de openbare rechtspersoon zelf op een lijst werden ingeschreven als goederen die in aanmerking komen voor beslag, of indien dergelijke lijst niet voorhanden is of indien de erin opgenomen goederen niet volstaan tot voldoening van de schuldeiser, alle goederen die kennelijk niet nuttig zijn voor de uitoefening van de taak van de betrokken rechtspersoon of voor de continuïteit van de openbare dienst kunnen voor beslag in aanmerking komen. Tegenover een participatieve PPS staat een contractuele PPS (concessie van werken, diensten enzovoort.).

agentschap ten goede komen. Gelet op het bijzondere karakter van deze deelnemingen zal het voorafgaand akkoord van de minister van begroting moeten bekomen worden.

Artikel 22, 5°: Het ondersteunen van het ANB inzake het uitbaten van bezoekerscentra van het agentschap

In de discussie omtrent de kerntaken van het agentschap komt naar voren dat het uitbaten van de bezoekerscentra niet overal inpasbaar is in de takenpakketten, terwijl de educatieve waarde van deze centra, die onderdeel vormen van de door het agentschap beheerde domeinen, toch een essentieel punt is. Het statuut van het personeel en de aanwezige functies in het agentschap is evenwel minder geschikt om tegemoet te komen aan de noden en het werken op momenten dat de centra de grootste aantallen bezoekers kan aantrekken.

Het OC-ANB kan hier een oplossing aanbieden via samenwerking met derden.

Dit kan met de privésector zijn (voor de uitbating van drank, het toezicht tijdens piekmomenten, voor transport met busbedrijven, fietsverhuurfirma's enzovoort) als met toeristische diensten uit de publieke sector.

Artikel 22, 6°: Het meedingen naar en/of uitvoeren van opdrachten en projecten ter ondersteuning van andere instellingen

De expertise die aanwezig is in het agentschap is soms relevant voor derden. Zo heeft Vlaanderen bijvoorbeeld op het vlak van duurzaam beheer van stedelijk groen (zie de principes van harmonisch parkbeheer) en met het concept van de gemengde bosgroepen ervaring opgedaan die voorzeker bruikbaar is in andere landen in het kader van capaciteitsopbouw.

Artikelen 23 en 24

Zoals ook gebleken is bij de oprichting van een Eigen Vermogen voor 'Flanders Hydraulics' (*Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1445*) is het Eigen Vermogen volledig vrij om andere contractuele samenwerkingsverbanden op te zetten met private partners, met gebruikmaking van alle geschikt bevonden gemeenschappelijke contractstechnieken. Zo kan een Eigen Vermogen vrij optreden als onderaannemer van een privaat aannemingsbedrijf en kan het vrij deelnemen aan een tijdelijke vereniging met commerciële part-

ners, aangezien dit een normaal uitvloeisel is van de rechtspersoonlijkheid.

Artikel 25

Het OC-ANB zal werken met contractueel aangeworven personeel.

Op basis van artikel 2, §2, eerste lid, van het koninklijk besluit van 22 december 2000 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en het geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van rechtswege van toepassing zijn op het personeel van de diensten van de gemeenschaps- en gewestregeringen en van de Colleges van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en van de Franse Gemeenschapscommissie, alsook op de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen, kan in het decreet tot oprichting van het OC-ANB bepaald worden dat wanneer een publiekrechtelijke rechtspersoon voor het wezen van zijn opdracht in mededinging treedt met andere publieke of private marktdeelnemers, aan de personeelsbehoeften wordt voldaan door personen die bij arbeidsovereenkomst in dienst worden genomen.

Het OC-ANB zal omwille van:

- een focus op de economische dimensie, waaronder bijvoorbeeld het valoriseren van hout uit de domeinbossen in beheer bij het ANB, een activiteit waarin de privé-houtexploitanten actief zijn; in essentie wordt daarbij gedacht aan het selectief kappen of laten kappen en ruimen en vervolgens vermarkten van hoogwaardig hout;
- een focus op het zuinige en duurzame beheer van groendomeinen van derden, voornamelijk openbare instellingen, waaronder bijvoorbeeld de aanleg en het onderhoud van groenelementen als parken, een activiteit waar vele openbare besturen én de privésector actief in zijn; in essentie wordt daarbij gedacht aan het beheren van domeinen in partnerschap en/of coöperatief verband, zonder dat dit het uitbesteden of een onderaanneming aan de privésector uitsluit, wel integendeel; ook het beheer van bossen van leden van erkende natuureservaten en van bosgroepen komt in aanmerking, waarbij van sommige grote eigenaars geweten is dat ze zuinig omgaan met hun middelen en een optimale opbrengst (natuurwaarden, houtoogst enzovoort) op het oog hebben;

- de expliciete opdracht mee te dingen naar of uitvoeren van opdrachten en projecten waarmee de kennis en ervaring die aanwezig zijn binnen ANB en het OC-ANB kunnen worden ingezet voor het wezen van zijn opdracht, activiteiten ontplooiën op het terrein van waar andere publieke of private marktdeelnemers actief zijn.

In het decreet tot oprichting van een Eigen Vermogen wordt een mogelijkheid tot terbeschikkingstelling van contractuele personeelsleden van het OC-ANB aan het agentschap ingeschreven, teneinde een rationele personeelsinzet mogelijk te maken rekening houdend met het fluctuerend karakter van de activiteiten van het OC-ANB en de organisatorische verwevenheid tussen het OC-ANB en het agentschap.

Deze werkwijze houdt ook in dat de prestaties van de ambtenaren gecompenseerd worden door de prestaties van de contractuele personeelsleden van het OC-ANB ten voordele van het agentschap.

De decreetgever heeft in zijn commentaar bij de toelichting van artikel 5 van het decreet tot oprichting van een Eigen Vermogen 'Flanders Hydraulics' gewezen op het feit dat het meest aangewezen is om personeel aan te werven op contractuele basis teneinde statutaire personeelsleden en een personeelskader als dusdanig te vermijden.

Daarenboven wees de decreetgever erop dat de problemen met de rekrutering van personeel en de onaangepastheid van het ambtenarenstatuut voor de te vervullen functies precies een van de grondredenen uitmaakt om over te gaan tot het oprichten van een Eigen Vermogen.

In de toelichting verstrekt door de gemachtigde ambtenaar, naar aanleiding van de oprichting van een Eigen Vermogen 'Flanders Hydraulics', werd gewezen op het feit dat ambtenaren van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap prestaties zullen verlenen ten aanzien van dit Eigen Vermogen enerzijds en op het feit dat personeelsleden van het Eigen Vermogen prestaties zullen leveren voor het ministerie anderzijds.

Het is voor de ambtenaren mogelijk prestaties te leveren voor het OC-ANB maar dit geldt niet vice versa voor de terbeschikkingstelling van contractuele personeelsleden van het OC-ANB aan het agentschap, aangezien er een principieel verbod bestaat van terbeschikkingstelling aan het ministerie op grond van artikel 31 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschik-

king stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers.

Wanneer de decreetgever echter oordeelt dat aan de voorwaarden voldaan is om op dit principieel verbod een uitzondering te verlenen, kan dergelijke terbeschikkingstelling wel doorgang vinden, zulks op basis van de impliciete bevoegdheden waarover de decreetgever beschikt ingevolge artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen.

Aangetoond dient te worden dat aan de voorwaarden zoals bepaald door de rechtspraak is voldaan, met name:

- 1° deze werkwijze absoluut noodzakelijk is om het OC-ANB te doen functioneren: deze werkwijze is inderdaad onontbeerlijk om te komen tot een rationele personeelsinzet, rekening houdend met het projectmatig werken en fluctuerend karakter van de activiteit van het OC-ANB (o.a. afhankelijk van de opdrachten van derden) en de nauwe band tussen agentschap en het OC-ANB;
- 2° de betrokken aangelegenheid zich leent tot een gedifferentieerde regeling die specifiek is voor dit eigensoortige aspect van de overheidsactiviteit in Vlaanderen: aan die voorwaarde wordt voldaan, de regeling is voorzeker heel specifiek;
- 3° dat de weerslag van een afwijkende gewestelijke regeling op de bevoegdheid van de federale overheid slechts marginaal is: door de bijzondere regeling die het OC-ANB uitmaakt, het feit dat het zal gaan om een relatief kleine groep werknemers met een zeer specifieke functie, actief in een geheel bijzondere duidelijk afgescheiden marktniche, wordt de bedoelde federale bevoegdheid nauwelijks geraakt.

Vertrekkende vanuit de toegevoegde, flexibele en faciliterende rol van het OC-ANB mag er niet van worden uitgegaan dat een eventuele of tijdelijke overtolligheid aan personeel bij het OC-ANB wordt opgevangen in de schoot van het Vlaams Gewest. Slechts dan behoudt het OC-ANB de aansporing tot het steeds opnieuw binnenhalen van nieuwe projecten en samenwerkingsverbanden.

Artikel 26

Het OC-ANB wordt bestuurd door een beheerscommissie.

Deze commissie bestaat voor de meerderheid uit vertegenwoordigers van het agentschap en van de bevoegde Vlaamse minister. Die meerderheid is gerechtvaardigd vanuit het gegeven dat het OC-ANB essentieel een instrument is van het agentschap om haar opdrachten uit te voeren.

Daarnaast worden in de beheerscommissie vertegenwoordigers van de belangrijkste doelgroepen en partners opgenomen, evenals een ambtenaar, deskundige in financiën en begroting, aangewezen door de bevoegde Vlaamse minister.

Het decreet geeft de Vlaamse Regering delegatie om de samenstelling te wijzigen in functie van wijzigingen op het vlak van interne organisatie van het agentschap en van het gewicht dat na verloop van enkele jaren aan een bepaalde taak of doelgroep gegeven wordt.

Artikel 27

1° Opbrengsten gehaald uit het valoriseren van het patrimonium in beheer bij het agentschap en producten afkomstig uit deze domeinen

Het is van belang dat het OC-ANB kan beschikken over een startkapitaal, onder meer als een dekking voor het sociaal passief van het OC-ANB. Concreet zal dit voor het OC-ANB betekenen dat er sprake zal zijn van een werkkapitaal dat zal worden ter beschikking gesteld door het Vlaams Gewest. De belangrijkste inkomsten van het OC-ANB zullen gehaald worden uit de verkoop van staande of gevelde bomen uit de domeinbossen.

Andere voorbeelden van mogelijke inkomsten zijn deze uit de verkoop van afgevangen overtollige vis uit vijvers in beheer bij het agentschap, de verkoop van overtollige grazers in de natuurreservaten.

Het innen van de verkoopsommen van hout afkomstig uit de domeinbossen en Vlaamse natuurreservaten verloopt heden ten dage via de federale ontvangers van domeinen en penale boeten, gebruik makend van de wet van 18 december 1986 houdende bevoegdheidsverklaring van de administratie van de

belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen¹¹.

In de mate dat de kost van het innen minstens gecompenseerd wordt door een meeropbrengst of administratieve vereenvoudiging en geringere verkoopkosten, kan overwogen worden het innen van de verkoopsommen aan het OC-ANB toe te vertrouwen.

2° Inkomsten gehaald uit het valoriseren van de resultaten van zijn activiteiten

5° Inkomsten uit de verkoop van rapporten, brochures

6° Inkomsten afkomstig van het uitbaten van bezoekerscentra van het agentschap

Het OC-ANB beschikt ook over gelden en vergoedingen betaald voor de diensten en activiteiten in verband met haar doel.

Er zullen onder meer inkomsten gehaald worden uit de verkoop van rapporten, brochures, kaarten, plans of andere publicaties en producten. Ook het uitbaten of laten uitbaten van de bezoekerscentra van het agentschap (zie hoger onder artikel 22, 5°) kan gepaard gaan met een zekere bron van inkomsten.

Verder zullen er inkomsten gehaald worden uit het valoriseren van de resultaten van de uitgevoerde activiteiten (zie hoger), waaronder het exploiteren van intellectuele eigendomsrechten (kosten voor het opmaken van een bosinventaris of ambtshalve opgestelde bosbeheerplannen, inkomsten in het kader van het klimaatbeleid enzovoort).

¹¹ Voluit: wet houdende bevoegdheidsverklaring van de administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen tot het uitvoeren van bepaalde vermogensrechtelijke verrichtingen voor rekening van de gemeenschaps- en gewestinstellingen (B.S., 24 februari 1987). Artikel 1 van die wet luidt: “De ambtenaren van de administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen kunnen, op aanvraag, in naam en voor rekening van de gemeenschappen, de gewesten en de instellingen van openbaar nut die ervan afhangen, alle domaniale bevoegdheden uitoefenen, die zij ten aanzien van de staatsgoederen op zich nemen krachtens de wetten en de ter uitvoering ervan vastgestelde besluiten, met inbegrip van de invordering van de niet-fiscale schuldinvordering”.

Er kunnen ook inkomsten zijn van het beheer en de vervreemding van goederen behorend tot het vermogen van het OC-ANB.

Desgevallend worden inkomsten bekomen uit de eigen participaties en desgevallend de verkoop hiervan.

3° Inkomsten gehaald uit giften en dergelijke

Het OC-ANB zal kunnen beschikken over giften, legaten, schenkingen, beurzen, prijzen of alle andere giften die zijn aanvaard krachtens de wet van 12 juli 1931 betreffende de uitbreiding tot alle rechtspersonen van het voordeel van de voorlopige aanvaarding van bij akten gedane schenkingen onder de levensden¹².

4° Inkomsten gehaald uit heffingen, retributies, subsidies en dergelijke meer

Het OC-ANB zal ook inkomsten kunnen verkrijgen uit heffingen en retributies, subsidies, terugvorderingen van ten onrechte gedane uitgaven.

Voor wat betreft de subsidies kunnen bepaalde Europese en andere financiële stimuli enkel worden toegekend aan niet-bestuurlijke entiteiten, reden waarom het van groot belang is een Eigen Vermogen op te richten dat wel begunstigde kan zijn van dergelijke subsidies.

7° Inkomsten van het beheer en vervreemden van goederen die eigendom zijn van het OC-ANB

Dit vloeit logisch voort uit de rechtspersoonlijkheid waarover het OC-ANB beschikt. Voorbeeld: de

opbrengst gehaald uit de verkoop van buiten dienst gestelde machines.

Artikel 28

Het kan voorvallen dat gebouwen die in beheer zijn bij het agentschap, zoals dienstwoningen of werkplaatsen en loodsen, maar ook sommige gronden en onroerende goederen, voor het agentschap niet langer functioneel zijn. Na overdracht zal het OC-ANB uitzien naar mogelijkheden om deze goederen vooralsnog te valoriseren (verhuren, verkopen) en de inkomsten te gebruiken voor de doelstellingen van het OC-ANB en zodoende ook van het agentschap.

Artikel 29

Het OC-ANB staat onder toezicht van de Vlaamse Regering en bij delegatie van de Vlaamse minister bevoegd voor het natuurbehoud.

Ieder jaar, vóór 31 oktober, stelt de beheerscommissie de begroting vast van de uitgaven voor het volgende begrotingsjaar, alsmede de middelen van het OC-ANB om die uitgaven te dekken. Ieder jaar, vóór 31 maart, stelt de beheerscommissie ook de rekening van het OC-ANB van het voorgaand begrotingsjaar op. De begroting en de rekening worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering, samen met het advies van de Inspectie van Financiën.

Artikel 30

Transparantie tussen de inkomsten en uitgaven van het OC-ANB is essentieel. De Vlaamse Regering zal hiertoe nadere regels vastleggen opdat die transparantie gewaarborgd wordt. Artikel 29 bepaalt reeds dat tenminste éénmaal per jaar de boekhouding van het OC-ANB wordt nagekeken en dat de daartoe aangestelde ambtenaren beschikken over alle bevoegdheid van onderzoek, zich alle stavings- en bewijsstukken kunnen doen voorleggen en zich vergewissen van de toestand van de bewaarde goederen. Daarnaast zullen regels worden vastgelegd met betrekking tot het opnemen en beëindigen van het mandaat van lid van de beheerscommissie, de vertegenwoordiging in en buiten rechte, de wijze van goedkeuring van een reglement van inwendige orde voor de beheerscommissie en overgangsbepalingen.

¹² De schenkingen aan een erkende instelling voor natuurbehoud of bescherming van het leefmilieu (artikel 81, lid 1, Wet 12 december 1998) zijn fiscaal aftrekbaar voor de schenker wanneer de gift tenminste 30 euro bedraagt (artikel 107, WIB 92). Het totaal van de giften dat aftrekbaar is van de netto-inkomsten is begrensd tot 10% van de inkomsten, met een absoluut plafond van 250.000 euro (met een jaarlijkse indexering). Het mag niet de giften bevatten die rechtstreeks aftrekbaar zijn van de prijzen en de subsidies die als diverse inkomsten belastbaar zijn (artikel 109, WIB 92).

Artikel 31

Dit artikel wijzigt artikel 3 van het decreet tot oprichting van het Mina-fonds waardoor de inkomsten uit houtverkopen niet langer worden toegewezen aan het Mina-fonds.

HOOFDSTUK X

Water

Artikel 32

Deze bepalingen beogen een administratieve vereenvoudiging bij de adviesverlening bij de opmaak van de (deel)bekkenbeheerplannen, zowel bij de burger als bij de overheid.

Door de timing van de vaststelling en de bekendmaking van de eerste bekken- en deelbekkenbeheerplannen te verplaatsten naar eind 2007 wordt het mogelijk om het openbaar onderzoek van deze plannen te koppelen aan het openbaar onderzoek van het tijdsschema en werkprogramma voor de opstelling van de stroomgebiedbeheerplannen, dat in uitvoering van artikel 37 ten laatste op 22 december 2006 dient gestart te worden.

Door deze koppeling wordt een overmatige bevraging van de bevolking en de belangengroepen vermeden en kunnen de overheidsmiddelen voor het voeren van het openbaar onderzoek optimaler worden aangewend.

In het decreet Integraal Waterbeleid (artikel 47, §2) wordt de mogelijkheid van een dergelijke koppeling voorzien: “het ontwerp van bekkenbeheerplan, met inbegrip van de deelbekkenbeheerplannen kan tegelijkertijd met een van de in artikel 37, §1, bedoelde documenten ter inzage worden gelegd.”.

Het voorstel van MiNa-Raad en SERV met de vraag om in dit artikel 47, §2, het woord ‘deelbekkenbeheerplannen’ te wijzigen in ‘ontwerp-deelbekkenbeheerplannen’ wordt niet weerhouden. De reden hiervoor is dat dit op ettelijke plaatsen in het decreet Integraal Waterbeleid gelijkaardige aanpassingen zou vergen. De bij decreet vastgelegde procedure van artikel 47, §7, houdt in dat de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) finaal moet instaan voor een inhoudelijke afstemming op het toepasselijke stroom-

gebiedbeheerplan van de ontwerp-bekkenbeheerplannen en de bijhorende deelbekkenbeheerplannen na terinzagelegging. De CIW brengt aan de bekken- en deelbekkenbeheerplannen de wijzigingen aan die noodzakelijk zijn om deze afstemming te verzekeren en legt deze ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering. Dit betekent dus in feite dat zolang de Vlaamse Regering de verschillende beheerplannen niet definitief heeft vastgelegd, de verschillende beheerplannen sowieso ontwerp-beheerplannen zijn.

Met deze timing blijft het bovendien mogelijk om de bekkenbeheerplannen te gebruiken als bouwstenen voor de ontwerp-stroomgebiedbeheerplannen die dienen vastgesteld te worden tegen uiterlijk 22 december 2008. Bovendien is de timing van de opmaak van de bekkenbeheerplannen niet ingegeven via Europese regelgeving, terwijl de timing voor de opmaak van de stroomgebiedbeheerplannen opgelegd wordt door de Europese Kaderrichtlijn Water.

HOOFDSTUK XI

Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening

Artikel 33

Dit artikel beoogt met betrekking tot de VMW uitvoering te geven aan de nieuwe regelgeving betreffende het integraal waterbeleid, dat de Europese Unie via de kaderrichtlijn 2000/60/EG en het Vlaamse Gewest via de decreten van 18 juli 2003 en 24 december 2004 hebben uitgetekend, in toepassing waarvan naast de watervoorziening ook de inzameling en zuivering van afvalwater tot de doelstellingen en activiteiten van VMW moeten behoren. Deze wijziging is echter in die zin beperkt dat het niet voor gevolg mag hebben dat de VMW taken met betrekking tot de inzameling en zuivering gaat uitvoeren op het bovengemeentelijke niveau (= gewestelijke bevoegdheden inzake waterzuivering) en contracten gaat afsluiten met bedrijven voor de bouw en de exploitatie van bedrijfszuiveringsinstallaties.

Artikel 34

Met dit artikel wordt artikel 6 van het VMW-decreet aangepast aan de afstemming van de doelstellingen van VMW (inzameling en zuivering van afvalwater naast watervoorziening) op de nieuwe regelgeving

inzake het integraal waterbeleid. Daartoe wordt de eerder beperkte notie ‘watervoorzieningsdienst’ vervangen door de ruimere notie ‘waterdienst’.

Artikel 35

Met dit artikel wordt artikel 7 van het VMW-decreet afgestemd op de sinds de inwerkingtreding van het VMW-decreet gewijzigde regelgeving met betrekking tot de boekhouding en jaarrekening van ondernemingen.

Voorts wordt artikel 7 van het VMW-decreet ook aangepast aan de afstemming van de doelstellingen van VMW (inzameling en zuivering van afvalwater) op de nieuwe regelgeving inzake het integraal waterbeleid: dienaangaande kan ook verwezen worden naar de toelichting inzake artikelen 1 en 2.

Artikel 36

Met dit artikel wordt artikel 8 van het VMW-decreet afgestemd op de sinds zijn invoering gewijzigde vennootschapsregelgeving en regelgeving met betrekking tot de boekhouding en jaarrekening van ondernemingen.

Artikel 37

Het eerste lid van artikel 9 van het VMW-decreet wordt aangepast daar het daarin beschreven systeem van jaarrenten niet meer wordt toegepast.

Artikel 38

Artikel 10 van het VMW-decreet wordt geschrapt daar het daarin beschreven systeem van subsidiëring niet meer wordt toegepast.

Artikel 39

Artikel 15 van het VMW-decreet wordt aangepast op de afstemming van de doelstellingen van VMW (inzameling en zuivering van afvalwater) op de nieuwe regelgeving inzake het integraal waterbeleid.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Energie, Leefmilieu en Natuur,*

Kris PEETERS

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en energie

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur is ermee belast, in naam van de leden van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK I

Algemeen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

HOOFDSTUK II

Bepaling landinrichting

Artikel 2

Artikel 12 van het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 12

Landinrichting is uitsluitend van toepassing op de landelijke gebieden en de recreatiegebieden, evenals op de woongebieden met een landelijk karakter en de ontginningsgebieden, en de met een van deze gebieden vergelijkbare bestemmingsgebieden, aangewezen op de plannen van aanleg of ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening.

De Vlaamse Regering kan bij wijze van uitzondering gronden in andere gebieden aan landinrichting onderwerpen voorzover het onmisbaar is voor de uitvoering van een landinrichtingsplan opgesteld krachtens artikel 13.”.

HOOFDSTUK III

Energie

Artikel 3

In artikel 7 van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §1, tweede lid, wordt 2° opgeheven;

2° §2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. De netbeheerder kan geen andere activiteiten ondernemen inzake de levering van elektriciteit, dan de levering van elektriciteit in het kader van een openbaredienstverplichting, opgelegd op grond van artikel 19, 1°.

De netbeheerder die overeenkomstig de federale elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangeduid kan geen andere activiteiten ondernemen inzake de productie van elektriciteit, dan de productie van elektriciteit nodig om zijn taken als netbeheerder goed te kunnen uitoefenen. De overige netbeheerders kunnen geen andere activiteiten ondernemen inzake de productie van elektriciteit, dan de productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen en kwalitatieve warmtekrachtkoppeling in productie-installaties waarvan hij op 1 juli 2006 eigenaar is, en die aangesloten zijn op het distributienet dat door hem beheerd wordt. De elektriciteit die wordt opgewekt in deze installaties wordt enkel aangewend voor de dekking van zijn eigen verbruik en/of zijn netverliezen. De verdere exploitatie van kwalitatieve warmtekrachtinstallaties waarvan hij op 1 juli 2006 eigenaar is, vormt een openbaredienstverplichting voor de netbeheerder zolang de certificaten toegekend voor de primaire energiebesparing gerealiseerd door de installatie niet aanvaard worden voor de certificatenverplichting, bedoeld in artikel 25bis, §2. De netbeheerder streeft hierbij naar een maximale primaire energiebesparing.”.

Artikel 4

In artikel 19, 1°, c), van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “ingeval van niet-betaling van de elektriciteitsfactuur” en de woorden “en de verzekerde bevoorrading” de woorden “, de levering van elektriciteit aan huishoudelijke eindafnemers die niet over een geldig leveringscontract beschikken” ingevoegd.

Artikel 5

Aan artikel 23bis van hetzelfde decreet, waarvan de bestaande tekst §1 zal vormen, wordt een §2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§2. De verkoop van elektriciteit aan eindafnemers in het Vlaamse Gewest als een hoeveelheid elektriciteit uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling of enige andere benaming die erop wijst dat de elektriciteit werd opgewekt door middel van kwalitatieve warmtekrachtkoppeling, is toegestaan voor zover de leverancier een overeenstemmend aantal warmtekrachtcertificaten toont aan de VREG voor elektriciteit opgewekt uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling.

Op de getoonde warmtekrachtcertificaten wordt aangegeven dat ze gebruikt werden in het kader van de verkoop van elektriciteit, zoals bedoeld in het eerste lid.

Een warmtekrachtcertificaat kan maar eenmaal worden gebruikt voor de verkoop van elektriciteit zoals bedoeld in het eerste lid.

De Vlaamse Regering stelt de criteria en procedure vast voor het tonen en aanmerken van warmtekrachtcertificaten zoals bedoeld in dit artikel.”.

Artikel 6

In artikel 8 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §1, tweede lid, wordt 2° opgeheven;

2° een §1bis wordt toegevoegd, die luidt als volgt:

“§1bis De netbeheerder kan geen andere activiteiten ondernemen inzake de levering van aardgas, dan de levering van aardgas in het kader van een openbaredienstverplichting, opgelegd op grond van artikel 18, 1°.”.

Artikel 7

In artikel 18, 1°, c), van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “ingeval van niet-betaling van de aardgasfactuur” en de woorden “en de verzekerde bevoorrading” de woorden “, de levering van aardgas aan huishoudelijke eindafnemers die niet over een geldig leveringscontract beschikken” ingevoegd.

HOOFDSTUK IV

Private waterzuiveringsinstallaties

Artikel 8

In artikel 35ter, §7, van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, ingevoegd bij het decreet van 24 december 2004, worden in 5° de woorden “na verplicht advies van de afdeling Milieu-inspectie van Aminal,” geschrapt.

Artikel 9

In artikel 35ter, §8, van dezelfde wet, toegevoegd als §7 bij het decreet van 19 december 2003 en hernummerd als §8 bij het decreet van 24 december 2004, worden de woorden “na verplicht advies van de afdeling Milieu-inspectie van Aminal,” geschrapt.

HOOFDSTUK V

Milieuvergunning

Artikel 10

In artikel 21, §1, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Voor de toepassing van dit artikel wordt onder ‘bevoegde overheid’ verstaan ‘de overheid die in eerste aanleg bevoegd is’.”.

Artikel 11

In artikel 36, §1, van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt onder ‘bevoegde overheid’ verstaan ‘de overheid die in eerste aanleg bevoegd is’.”.

Artikel 12

In hoofdstuk XI van hetzelfde decreet wordt een artikel 45bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 45bis

In afwijking van artikel 18, §3, eerste en tweede lid, kunnen aanvragen voor een nieuwe vergunning, die tot 48 maanden voor het verstrijken van de lopende vergunning worden ingediend, ontvankelijk worden verklaard, in zoverre het vergunningen betreft waarvan de eindtermijn afloopt ten laatste op 1 september 2011.”.

HOOFDSTUK VI

Natuurbehoud

Artikel 13

Artikel 17, §3, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 17

[...] §3. Elke GEN of GENO die de Vlaamse Regering in overdruk afbakt overeenkomstig de wetgeving betreffende de ruimtelijke ordening in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, wordt van rechtswege beschouwd als een GEN of GENO in de zin van dit decreet.

Een volgens artikel 21 vastgesteld afbakeningsplan wordt van rechtswege opgeheven voor het onderdeel waarvoor nadien een ruimtelijk uitvoeringsplan in werking treedt dat aan dit onderdeel een bestemming geeft waardoor dit laatste niet meer krachtens artikel 20 van dit decreet zou kunnen worden aangeduid als GEN of GENO. Het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan bevat voorstellen voor schadebeperkende en compenserende maatregelen. In het geval dergelijke opheffing gebeurt door middel van een gemeentelijk of een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan, dient, voor wat die opheffing aangaat, het betrokken ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan voorafgegaan te worden door een advies vanwege de administratie bevoegd voor het natuurbehoud, en dit uiterlijk tijdens de plenaire vergadering, vermeld in artikel 48, §1, respectievelijk 44, §1, van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening. Dit advies geeft de benodigde schadebeperking en compenserende maatregelen aan. Het advies is bindend. Het betrokken college van burgemeester en schepenen respectievelijk de betrokken bestendige deputatie kan, betreffende dit advies, beroep aantekenen bij de Vlaamse Regering.

De in het vorige lid bedoelde opheffing kan niet gebeuren bij middel van gemeentelijke of provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen wanneer het betrokken gedeelte van GEN of GENO gelegen is binnen een gebied dat definitief is vastgesteld als speciale beschermingszone in de zin van artikel 36bis, 666, 12 of 13. De in het vorige lid bedoelde opheffing kan maar gebeuren bij middel van gemeentelijke of provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen voor zover het om grenscorrecties gaat en voor zover er door deze opheffing geen betekenisvolle schade aan de natuur of het natuurlijk milieu in het VEN kan veroorzakt worden.

Het aldus opgeheven onderdeel van het afbakeningsplan herneemt zijn rechtskracht indien en in de mate het bedoelde ruimtelijk uitvoeringsplan door de Raad van State wordt geschorst of vernietigd.”.

Artikel 14

In artikel 34, §1, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“Voor elk natuurreservaat ingesteld krachtens dit decreet wordt een beheersplan opgesteld. Het beheersplan vermeldt de maatregelen en bepalingen inzake het beheer en de inrichting van het gebied, waarbij voor redenen van natuurbehoud, of voor redenen van recreatief of educatief medegebruik, en voor zover dit inpasbaar is in de doelstelling van het natuurreservaat, kan worden afgeweken van de voorschriften van dit decreet, inzonderheid van artikel 35, §2.”;

2° het tweede lid wordt opgeheven.

Artikel 15

In artikel 36bis, §15, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt het nummer “3” vervangen door het nummer “2”.

Artikel 16

In artikel 36ter van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht.

1° in §1, eerste zin, worden na de woorden “in de bijlagen II, III en IV van dit decreet” de woorden “evenals de niet in bijlage IV van dit decreet genoemde en op het grondgebied van het Vlaamse Gewest geregeld voorkomende soorten trekvogels” toegevoegd;

2° in §1 wordt de tweede zin vervangen door wat volgt: “De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen met betrekking tot de nodige instandhoudingsmaatregelen en de ecologische vereisten, evenals een procedure voor vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen”;

3° in §2 worden in de punten a) en b) telkens tussen de woorden “van dit decreet” en de woorden “in een speciale beschermingszone” de woorden “evenals de niet in bijlage IV van dit decreet genoemde en op het grondgebied van het Vlaamse Gewest geregeld voorkomende soorten trekvogels” ingevoegd.

Artikel 17

In artikel 75 van hetzelfde decreet worden de woorden “36ter, §§3 tot 6” vervangen door de woorden “36ter, §§2 tot 6.”

HOOFDSTUK VII

Bos

Artikel 18

In artikel 3 van het Bosdecreet van 13 juni 1990 worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §2 worden aan het einde van het vierde punt de volgende woorden toegevoegd: “, uitgezonderd de korte-omloop-houtteelt waarvan de aanplant plaatsgevonden heeft op gronden die op dat ogenblik gelegen zijn buiten de ruimtelijk kwetsbare gebieden zoals bedoeld in artikel 146 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening”;

2° in §3 wordt het zesde punt vervangen door wat volgt:

“6. de aanplantingen met naaldbomen die uitsluitend bestemd zijn voor de verkoop als kerstboom. Een aanplanting wordt geacht niet langer aan deze voorwaarde te voldoen wanneer de gemiddelde hoogte van het bestand 4 meter heeft bereikt.”;

3° in §3 wordt een achtste punt toegevoegd, dat luidt als volgt:

“8. de wissenteelt waarvan de bovengrondse massa periodiek tot maximaal drie jaar na de aanplanting of na de vorige oogst, in zijn totaliteit wordt geoogst.”.

Artikel 19

In artikel 4 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° het derde punt wordt vervangen door wat volgt:

“3. bebossing: bezetting met bomen of houtachtige struikvegetaties, door menselijke ingreep of spontaan, van een oppervlakte die daardoor onder het toepassingsgebied van dit decreet komt te vallen;”;

2° het elfde punt wordt vervangen door wat volgt:

“11. herbebossing: bezetting met bomen of houtachtige struikvegetaties, door menselijke ingreep of spontaan, van een oppervlakte die reeds onder de toepassing van dit decreet viel;”;

3° een punt 14bis1 wordt toegevoegd dat luidt als volgt:

“14bis1. Korte-omloop-houtteelt: teelt van snelgroeiende houtachtige gewassen waarbij de bovengrondse biomassa periodiek tot maximaal 8 jaar na de aanplanting of na de vorige oogst, in zijn totaliteit wordt geoogst;”.

HOOFDSTUK VIII

Afvalstoffen

Artikel 20

Artikel 4, 4°, van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen, toegevoegd bij het decreet van 4 april 2003, wordt vervangen door wat volgt:

“4° bodem, uitgegraven buiten ontginningsgebieden, die overeenkomstig de voorwaarden bepaald in of krachtens het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering wordt gebruikt.”.

HOOFDSTUK IX

Eigen Vermogen onder de benaming Ondersteunend Centrum Agentschap Natuur en Bos

Artikel 21

Bij het Agentschap voor Natuur en Bos, hierna het Agentschap te noemen, of zijn rechtsopvolger, wordt een Eigen Vermogen ingesteld onder de benaming Ondersteunend Centrum Agentschap Natuur en Bos, afgekort OC-ANB.

Aan het OC-ANB wordt rechtspersoonlijkheid toegekend.

Artikel 22

Het OC-ANB heeft tot doel bij te dragen tot de realisatie van het beleid inzake natuurbehoud en de vrijwaring van het natuurlijk milieu en het milieubeleid door middel van:

- 1° het sociaal-economisch valoriseren in het kader van een duurzaam beheer van de domeinen in beheer bij het Agentschap, inclusief op natuurbeleving gericht recreatief en educatief medegebruik, en van de goederen in eigendom van het OC-ANB;
- 2° het uitvoeren van terreinrealisaties zowel op gronden van het Vlaamse Gewest, waaronder domeinbossen, Vlaamse natuurreservaten, parken en viswaters, als op terreinen van derden.

Onder derden wordt in dit verband verstaan:

- a) overheden en openbare instellingen;
 - b) de conform het Bosdecreet van 13 juni 1990 erkende bosgroepen en leden van die bosgroepen;
 - c) de conform het decreet natuurbehoud van 21 oktober 1997 erkende natuurverenigingen;
 - d) rechtspersonen die zijn opgezet met het oog op het realiseren van projecten die van belang zijn voor het natuurlijk milieu, bos, groen en faunabeheer, alsmede private rechtspersonen op wiens gronden die projecten worden uitgevoerd;
- 3° het verlenen van diensten en het uitwisselen van diensten in coöperatief verband;
 - 4° het participeren in publiek-private samenwerkingsverbanden mits het voorafgaandelijk akkoord van de minister van begroting;
 - 5° het ondersteunen van en het uitbaten van bezoekerscentra van het Agentschap;
 - 6° het meedingen naar of uitvoeren van opdrachten en projecten waarmee de kennis en ervaring die aanwezig zijn binnen het Agentschap en het OC-ANB kunnen worden ingezet ter ondersteuning van andere publiek- of privaatrechtelijke verenigingen, ondernemingen of instellingen.

Artikel 23

Het OC-ANB kan voor de verwezenlijking van zijn doel vrij contracten sluiten in het raam van een aanneming, onderaanneming, tijdelijke vereniging, een consortium, en alle andere geschikt bevonden samenwerkingsver-

banden, roerende en onroerende goederen verwerven en vervreemden en in het algemeen alle nuttige rechtshandelingen stellen.

Artikel 24

Het OC-ANB kan mits een unanieme beslissing in de beheerscommissie medeoprichter, lid, bestuurder of vennoot zijn van publiek- of privaatrechtelijke verenigingen, ondernemingen of instellingen, op voorwaarde dat het doel van die rechtspersonen verband houdt met het doel van het OC-ANB.

Artikel 25

In navolging van artikel 4 kan het OC-ANB op contractuele basis personeel aanwerven, tewerkstellen en ontslaan.

Het OC-ANB kan personeel ter beschikking stellen van het Vlaamse Gewest. De wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers is op die terbeschikkingstelling niet van toepassing.

Artikel 26

§1. Het OC-ANB wordt bestuurd door een beheerscommissie.

De volgende personen zijn ambtshalve lid:

- 1° het hoofd van het Agentschap, tevens voorzitter van de beheerscommissie en, in voorkomend geval, de algemeen directeur. Bij afwezigheid van het hoofd van het Agentschap is de algemeen directeur de voorzitter;
- 2° de hoofden op afdelingsniveau van de centrale diensten van het Agentschap;
- 3° de afgevaardigde van de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud.

De volgende personen worden benoemd door de Vlaamse Regering:

- 1° een vertegenwoordiger van de conform het Bosdecreet van 13 juni 1990 erkende bosgroepen;
- 2° een vertegenwoordiger van de conform het decreet natuurbehoud van 21 oktober 1997 erkende natuurverenigingen;
- 3° een vertegenwoordiger van de conform het jachtdecreet van 24 juli 1991 erkende wildbeheereenheden;
- 4° een vertegenwoordiger van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten;
- 5° een inspecteur van financiën geaccrediteerd bij het beleidsdomein.

§ 2. De beheerscommissie moet steeds voor minstens de helft zijn samengesteld uit ambtenaren van het Agentschap. Ook een vertegenwoordiger van de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, moet er deel van uitmaken. Met dit doel kan het hoofd van het Agentschap desgevallend één of meer afdelingshoofden van de provinciale entiteiten van het Agentschap als lid aanstellen.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd de samenstelling te wijzigen op basis van wijzigingen op het vlak van interne organisatie van het Agentschap en van het gewicht dat aan een taak of doelgroep wordt gegeven. De voorwaarde, gesteld in het vorige lid, moet daarbij nageleefd worden.

§ 3. De voorzitter kan bevoegde personen uitnodigen om met raadgevende stem aan de bespreking van een punt van de agenda van een vergadering van de beheerscommissie deel te nemen.

§4. De beheerscommissie vergadert minstens tweemaal per jaar.

Artikel 27

De inkomsten van het OC-ANB worden gevormd door:

- 1° de opbrengsten, gehaald uit de verkoop van hout en andere producten uit de domeinen in beheer van het Agentschap;
- 2° het valoriseren van de resultaten van de uitgevoerde activiteiten, vermeld in artikel 3;
- 3° de giften, legaten, schenkingen, beurzen, prijzen of alle andere giften die zijn aanvaard krachtens de wet van 12 juli 1931 betreffende de uitbreiding tot alle rechtspersonen van het voordeel van de voorlopige aanvaarding van bij akte gedane schenkingen onder de levenden;
- 4° heffingen, retributies, subsidies en dergelijke meer;
- 5° de verkoop van rapporten, brochures, kaarten, plans of andere publicaties, met inbegrip van producten in elektronische vorm;
- 6° het uitbaten van bezoekerscentra van het Agentschap;
- 7° het beheer en de vervreemding van goederen die behoren tot de rechtspersoon OC-ANB;
- 8° andere inkomsten, na goedkeuring door de Vlaamse Regering.

Artikel 28

De Vlaamse Regering kan beslissen onroerende en roerende goederen van het Vlaamse Gewest die niet langer dienstig zijn voor de strikte overheidstaak van het Agentschap met het oog op valorisatie kosteloos in eigendom over te dragen aan het OC-ANB. In die gevallen neemt het OC-ANB de rechten en plichten over van het Agentschap. Betrokken onroerende en roerende goederen kunnen niet vervreemd worden dan ten behoeve van de schatkist.

Artikel 29

Ieder jaar, voor 31 oktober, stelt de beheerscommissie de begroting vast van de uitgaven voor het volgende begrotingsjaar, alsmede de middelen van het OC-ANB om die uitgaven te dekken.

Ieder jaar, voor 31 maart, stelt de beheerscommissie de uitvoeringsrekening van het OC-ANB van het voorgaande begrotingsjaar op.

De begroting en de rekening, alsmede elke wijziging ervan, worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Ten minste eenmaal per jaar wordt de boekhouding van het OC-ANB nagekeken door de Vlaamse Regering. De daartoe aangestelde ambtenaren beschikken over alle bevoegdheid van onderzoek, kunnen alle stavings- en bewijsstukken laten voorleggen en kunnen zich vergewissen van de toestand van de bewaarde goederen, maar mogen zich niet met het beheer bezighouden.

Artikel 30

Met behoud van de toepassing van de voorgaande bepalingen worden de nadere regelen betreffende het beheer, de werking en de boekhouding van het OC-ANB vastgesteld bij besluit van de Vlaamse Regering.

Artikel 31

Artikel 3, punt 4° van het decreet tot oprichting van het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur als Gewestdienst met Afzonderlijk Beheer van 23 januari 1991 wordt opgeheven.

HOOFDSTUK X

Water

Artikel 32

In artikel 40, §1, en artikel 44, §1, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid wordt “22 december 2006” vervangen door “22 december 2007”.

HOOFDSTUK XI

Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening.

Artikel 33

In artikel 3 van het decreet van 28 juni 1983 houdende oprichting van de instelling Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan §1 worden de volgende woorden toegevoegd: “en de inzameling en zuivering van afvalwater.”;
- 2° in §2 worden de woorden “verenigingen van gemeenten en particulieren” vervangen door de woorden “verenigingen van gemeenten, private rechtspersonen en particulieren”.

Artikel 34

In artikel 6 van hetzelfde decreet wordt het woord “watervoorzieningsdienst” telkens vervangen door het woord “waterdienst”. In hetzelfde artikel wordt het woord “watervoorzieningsdiensten” telkens vervangen door het woord “waterdiensten”.

Artikel 35

Artikel 7 van hetzelfde decreet wordt vervangen door:

“Artikel 7

Voor elke onderscheiden waterdienst wordt een bijzondere resultatenrekening gehouden. Deze bijzondere resultatenrekening bevat naast de eigen kosten en opbrengsten van de betrokken waterdienst, als kosten tevens het aandeel van die dienst in de algemene kosten van de Maatschappij.

In de statuten wordt voorzien in:

- 1° het instellen van reserve-rekeningen, gemeenschappelijk aan al de waterdiensten van de Maatschappij;
- 2° het oprichten voor elke waterdienst van eigen afzonderlijke reserve-rekeningen;
- 3° een regeling met betrekking tot de dividendgerechtigdheid van de aandelen die zijn verbonden aan de verschillende waterdiensten.”.

Artikel 36

De eerste twee zinnen van artikel 8 van hetzelfde decreet worden vervangen door de volgende zin:

“De statuten bepalen de wijze waarop tot de vaststelling en de bestemming van het resultaat van de Maatschappij wordt overgegaan.”.

Artikel 37

De eerste zin van artikel 9 van hetzelfde decreet wordt vervangen door: “De Maatschappij mag leningen aangaan of schuldbrieven uitgeven.”.

Artikel 38

Artikel 10 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 39

In artikel 15 van hetzelfde decreet wordt het woord “watervoorzieningsdienst” vervangen door de woorden “door de Maatschappij ingerichte waterdienst”.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie,
Leefmilieu en Natuur,*

Kris PEETERS

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Brussel, 7 december 2005

Advies

Verzameldecreet leefmilieu en energie

INHOUD

	Blz.
1. Situering van de adviesvraag	49
2. Voorafgaandelijke bemerkingen	50
3. Landinrichting	50
3.1. Inhoud van de voorgestelde wijzigingen	50
3.2. Bemerkingsen	51
4. Warmtekrachtkoppeling	51
4.1. Inhoud van de voorgestelde wijzigingen	51
4.2. Bemerkingsen	52
5. Private waterzuiveringsinstallaties	53
5.1. Inhoud van de voorgestelde wijzigingen	53
5.2. Bemerkingsen	53
6. Milieuvergunning	54
6.1. Inhoud van de voorgestelde wijzigingen	54
6.2. Bemerkingsen	54
7. Natuurbehoud	55
7.1. Inhoud van de voorgestelde wijzigingen	55
7.2. Bemerkingsen	55
8. Bos	55
8.1. Inhoud van de voorgestelde wijzigingen	55
8.2. Bemerkingsen	56
9. Afvalstoffen	57
9.1. Inhoud van de voorgestelde wijzigingen	57
9.2. Bemerkingsen	57
10. Bodemsanering	57
10.1. Inhoud van de voorgestelde wijzigingen	57
10.2. Bemerkingsen	58
11. Water	60
11.1. Inhoud van de voorgestelde wijzigingen	60
11.2. Bemerkingsen	61
12. Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening	61
12.1. Inhoud van de voorgestelde wijzigingen	61
12.2. Bemerkingsen	61

1. Situering van de adviesvraag

SERV werd op 28 november 2005 om advies gevraagd over het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en energie. Het advies werd bij hoogdringendheid gevraagd.

Het voorontwerp van decreet groepeerde wijzigingen aan:

- het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij (hoofdstuk landinrichting)
- het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hoofdstuk warmtekrachtkoppeling)
- het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt (eveneens hoofdstuk warmtekrachtkoppeling)
- de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppevlaktewateren tegen verontreiniging (hoofdstuk private waterzuiveringsinstallaties)
- het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (Hoofdstuk milieuvergunning)
- het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (hoofdstuk natuurbehoud)
- het Bosdecreet van 13 juni 1990 (hoofdstuk bos)
- het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen (hoofdstuk afvalstoffen)
- het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering (hoofdstuk bodemsanering)
- het decreet van 18 juli betreffende het integraal waterbeleid (hoofdstuk water)
- het decreet van 28 juni 1983 houdende oprichting van de instelling Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (hoofdstuk Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening).

Na enkele voorafgaandelijke bemerkingen, formuleert de raad in dit advies zijn opmerkingen bij de verschillende hoofdstukken van het voorontwerp van decreet.

2. Voorafgaandelijke bemerkingen

SERV vindt het een goede zaak dat dringende maatregelen of kleinere wijzigingen aan decreten worden gegroepeerd in een afzonderlijk 'verzameldecreet' en niet in een programmadecreet. Reeds eerder heeft de raad naar aanleiding van de advisering over programmadecreten gesteld dat het niet aangewezen is om in een begeleidingsdecreet bij de begroting maatregelen vast te stellen die dit kader overstijgen.

Toch heeft de SERV bedenkingen bij de gevolgde procedure.

Ten eerste bevat het nu voorliggende verzameldecreet geen wijzigingen die een spoedprocedure bij de adviesraden, de Raad van State en het Vlaams Parlement rechtvaardigen.

Ten tweede bevat het voorontwerp van decreet naast enkele kleinere wijzigingen toch ook meer fundamentele aanpassingen. Dat is met name het geval voor de vele wijzigingen aan het bodemsaneringsdecreet. De raad meent dat voor zulke aanpassingen de techniek van een verzameldecreet niet geschikt is en een afzonderlijk decreet tot aanpassing van het bodemsaneringsdecreet wenselijk is.

Ten derde stelt de SERV Raad vast dat ook de interne procedures niet correct zijn gevolgd.

De raad dringt er dan ook op aan dat de verplichte opmaak van een reguleringsimpactanalyse, een gangbare adviestertermijn en het weren van belangrijke inhoudelijke vernieuwingen uit verzameldecreten, in de toekomst worden gerespecteerd. Op die manier kunnen betere waarborgen worden geboden voor een controle op de kwaliteit van regelgeving en voor een grondige, afgewogen advisering en parlementaire behandeling.

3. Landinrichting

3.1. Inhoud van de voorgestelde wijzigingen

Momenteel is decretaal vastgelegd in welke gebieden landinrichting van toepassing is, maar kan de Vlaamse regering bij wijze van uitzondering gronden in andere gebieden aan landinrichting onderwerpen.

Omdat in steeds meer gebieden de bestemming van de gewestplannen gewijzigd werd of zal worden gewijzigd via ruimtelijke uitvoeringsplannen, vreest de Vlaamse regering een toevloed van dergelijke uitzonderingsdossiers. Daarom wordt de decretale formulering aangepast zodat ook in de "vergelijkbare gebieden aangewezen in de ruimtelijke uitvoeringsplannen" landinrichting van toepassing is.

3.2. Bemerkingen

Naar aanleiding van de voorgestelde wijzigingen, herhaalt de SERV zijn vraag naar basisregels voor de basisopdrachten van de RUP's (afbakening, bestemming, inrichting en beheer). Het gaat onder meer om algemene richtlijnen over wie in een reeks specifieke gevallen bij de opmaak en uitvoering wordt betrokken en welke mogelijkheden er ter beschikking staan (een basislijst met mogelijke ingrediënten).

Die basislijst mag niet limitatief zijn, maar moet uitgaan van een uniforme inhoudsomschrijving op de drie beleidsniveaus. Hierdoor moet het mogelijk worden om de mogelijke types van stedenbouwkundige voorschriften te stroomlijnen, bijvoorbeeld inzake de grafische aanduidingen. Als er met andere woorden al een voorschrift bestaat voor een gelijke doelstelling in een gelijkaardig gebied, heeft het geen zin een nieuw voorschrift te maken. Op die manier kunnen voorschriften met een specifieke doelstelling gericht op een specifieke situatie een eenvormig karakter krijgen. Waar echter in een bepaalde specifieke situatie een specifiek voorschrift nodig is waarvoor nog geen equivalent bestaat, moet het mogelijk zijn de basislijst met een nieuw voorschrift aan te vullen. Om een goed zicht te hebben op de volledige verzameling instrumenten, maatregelen en voorschriften die reeds in één of ander ruimtelijke uitvoeringsplan zijn toegepast, pleit de raad ervoor om een transparant en toegankelijk register op te maken dat een duidelijk overzicht ter zake biedt.

4. Warmtekrachtkoppeling

4.1. Inhoud van de voorgestelde wijzigingen

De wijzigingen beogen ten eerste een duidelijkere en betere aflijning van de activiteiten van producenten, netbeheerders en leveranciers, om aan de huidige vermenging van activiteiten en soms onduidelijke regels een einde te maken. Met name wil men duidelijk bepalen welke activiteiten de netbeheerder mag ondernemen inzake levering en productie van elektriciteit en aardgas. De netbeheerder kan voortaan "geen andere activiteiten ondernemen inzake de productie van elektriciteit, dan de productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen en kwalitatieve warmtekrachtkoppeling in productie-installaties waarvan hij op 1 juli 2006 eigenaar is, en die aangesloten zijn op het distributienet dat door hem beheerd wordt. De elektriciteit die wordt opgewekt in deze installaties mag enkel worden aangewend voor de dekking van zijn eigen verbruik en/of zijn netverliezen".

Ten tweede wordt voorgesteld om, gelet op de problemen in de praktijk, de openbardienstverplichting ten aanzien van netbeheerder inzake de ononderbroken levering van een minimale hoeveelheid elektriciteit ingeval van niet-betaling van de elektriciteitsfactuur

uit te breiden tot de levering van elektriciteit aan huishoudelijke eindafnemers die over geen geldig leveringscontract beschikken.

Een derde en laatste wijziging heeft tot doel de decretale basis te voorzien voor de invoering van garanties van oorsprong voor elektriciteit uit WKK.

4.2. Bemerkingen

De raad is voorstander van een betere **aflijning** van de activiteiten van producenten, netbeheerders en leveranciers. Gelet op de huidige marktsituatie en het regelgevend kader, gaat hij akkoord met een regeling die netbeheerders toelaat om elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen en kwalitatieve warmtekrachtkoppeling te blijven produceren als zij op 1 juli 2006 eigenaar zijn van die installaties, en die toelaat dat de huidige exploitanten nog tot 1 juli 2006 aan de netbeheerders kunnen vragen om deze installaties over te nemen.

De SERV wijst wel op enkele belangrijke onduidelijkheden in de voorgestelde regeling.

Het is ten eerste onduidelijk wat precies moet worden verstaan onder de bepaling dat “de verdere exploitatie van kwalitatieve warmtekrachtinstallaties een openbaredienstverplichting vormt voor de netbeheerder zolang de certificaten toegekend voor de primaire energiebesparing niet aanvaard worden voor de certificatenverplichting”¹.

Het is verder niet duidelijk wat precies moet worden verstaan onder “dekking van zijn eigen verbruik en/of netverliezen”². Terzake merkt de SERV bovendien op dat de nieuwe regeling afwijkt van de regeling in de elektriciteitswet. Die laat namelijk toe dat de netbeheerder over productieactiviteiten beschikt voor zover nodig om zijn taken als netbeheerder goed te kunnen uitoefenen.

Daarnaast is het onduidelijk of en hoe de corresponderende certificaten bij eigen gebruik en netverliezen als verbruikt zullen worden aangemerkt.

Tot slot zou moeten worden uitgeklaard wat precies moet worden verstaan onder de verplichting van de netbeheerder dat hij moet ‘streven naar een maximale primaire energiebesparing’.

¹ Moeten netbeheerders indien eigenaars hierom vragen de exploitatie van dergelijke installaties steeds overnemen? Onder welke voorwaarden? Moet de netbeheerder de exploitatie ook overnemen wanneer er voor de installaties geen certificaten meer worden toegekend? Is het begrip ‘kwalitatieve warmtekrachtinstallatie’ hier niet verwarrend? Wat gebeurt er wanneer de installatie na vernieuwing wel certificaten genereert die aanvaard worden voor de certificatenverplichting? Wordt de vernieuwde installaties alsnog stilgelegd op het moment dat de installatie niet verkocht geraakt ondanks het feit dat de gegenereerde certificaten aanvaard worden voor de certificatenverplichting (bv. omwille van de lage marktwaarde)? ...

² Vallen leveringen aan klanten die geen leveringscontract hebben hier bijvoorbeeld onder?

De voorgestelde uitbreiding van de openbaredienstverplichting voor netbeheerders, is een reactie op de vaststelling dat sommige contracten worden opgezegd omdat de leverancier weinig commercieel voordeel heeft bij de verdere levering aan een afnemer (bv. een huishoudelijke afnemers met PV-panelen en een terugdraaiende teller). De raad vraagt om te onderzoeken of deze problematiek zich uitsluitend beperkt tot huishoudelijke eindafnemers. Wellicht is ook voor andere doelgroepen (bv. een passief kantoor met PV-zonnecellen) een dergelijke aanpak aangewezen. Tegelijk wijst de raad er evenwel op dat de voorgestelde regeling de stimulans voor investeringen in PV-installaties kan verminderen, omdat de gezinnen in kwestie voor hun resterend elektriciteitsverbruik in de praktijk bij de netbeheerder hogere elektriciteitsstarieven zullen moeten betalen. De raad vraagt dan ook maatregelen om in voorkomend geval een aangepast tarief te voorzien voor die klanten, zodat zij niet bestraft worden via hun nieuw tarief.

Inzake de garantie van oorsprong van elektriciteit uit WKK, vindt de raad de formulering in het voorontwerp van decreet onvoldoende duidelijk. Vooral de omschrijving van de koppeling met het bestaande certificaat kan voor verwarring zorgen. In elk geval dreigt een complexe situatie te ontstaan, doordat de garantie van oorsprong geldt als een bijkomende functie van het WKK-certificaat en er in Vlaanderen verschillende criteria zouden gelden voor enerzijds de installaties en elektriciteitsproductie die recht geven op certificaten en anderzijds de installaties en elektriciteitsproductie die een garantie van oorsprong krijgen. Met name kan een installatie in zijn geheel gekwalificeerd zijn en recht hebben op certificaten, en wordt alle elektriciteitsproductie en productie van warmte meegerekend, terwijl eenzelfde installatie niet altijd garanties van oorsprong krijgt voor alle elektriciteit, maar misschien slechts voor een beperkt deel ervan. Er dient dus opgelet te worden met het vermengen van garanties van oorsprong en certificaten.

5. Private waterzuiveringsinstallaties

5.1. Inhoud van de voorgestelde wijzigingen

De wijzigingen beogen een administratieve vereenvoudiging bij de adviesverlening over private waterzuiveringsinstallaties door het schrappen van het verplicht advies van de afdeling Milieu-inspectie.

5.2. Bemerkingen

Geen opmerkingen.

6. Milieuvergunning

6.1. Inhoud van de voorgestelde wijzigingen

De Vlaamse regering wil tegemoet komen aan enkele problemen die in de praktijk zijn opgedoken.

De voorgestelde aanpassing omvat ten eerste de toevoeging van de burgemeester en de toezichthoudende ambtenaren aan de lijst van personen en instanties die een verzoek kunnen indienen om vergunningsvoorwaarden te wijzigen of aan te vullen, met name voor de inrichtingen waarop zij overeenkomstig toezicht uitoefenen.

Ten tweede wordt voorgesteld dat de overheid die in eerste aanleg bevoegd is voor de vergunningverlening, ook bevoegd blijft voor wijzigingen of aanvullingen en voor schorsing en opheffingen. In de huidige regeling is dat niet het geval wanneer een hogere overheid één of meer van de lopende vergunningen heeft verleend of de vergunningsvoorwaarden heeft gewijzigd. In dat geval is die hogere overheid bevoegd.

Ten derde wordt voorgesteld om tijdelijk de periode van 18 maanden voor het verstrijken van de lopende vergunning waarbinnen men ten vroegste een nieuwe vergunning kan aanvragen, uit te breiden tot 48 maanden. Hiermee wil men een piek van de aanvragen tot hernieuwing van milieuvergunningen rond 2007 en 2011 vermijden, waardoor de overvloed aan dossiers niet tijdig verwerkt zou kunnen worden.

6.2. Bemerkingen

Bij de eerste wijziging merkt de raad op dat het vandaag al mogelijk is dat vanuit de handhaving problemen en voorstellen worden doorgegeven aan de vergunningverleners. De raad meent dat het, in het verlengde van art 30 §1 van het Milieuvergunningen decreet en art 64 van Vlarem I, aangewezen is om hierover interne afspraken tussen de administraties te maken. Hij is tegen de voorgestelde wijziging van het decreet.

Met de tweede wijziging gaat de raad akkoord.

De raad kan zich ook akkoord verklaren met de derde voorgestelde aanpassing. Hij is evenwel van oordeel dat een aanpassing van de regelgeving op zich niet zal volstaan om een piek in de aanvragen te vermijden. Er zijn flankerende maatregelen nodig, die enerzijds bedrijven ertoe aan te zetten om vergunningsaanvragen gespreid in de tijd in te dienen en die anderzijds toelaten dat de overheden ook in de verwachte piekperiode de vergunningstermijnen respecteert. In elk geval moet worden vermeden dat dossiers niet tijdig

worden verwerkt in eerste aanleg, en dat veel exploitanten daardoor een stilzwijgende weigering ontvangen, in beroep moeten gaan, en daar opnieuw met lange wachttijden te maken krijgen.

Daarnaast vraagt de SERV om te verduidelijken vanaf wanneer de vergunningen die vervroegd worden vernieuwd beginnen te lopen, en dus de lopende milieuvergunning vervalt.

7. Natuurbehoud

7.1. Inhoud van de voorgestelde wijzigingen

Het voorontwerp maakt het ten eerste mogelijk om ook omwille van recreatief medegebruik in een beheersplan af te wijken van de in artikel 35 van het natuurdecreet vermelde verbodsbepalingen, voor zover de afwijking compatibel is met de doelstelling van het reservaat, zoals uitgedrukt in het beheersplan.

De overige aanpassingen betreffen rechtszettingen en verduidelijkingen die voortvloeien uit de Habitatrichtlijn.

7.2. Bemerkingen

De raad ondersteunt de bepalingen inzake recreatief medegebruik in natuurreservaten. Zoals ook aangehaald in de memorie van toelichting, biedt dit bijvoorbeeld de mogelijkheid om jeugdbewegingen – al of niet tijdens een periode van het jaar – te laten spelen in natuurreservaten. Dit recreatief medegebruik dient inpasbaar te zijn in de doelstelling van het natuurreservaat en de bepalingen van het beheersplan.

8. Bos

8.1. Inhoud van de voorgestelde wijzigingen

De voorgestelde wijzigingen betreffen ten eerste korte-omloop-houtteelt. Populieren- en wilgenaanplantingen bestemd voor de houtvoortbrengst vallen niet meer onder het begrip 'bosaanplanting', voor zover het gaat om teelten die geplant worden op daartoe geëigende (in principe agrarische) bestemmingen.

Een tweede betreft aanplantingen met kerstbomen. Met de voorgestelde wijziging wil de Vlaamse regering de interpretatieproblemen rond aanplantingen met naaldbomen bestemd

voor verkoop tijdens de kerstperiode vermijden. Door de wijziging wordt nu een onderscheid gemaakt tussen kerstboomaanplantingen (die geoogst kunnen worden zonder meer) en bestanden van *Picea* of ander naaldhout die wel als bos te beschouwen zijn (en waarvoor dus de compensatieregeling geldt bij ontbossing).

Een derde wijziging betreft de huidige definitie van “bebossing”. Die stelt dat een “bezetting met bos” niet als “bebossing” kan worden aanvaard wanneer er op het betrokken terrein ergens in de afgelopen vijftig jaar bos gestaan heeft. Gezien de ruimtelijke situatie in Vlaanderen, stelt de Vlaamse regering voor om geen onnodige beperkingen toe te voegen en die bepaling te schrappen.

8.2. Bemerkingen

De raad ondersteunt de voorgestelde wijziging om populieren- en wilgenaanplantingen met zeer korte omlooptijden (8 jaar) niet meer als bos te beschouwen. Die aanplantingen, inclusief aangepaste bemestings- en beschermingsmethodes, horen veeleer thuis in de landbouwsfeer. Door korte-omloop-houtteelt uit het bosdecreet te houden, zijn de beschermingsmaatregelen van het Bosdecreet niet meer van toepassing.

De raad ondersteunt een differentiatie in functie van de ruimtelijke kwetsbare gebieden maar stelt voor om deze te beperken zodat korte-omloop-houtteelt in agrarisch gebied in de ruime zin mogelijk wordt. Als ruimtelijk kwetsbaar gebied wordt dan de volgende definitie voorgesteld: groengebieden, natuurgebieden, natuurgebieden met wetenschappelijke waarde, natuurontwikkelingsgebieden, parkgebieden, bosgebieden, brongebieden, grote eenheden natuur, grote eenheden natuur in ontwikkeling en de ermee vergelijkbare gebieden, aangewezen in ruimtelijke plannen of plannen van aanleg, alsook de beschermde duingebieden en voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden, aangewezen krachtens het decreet van 14 juli 1993 houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen.

Wat betreft de wijzigingen inzake wissenteelt ondersteunt de raad de voorgestelde aanpassing via artikel 18 3°. Indien deze bepaling toegevoegd wordt dient evenwel artikel 3 §2 punt 5 van het bosdecreet te worden geschrapt. Deze stelt immers dat grienden onder de toepassing van het bosdecreet vallen. Grienden zijn kortlopende culturen van wilg tot voortbrengst van bind- en vlechtmateriaal.

Wat betreft de wijziging aan de definities van bebossing en herbebossing wijst de SERV op de belangrijke impact van voorliggende wijziging. Het potentiële areaal voor compensatiebebossingen zal hierdoor sterk vergroten. Door het schrappen van de termijn van 50 jaar zullen bossen die bijvoorbeeld 5 jaar geleden onder het bosdecreet vielen en legaal ontbost werden voor bebossing in aanmerking kunnen komen, terwijl het tot nu toe enkel als herbebossing werd beschouwd. De raad stelt volgende beperkte aanpassing voor aan de voorgestelde definitie van herbebossing:

“een oppervlakte die onder toepassing van dit decreet valt”. Op het moment van de herbebossing vallen de kale gronden immers nog (steeds) onder het bosdecreet. Ze werden immers niet aan het bosdecreet onttrokken via een ontbossing maar zijn kaal wegens gemachtigde kaalkap.

9. Afvalstoffen

9.1. Inhoud van de voorgestelde wijzigingen

Het voorontwerp maakt een duidelijke scheiding tussen afval en uitgegraven bodem, al dan niet verontreinigd. Daarmee wil men een oneigenlijk gebruik van het afvalstoffendecreet bij aanwending van uitgegraven bodem vermijden.

9.2. Bemerkingen

Geen opmerkingen.

10. Bodemsanering

10.1. Inhoud van de voorgestelde wijzigingen

Het voorontwerp van decreet bevat een hele reeks aanpassingen aan het bodemsaneringsdecreet.

Ten eerste betreft het een aanpassing van de definitie van het begrip ‘grond’. Tegelijk wordt aan de Vlaamse Regering de mogelijkheid geboden om, naast de bestaande uitzonderingen, bepaalde opstallen vrij te stellen van de toepassing van het decreet.

Een tweede aanpassing beoogt een vermindering van het aantal transacties die als overdracht van grond (met de daaraan gekoppelde eventuele onderzoeks- en saneringsplicht) worden gekwalificeerd. Alle persoonlijke gebruiksrechten (huur, handelshuur, pacht, concessie, ...) vallen niet langer onder het toepassingsgebied van de bijzondere overdrachtsprocedure. Daarnaast worden ook de overdrachten van nutsleidingen vrijgesteld van de verplichtingen terzake.

Een derde aanpassing betreft de regeling inzake de vrijstelling van de saneringsplicht voor de exploitant en de gebruiker. Het voorontwerp voorziet voor de aanduiding van de saneringsplichtige persoon een getrappt systeem waarbij in eerste instantie de exploitant verplicht wordt om over te gaan tot bodemsanering. Bij afwezigheid van exploitant of ingeval

deze vrijstelling van saneringsplicht heeft bekomen, wordt de gebruiker aangesproken, en finaal de eigenaar als er geen gebruiker is of deze ook voldoet aan de vrijstellingsvoorwaarden. Als de eigenaar aantoonst dat hij voldoet aan de voorwaarden voor de vrijstelling van de saneringsplicht, kan de OVAM ambtshalve optreden en de kosten terugvorderen van de aansprakelijke. Als de saneringsplichtige persoon in gebreke blijft om zijn saneringsplicht na te komen, zal de OVAM zich in principe niet wenden tot de volgende plichtige in het getrapte systeem, maar zal ze in beginsel ambtshalve optreden.

Ook de vrijstellingsregeling wordt aangepast in die zin dat de betrokkenen vrijgesteld worden van de saneringsplicht indien zij aantonen dat zij de verontreiniging niet zelf hebben veroorzaakt en deze niet is tot stand gekomen tijdens hun beheer van de grond. De voorwaarde van het "niet op de hoogte zijn of behoren te zijn" wordt in het decreet bijgestuurd in die zin dat de Vlaamse regering er bij uitvoeringsbesluit op basis van objectieve factoren een gedifferentieerde invulling kan aan geven (bijv. tijdstip verwerving van de grond/tijdstip verontreiniging/aard van de verontreiniging/...) middels de invoering van weerlegbare en onweerlegbare vermoedens.

Tot slot wordt er een paragraaf ingevoerd waardoor bodemverontreiniging veroorzaakt door of ontstaan ten tijde van een rechtsvoorganger, niet voor vrijstelling van saneringsplicht in aanmerking komt. Het voorstel brengt ook wijzigingen aan inzake de vrijstelling van de saneringsplicht voor de overdrager bij overdacht van een grond, en dit zowel bij nieuwe als historische verontreiniging. Er wordt er een vrijstellingsmotief toegevoegd voor de situatie waarbij de verontreiniging op een andere grond tot stand kwam.

Een vierde aanpassing betreft de verruiming van de bevoegdheidsdelegatie van artikel 48 van het Bodemsaneringsdecreet tot alle decretale verplichtingen die aan de overdracht van gronden gekoppeld zijn. Tegelijk wordt daarbinnen ook de mogelijkheid tot het sluiten van gewone overeenkomsten voorzien.

10.2. Bemerkingen

De SERV herhaalt vooreerst dat hij bedenkingen heeft bij de keuze om de voorgestelde aanpassingen aan het bodemsaneringsdecreet in een verzameldecreet te regelen. Hij meent dat voor de voorgestelde aanpassingen de techniek van een verzameldecreet niet geschikt is en er beter was gekozen voor een afzonderlijk decreet tot aanpassing van het bodemsaneringsdecreet.

Verder merkt de raad op dat de toepassing van het bodemsaneringsdecreet dat nu 10 jaar in voege is, in de praktijk aanleiding geeft tot heel wat knelpunten. Het decreet is dan ook op meerdere punten aan herziening toe. Het voorliggende verzameldecreet betreft slechts enkele van die knelpunten. SERV en MiNa-raad bereiden daarom momenteel een advies op eigen

initiatief voor over het bodemsaneringsdecreet, waarin zal worden ingegaan op knelpunten en suggesties voor verbetering.

Hierna formuleert de SERV alvast zijn opmerkingen op de voorgestelde wijzigingen in het verzameldecreet.

Inzake de overdracht van grond, komt het voorstel tegemoet aan een aantal bezorgdheden. Zo is het positief dat alle persoonlijke gebruiksrechten (huur, handelshuur, pacht, concessie, ...) niet langer onder het toepassingsgebied van de bijzondere overdrachtsprocedure vallen.

De raad beklemtoont evenwel dat de onschuldige verwerver van de gronden ook in de nieuwe regeling over voldoende mogelijkheden moet beschikken om zich te beschermen bij een eventuele aanwezige bodemverontreiniging. Het voorontwerp van decreet onderkent die noodzaak aan bijkomende bescherming.

De SERV wijst er verder op dat enige differentiatie opportuun kan zijn. Langdurige concessies zoals gebruikelijk in havengebieden bijvoorbeeld zijn duidelijk verschillend van huurovereenkomsten op kortere termijn.

De raad merkt tot slot op dat een hele reeks knelpunten, verbonden aan overdracht, blijven bestaan. SERV en MiNa-Raad zullen daarover op korte termijn een advies op eigen initiatief uitbrengen.

Inzake de saneringsplicht betekenen de voorgestelde wijzigingen volgens de raad een stap vooruit. Er wordt een cascadesysteem opgezet en er is een aanzet om de onbillijkheden voor het bekomen van het statuut onschuldig eigenaar enigszins weg te werken. Wel wijst de raad erop dat het uiteindelijke resultaat sterk afhankelijk is van de concrete voorwaarden voor de vrijstelling.

De raad wijst erop dat een stijging van het aantal onschuldige bezitters het aantal ambtshalve saneringen zal doen toenemen. De Vlaamse Regering moet dan ook de nodige middelen voorzien om deze beleids optie te ondersteunen.

Ook inzake de saneringsplicht merkt de raad op dat een hele reeks knelpunten nog niet opgelost is. SERV en MiNa-Raad zullen daarover op korte termijn een advies op eigen initiatief uitbrengen.

Tot slot formuleert de raad nog een enkele meer specifieke bemerkingen bij de voorliggende tekst.

In art. 23 wordt vermeld dat, men “alsnog kan worden verplicht de bodemsanering uit te voeren, indien de OVAM aantoont dat enige rechtsvoorganger de bodemverontreiniging heeft veroorzaakt of de bodemverontreiniging totstandgekomen is tijdens de periode dat enige rechtsvoorganger de grond in exploitatie, in gebruik of in eigendom had.” Hiermee wil de Vlaamse Regering duidelijk stellen dat de omvorming van bijvoorbeeld een éénmanszaak naar een vennootschapsvorm zonder wijziging van beheerder van de grond, niet voor vrijstelling van saneringsplicht in aanmerking komt. Zoals geformuleerd in art. 23 kan het begrip “rechtsvoorganger” evenwel kan ruimer worden geïnterpreteerd: strikt genomen is de verkoper immers de rechtsvoorganger van de koper. Het begrip rechtsvoorganger moet dan ook duidelijker worden omschreven.

Bij de voorgestelde wijziging van art. 25 vraagt de raad waarom de vrijstelling in de bedoelde gevallen enkel betrekking heeft op het beschrijvend bodemonderzoek, en niet op het opstellen van een oriënterend bodemonderzoek, voor gevallen waar men al van tevoren weet en uit een bodemattest blijkt dat de oorzaak van de vervuiling ligt op een ander perceel.

Art. 28 vormt in tegenstelling tot de andere artikelen in dit hoofdstuk van het verzameldecreet geen aanpassing van het bodemsaneringsdecreet maar een zelfstandig artikel. Dat is zowel vanuit inhoudelijk als legistiek oogpunt niet wenselijk. Het artikel wordt best toegevoegd aan het bodemsaneringsdecreet. Daarnaast dringt zich ook een herformulering van dit artikel op. Het kan nu immers zo worden gelezen, dat indien op het moment van de overdracht niet aan de verplichtingen van het decreet werd voldaan, dat nu ook niet moet. Volgens de raad kan dat niet de bedoeling zijn.

Art. 26 bevat een foute verwijzing.

Tenslotte wordt opgemerkt dat in de memorie van toelichting de omschrijving van een nieuwe en historische verontreiniging deels wordt omgewisseld.

11. Water

11.1. Inhoud van de voorgestelde wijzigingen

De wijzigingen betreffen een verschuiving van de timing voor de vaststelling en de bekendmaking van de eerste bekken- en deelbekkenbeheerplannen naar eind 2007. Daardoor wil de Vlaamse regering het mogelijk maken om het openbaar onderzoek van die plannen te koppelen aan het openbaar onderzoek van het tijdsschema en werkprogramma voor de opstelling van het stroomgebiedbeheerplannen. Door die koppeling beoogt men een overmatige bevraging van de bevolking en de belangengroepen te vermijden en de overheidsmiddelen voor het voeren van het openbaar onderzoek optimaler aan te wenden.

11.2. Bemerkingen

De SERV heeft begrip voor het verschuiven van de timing voor de opmaak van de (deel)bekkenplannen met één jaar. Hij vraagt evenwel dat dat jaar uitstel ook daadwerkelijk wordt gebruikt om de (deel)bekkenplannen op een goede manier voor te bereiden. In hun gezamenlijk advies over de waterbeleidsnota gaven SERV en MiNa-Raad onder andere aan dat er centrale richtlijnen nodig zijn voor de opmaak van die plannen, met het oog op de uniformisering van de opmaakmethodiek en van de kwaliteitsvolle toepassing daarvan.

Verder vraagt de SERV dat artikel 47 §2 van het Decreet Integraal Waterbeheer wordt aangepast. De huidige formulering daarvan is als volgt: "het ontwerp van bekkenbeheerplan, met inbegrip van de deelbekkenbeheerplannen kan tegelijkertijd met een van de in artikel 37, § 1, bedoelde documenten ter inzage worden gelegd." Volgens de raad kan dat artikel zo worden gelezen dat het ontwerp van bekkenbeheerplan ter inzage moet worden gelegd, maar dat het wat de deelbekkenbeheerplannen betreft gaat om een finale versie in plaats van een ontwerp. Uit de memorie van toelichting bij het huidige verzameldecreet blijkt dat dat niet de bedoeling is, en dat ook ontwerpen van deelbekkenplannen aan een openbaar onderzoek moeten onderworpen worden. De raad stelt voor om artikel 47 §2 als volgt te wijzigen: "Het ontwerp van bekkenbeheerplan met inbegrip van de betrokken ontwerp-deelbekkenbeheerplannen kan tegelijkertijd ..."

12. Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening

12.1. Inhoud van de voorgestelde wijzigingen

De wijzigingen beogen enerzijds de afstemming van het VMW-decreet op de nieuwe taken die aan de watermaatschappijen zijn toegekend door de nieuwe regelgeving betreffende het integraal waterbeleid, op de gewijzigde regelgeving met betrekking tot de boekhouding en jaarrekening van ondernemingen. Anderzijds gaat het om de schrapping van enkele artikelen die verouderd zijn en niet meer wordt toegepast.

12.2. Bemerkingen

Geen opmerkingen.

ADVIES VAN DE VLAAMSE REGULERINGSINSTANTIE
VOOR DE ELEKTRICITEITS- EN GASMARKT

Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt
North Plaza B | Koning Albert II-laan 7 | B-1210 Brussel
Tel. +32 2 553 13 53 | Fax +32 2 553 13 50
Email: info@vreg.be
Web: www.vreg.be

Advies van de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 13 december 2005

met betrekking tot het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake
leefmilieu en energie

ADV-2005-3

13/12/2005

De Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt;

Gelet op de vraag om advies vanwege de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur Kris Peeters, ontvangen op 6 december 2005;

Heeft het dagelijks bestuur van de VREG op haar vergadering van 13 december 2005 het volgende advies goedgekeurd :

Artikel 3 van het ontwerpdecreet wijzigt artikel 7, §2, van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt. Het machtigt de distributienetbeheerders om onder bepaalde voorwaarden nog elektriciteit te produceren uit hernieuwbare energiebronnen en kwalitatieve warmtekrachtkoppeling in productie-installaties waarvan zij op 1 juli 2006 eigenaar zijn en die aangesloten zijn op het distributienet dat door hen beheerd wordt.

Hoewel het ontwerpdecreet reeds een aantal voorwaarden aan deze exploitatie verbindt drukt de VREG zijn bezorgdheid uit over het feit dat de distributienetbeheerders nog tot 1 juli 2006 de mogelijkheid krijgen om kwalitatieve warmtekrachtinstallaties over te nemen op vraag van de huidige exploitant.

Er dient over gewaakt te worden dat deze maatregel geenszins leidt tot een gedwongen of georkestreerde overname van totaal onrendabele warmtekrachtinstallaties met de verplichting voor de distributienetbeheerder om deze te exploiteren tot ze vernieuwd, dan wel vervangen worden.

Een dergelijke tendens zou immers aanleiding kunnen geven tot een verhoging van de distributienettarieven, hetgeen uiteraard niet strookt met het beleid van de Vlaamse regering.

Voor de VREG

Brussel, 13 december 2005,

De Voorzitter,

André Pictoel

ADVIES VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN

MiNa-Raad

Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Advies

van 22 december 2005

**over het voorontwerp van
verzameldecreet leefmilieu en energie**

Nr. 2005|-

INHOUD

	Blz.
Inhoudstafel.....	70
Inleiding.....	71
Adviestekst	72
I. Voorafgaandelijke bemerkingen.....	72
II. Landinrichting	72
III. Warmtekrachtkoppeling	73
IV. Private waterzuiveringsinstallaties	75
V. Milieuvergunning.....	75
VI. Natuurbehoud	77
VII. Bos.....	78
VIII. Afvalstoffen	81
IX. Bodemsanering	81
X. Water	84
XI. Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening	85

Inleiding

Op 28 november 2005 ontving de MiNa-Raad een adviesvraag van de Vlaamse Regering over een voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en energie.

Het advies werd gevraagd binnen een termijn van 10 werkdagen.

Het voorontwerp van decreet groepeerde wijzigingen aan:

- het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij (hoofdstuk landinrichting)
- het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hoofdstuk warmtekrachtkoppeling)
- het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt (eveneens hoofdstuk warmtekrachtkoppeling)
- de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging (hoofdstuk private waterzuiveringsinstallaties)
- het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (Hoofdstuk milieuvergunning)
- het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (hoofdstuk natuurbehoud)
- het Bosdecreet van 13 juni 1990 (hoofdstuk bos)
- het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen (hoofdstuk afvalstoffen)
- het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering (hoofdstuk bodemsanering)
- het decreet van 18 juli betreffende het integraal waterbeleid (hoofdstuk water)
- het decreet van 28 juni 1983 houdende oprichting van de instelling Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (hoofdstuk Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening).

Het advies werd oorspronkelijk voorbereid door een gemengde werkgroep van SERV en MiNa-Raad. Omdat het niet mogelijk bleek om binnen de korte adviestermijn in consensus tot een gezamenlijk advies te komen, werd echter beslist dat de raden elk een eigen advies zouden uitbrengen. Aangezien de SERV-organisaties zich bijgevolg binnen de SERV over dit dossier uitspreken, onthouden ze zich bij onderhavig advies.

Hubert David, voorzitter MiNa-Raad

Adviestekst

I. Voorafgaandelijke bemerkingen

- [1] **Bedenkingen bij het werken met een ‘verzameldecreet’.** De MiNa-Raad vindt het een goede zaak dat dringende maatregelen of kleinere wijzigingen aan decreten niet worden gegroepeerd in een programmadecreet maar in een afzonderlijk ‘verzameldecreet’. De Raad heeft al eerder, naar aanleiding van de advisering over programmadecreten, gesteld dat het niet aangewezen is om in een begeleidingsdecreet bij de begroting maatregelen vast te stellen die dit kader overstijgen.

Toch heeft de Raad bedenkingen bij de aanpak van het voorliggende dossier.

Ten eerste bevat het nu voorliggende verzameldecreet geen wijzigingen die een spoedprocedure rechtvaardigen bij de adviesraden, de Raad van State en het Vlaams Parlement.

Ten tweede bevat het voorontwerp van decreet naast enkele kleinere wijzigingen toch ook meer fundamentele aanpassingen. Dit is meer bepaald het geval voor de vele wijzigingen aan het Bodemsaneringsdecreet. De MiNa-Raad meent dat voor zulke aanpassingen de techniek van een verzameldecreet niet geschikt is. Een afzonderlijk decreet tot aanpassing van het Bodemsaneringsdecreet is wenselijk. Dit geldt des te meer omdat een tweede aanpassing van dit decreet - met nog andere wijzigingen - in voorbereiding is.

Ten derde stelt de MiNa-Raad vast dat ook de interne procedures, o.a. die betreffende reguleringssimpactanalyse, niet correct zijn gevolgd.

De Raad dringt er op aan dat de verplichte opmaak van een reguleringssimpactanalyse, een gangbare adviestermin en het weren van belangrijke inhoudelijke vernieuwingen uit verzameldecreten, in de toekomst worden gerespecteerd. Op die manier kunnen betere waarborgen worden geboden voor een controle op de kwaliteit van regelgeving en voor een grondige, afgewogen advisering en parlementaire behandeling.

II. Landinrichting

- [2] **Inhoud van de voorgestelde wijzigingen.** Momenteel is decretaal vastgelegd in welke gebieden landinrichting van toepassing is, maar kan de Vlaamse Regering bij wijze van uitzondering gronden in andere gebieden aan landinrichting onderwerpen.

Omdat in steeds meer gebieden de bestemming van de gewestplannen gewijzigd werd of zal worden gewijzigd via ruimtelijke uitvoeringsplannen, vreest de Vlaamse Regering een toevloed van dergelijke uitzonderingsdossiers. Daarom wordt de decretale formulering aangepast zodat ook in de “vergelijkbare gebieden aangewezen in de ruimtelijke uitvoeringsplannen” landinrichting van toepassing is.

- [3] **Bemerkingen.** Naar aanleiding van de voorgestelde wijzigingen, herhaalt de Raad zijn vraag naar basisregels voor de basisopdrachten van de RUP's (afbakening, bestemming, inrichting en beheer). Het gaat onder meer om algemene richtlijnen over wie in een reeks specifieke gevallen bij de opmaak en uitvoering wordt betrokken en welke mogelijkheden er ter beschikking staan (een basislijst met mogelijke ingrediënten).

Die basislijst mag niet limitatief zijn, maar moet uitgaan van een uniforme inhoudsomschrijving op de drie beleidsniveaus. Hierdoor moet het mogelijk worden om de mogelijke types van stedenbouwkundige voorschriften te stroomlijnen, bijvoorbeeld betreffende de grafische aanduidingen. Als er met andere woorden al een voorschrift bestaat voor een gelijke doelstelling in een gelijkaardig gebied, heeft het geen zin een nieuw voorschrift te maken. Op die manier kunnen voorschriften met een specifieke doelstelling gericht op een specifieke situatie, een eenvormig karakter krijgen. Waar echter in een bepaalde specifieke situatie een specifiek voorschrift nodig is waarvoor nog geen equivalent bestaat, moet het mogelijk zijn de basislijst met een nieuw voorschrift aan te vullen. Om een goed zicht te hebben op de volledige verzameling instrumenten, maatregelen en voorschriften die al in één of ander ruimtelijke uitvoeringsplan zijn toegepast, pleit de Raad ervoor om een transparant en toegankelijk register op te maken dat een duidelijk overzicht ter zake biedt.¹

III. Warmtekrachtkoppeling

- [4] **Inhoud van de voorgestelde wijzigingen.** De wijzigingen beogen ten eerste een duidelijkere en betere aflijning van de activiteiten van producenten, netbeheerders en leveranciers, om aan de huidige vermenging van activiteiten en soms onduidelijke regels een einde te maken. Meer bepaald wil men duidelijk bepalen welke activiteiten de netbeheerder mag ondernemen op het vlak van levering en productie van elektriciteit en aardgas. De netbeheerder kan voortaan "geen andere activiteiten ondernemen betreffende de productie van elektriciteit, dan de productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen en kwalitatieve warmtekrachtkoppeling in productie-installaties waarvan hij op 1 juli 2006 eigenaar is, en die aangesloten zijn op het distributienet dat door hem beheerd wordt. De elektriciteit die wordt opgewekt in deze installaties mag enkel worden aangewend voor de dekking van zijn eigen verbruik en/of zijn netverliezen".

Ten tweede wordt voorgesteld om, gelet op de problemen in de praktijk, de openbare dienstverplichting ten aanzien van netbeheerder inzake de ononderbroken levering van een minimale hoeveelheid elektriciteit ingeval van niet-betaling van de elektriciteitsfactuur uit te breiden tot de levering van elektriciteit aan huishoudelijke eindafnemers die over geen geldig leveringscontract beschikken.

Een derde en laatste wijziging heeft tot doel de decretale basis te voorzien voor de invoering van garanties van oorsprong voor elektriciteit uit WKK.

¹ MiNa-Raad, Advies van 7 september 2000 over de ruimtelijke uitvoeringsplannen, nr. 2000/25, punt 12.

- [5] **Betere aflijning van de activiteiten van producenten, netbeheerders en leveranciers.** De MiNa-Raad is voorstander van een betere aflijning van de activiteiten van producenten, netbeheerders en leveranciers. Gelet op de huidige marktsituatie en het regelgevende kader, gaat hij akkoord met een regeling die netbeheerders toelaat om elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen en kwalitatieve warmtekrachtkoppeling te blijven produceren als zij op 1 juli 2006 eigenaar zijn van die installaties, en die toelaat dat de huidige exploitanten nog tot 1 juli 2006 aan de netbeheerders kunnen vragen om deze installaties over te nemen.
- [6] **Onduidelijkheden.** De MiNa-Raad wijst wel op enkele belangrijke onduidelijkheden in de voorgestelde regeling:
- Het is ten eerste onduidelijk wat precies moet worden verstaan onder de bepaling dat “de verdere exploitatie van kwalitatieve warmtekrachtinstallaties een openbaredienstverplichting vormt voor de netbeheerder zolang de certificaten toegekend voor de primaire energiebesparing niet aanvaard worden voor de certificatenverplichting”².
 - Het is verder niet duidelijk wat precies moet worden verstaan onder “dekking van zijn eigen verbruik en/of netverliezen”³. Ter zake merkt de MiNa-Raad bovendien op dat de nieuwe regeling afwijkt van de regeling in de elektriciteitswet. Die laat namelijk toe dat de netbeheerder over productieactiviteiten beschikt voor zover nodig om zijn taken als netbeheerder goed te kunnen uitoefenen.
 - Daarnaast is het onduidelijk of en hoe de corresponderende certificaten bij eigen gebruik en netverliezen als verbruikt zullen worden aangemerkt.
 - Tot slot zou moeten worden uitgeklaard wat precies moet worden verstaan onder de verplichting van de netbeheerder dat hij moet ‘streven naar een maximale primaire energiebesparing’.
- [7] **Openbare dienstverplichting.** De voorgestelde uitbreiding van de openbaredienstverplichting voor netbeheerders, is een reactie op de vaststelling dat sommige contracten worden opgezegd omdat de leverancier weinig commercieel voordeel heeft bij de verdere levering aan een afnemer (bv. een huishoudelijke afnemer met PV-panelen en een terugdraaiende teller). De Raad vraagt om te onderzoeken of deze problematiek zich uitsluitend beperkt tot huishoudelijke eindafnemers. Wellicht is ook voor andere doelgroepen (bv. een passief kantoor met PV-zonnecellen en/of windmolens) een dergelijke aanpak aangewezen. Tegelijk wijst de Raad er echter op dat de voorgestelde regeling de stimulans voor investeringen in PV-installaties kan verminderen, omdat de gezinnen in kwestie voor hun resterend elektriciteitsverbruik in de praktijk bij de netbeheerder hogere elektriciteitsstarieven zullen moeten betalen. De Raad vraagt dan ook maatregelen om in voorkomend geval

² Moeten netbeheerders indien eigenaars hierom vragen de exploitatie van dergelijke installaties steeds overnemen? Onder welke voorwaarden? Moet de netbeheerder de exploitatie ook overnemen wanneer er voor de installaties geen certificaten meer worden toegekend? Is het begrip ‘kwalitatieve warmtekrachtinstallatie’ hier niet verwarrend? Wat gebeurt er wanneer de installatie na vernieuwing wel certificaten genereert die aanvaard worden voor de certificatenverplichting? Wordt de vernieuwde installaties alsnog stilgelegd op het moment dat de installatie niet verkocht geraakt ondanks het feit dat de gegenereerde certificaten aanvaard worden voor de certificatenverplichting (bv. omwille van de lage marktwaarde)? ...

³ Vallen leveringen aan klanten die geen leveringscontract hebben hier bijvoorbeeld onder?

een aangepast tarief te voorzien voor die klanten, zodat zij niet bestraft worden via hun nieuw tarief.

- [8] **Garantie van oorsprong.** Voor wat betreft de garantie van oorsprong van elektriciteit uit WKK, vindt de Raad de formulering in het voorontwerp van decreet onvoldoende duidelijk. Vooral de omschrijving van de koppeling met het bestaande certificaat kan voor verwarring zorgen. In elk geval dreigt een complexe situatie te ontstaan, doordat de garantie van oorsprong geldt als een bijkomende functie van het WKK-certificaat en er in Vlaanderen verschillende criteria zouden gelden voor enerzijds de installaties en elektriciteitsproductie die recht geven op certificaten en anderzijds de installaties en elektriciteitsproductie die een garantie van oorsprong krijgen. Met name kan een installatie in zijn geheel gekwalificeerd zijn en recht hebben op certificaten, en wordt alle elektriciteitsproductie en productie van warmte meegerekend, terwijl eenzelfde installatie niet altijd garanties van oorsprong krijgt voor alle elektriciteit, maar misschien slechts voor een beperkt deel ervan. Er dient dus opgelet met het vermengen van garanties van oorsprong en certificaten.

IV. Private waterzuiveringsinstallaties

- [9] **Inhoud van de voorgestelde wijzigingen.** De wijzigingen beogen een administratieve vereenvoudiging bij de adviesverlening over private waterzuiveringsinstallaties door het schrappen van het verplichte advies van de afdeling Milieu-inspectie.
- [10] **Bemerkingen.** Geen opmerkingen.

V. Milieuvergunning

- [11] **Inhoud van de voorgestelde wijzigingen.** De Vlaamse Regering wil tegemoet komen aan enkele problemen die in de praktijk zijn opgedoken.

De voorgestelde aanpassing omvat ten eerste de toevoeging van de burgemeester en de toezichthoudende ambtenaren aan de lijst van personen en instanties die een verzoek kunnen indienen om vergunningsvoorwaarden te wijzigen of aan te vullen, meer bepaald voor de inrichtingen waarop zij overeenkomstig toezicht uitoefenen.

Ten tweede wordt voorgesteld dat de overheid die in eerste aanleg bevoegd is voor de vergunningverlening, ook bevoegd blijft voor wijzigingen of aanvullingen en voor schorsing en opheffingen. In de huidige regeling is dat niet het geval wanneer een hogere overheid één of meer van de lopende vergunningen heeft verleend of de vergunningsvoorwaarden heeft gewijzigd. De huidige regeling was bedoeld om te vermijden dat een lagere overheid systematisch beslissingen van een hogere overheid zou kunnen ongedaan maken en er zo een carrousel ontstaat van vergunningsbeslissingen. De huidige regeling is blijkbaar zo geformuleerd dat ze in onnodig veel gevallen (m.b.t. de beoogde doelstelling van het vermijden van vicieuze cirkels) de hogere overheid bevoegd maakt.

Ten derde wordt voorgesteld om tijdelijk de periode van 18 maanden voor het verstrijken van de lopende vergunning waarbinnen men ten vroegste een nieuwe vergunning kan aanvragen, uit te breiden tot 48 maanden. Hiermee wil men verwachte pieken van de aanvragen tot hernieuwing van milieuvergunningen rond 2007 en 2011 vermijden. Die pieken kunnen immers tot gevolg hebben dat de bevoegde overheid de overvloed aan dossiers niet tijdig verwerkt krijgt.

[12] Bemerkingen over het meenemen van ervaringen uit de handhaving bij besluitvorming betreffende milieuvergunningen. De eerste wijziging is positief. Ze draagt bij tot een betere organisatie van de beleidscyclus betreffende vergunningverlening. Meer bepaald creëert de aanpassing een mogelijkheid om vanuit de fase van de handhaving informatie aan te reiken die van belang is voor de fase van de beleidsformulering (in casu de vergunningverlening en meer bepaald de wijziging van vergunningsvoorwaarden).

De informele mogelijkheid die de voor handhaving bevoegde ambtenaren hebben om opmerkingen door te geven aan hun collega-ambtenaren die bevoegd zijn voor de voorbereiding van vergunningsbeslissingen, volstaat niet. Die informele mogelijkheid biedt geen enkele waarborg dat een probleem dat door de handhavers wordt aangekaart daadwerkelijk wordt bekeken door de vergunningverlener en dat deze laatste hierover een duidelijke uitspraak doet. Bovendien zijn niet de ambtenaren maar de politieke overheden (naargelang de klasse waarin een hinderlijke inrichting is ingedeeld ofwel het College van Burgemeester en Schepenen, de Bestendige Deputatie of de bevoegde minister) bevoegd om te beslissen over een mogelijke aanpassing van vergunningsvoorwaarden. Informeel overleg binnen de administratie garandeert niet dat de voor de beslissing bevoegde politieke overheid (die dikwijls behoort tot een ander bestuursniveau) wordt geïnformeerd over een bepaalde problematiek die is gerezen in het kader van de handhaving.

De Raad stelt wel voor om niet de burgemeester, maar het college van burgemeester en schepenen, naast de toezichthoudende ambtenaren, toe te voegen aan de lijst van personen en instanties die een verzoek kunnen indienen om vergunningsvoorwaarden te wijzigen of aan te vullen. Het verzoek om vergunningsvoorwaarden te wijzigen wordt zo een beslissing van een collectief orgaan. Bovendien is het schepencollege ook een adviesverlener⁴ die echter niet voorkomt op de lijst met instanties die een verzoek tot wijziging van de vergunningsvoorwaarden kunnen indienen.⁵

Er zijn nog andere gelijkaardige aanpassingen mogelijk van het Milieuvergunningsdecreet. Zo kan decretaal bepaald worden dat bij de aanvraag voor hervergunning van een bestaand bedrijf, de toezichthouder om advies wordt gevraagd over de hervergunningsaanvraag. Het advies moet gebaseerd zijn op de ervaringen die de toezichthouder heeft met de handhaving van de vergunning van het bestaande bedrijf. Omdat lang niet voor alle bedrijven een zinvol advies kan worden opgesteld, kan het niet gaan over een advies dat verplicht moet worden uitgebracht, het kan enkel gaan over een mogelijkheid. Verder moet duidelijk zijn de vergunningverlenende overheid haar beslissing over de aanvraag tot hervergunning ook kan motiveren op basis van het eventuele advies. Vandaag de dag zou dat - als gevolg van rechtspraak van de Raad van State - niet mogelijk zijn.

⁴ Zie artikel 12, § 2 Milieuvergunningsdecreet en artikel 35, 3°, b van Vlarem I.

⁵ Zie artikel 21, § 1 Milieuvergunningsdecreet en artikel 45, § 1, 2° van Vlarem I.

- [13] Bemerkingen m.b.t. de bevoegdheid om te beslissen over vergunningsaanvragen.** De Vlaamse Regering ziet vooral voordelen in het voorstel van aanpassing van het decreet: vereenvoudiging, ontlasten van de hogere overheid, ruimere beroepsmogelijkheid en wegwerken van onzekerheid.

Ook de MiNa-Raad meent dat de voordelen van de vereenvoudiging inderdaad zwaarder doorwegen dan de nadelen. Maar zo ontstaat opnieuw het carrousel-probleem waarvoor de huidige regeling indertijd is ingevoerd.

Er zijn geen voor de hand liggende oplossingen om een carrousel te vermijden. De beste mogelijkheid bestaat wellicht uit het actief openbaar maken van alle beslissingen betreffende milieuvergunningen waarvoor de MiNa-Raad in een recent advies pleitte.⁶ De zichtbaarheid die daarmee gepaard gaat, maakt dat vergunningverlenende overheden in eerste aanleg toch terughoudender zullen zijn om in een nieuwe beslissing in te gaan tegen een eerdere vergunningsbeslissing van een hogere overheid.

- [14] Bemerkingen over de verruiming van de periode waarbinnen de aanvraag kan worden ingediend voor de vervanging van een vergunning waarvan de geldigheidsduur verstrijkt.** De MiNa-Raad gaat akkoord met de derde voorgestelde aanpassing. De Raad is evenwel van oordeel dat een aanpassing van de regelgeving op zich niet zal volstaan om een piek in de aanvragen te vermijden. Er zijn flankerende maatregelen nodig, die enerzijds bedrijven ertoe aan te zetten om vergunningsaanvragen gespreid in de tijd in te dienen en die anderzijds toelaten dat de overheden ook in de verwachte piekperiode de vergunningstermijnen respecteren. In elk geval moet worden vermeden dat dossiers niet tijdig worden verwerkt in eerste aanleg en dat veel exploitanten daardoor een stilzwijgende weigering ontvangen, in beroep moeten gaan, en daar opnieuw met lange wachttijden te maken krijgen.

Daarnaast vraagt de Raad om te verduidelijken vanaf wanneer de vergunningen die vervroegd worden vernieuwd beginnen te lopen, en dus de lopende milieuvergunning vervalt.

VI. Natuurbehoud

- [15] Voorgestelde wijzigingen.** Het voorontwerp maakt het ten eerste mogelijk om ook omwille van recreatief medegebruik in een beheersplan af te wijken van de in artikel 35 van het natuurdecreet vermelde verbodsbepalingen, voor zover de afwijking compatibel is met de doelstelling van het reservaat, zoals uitgedrukt in het beheersplan. De overige aanpassingen betreffen rechtszettingen en verduidelijkingen die voortvloeien uit de Habitatrichtlijn.

- [16] Recreatief medegebruik.** De MiNa-Raad ondersteunt de bepalingen op het gebied van recreatief medegebruik in natuurreservaten. Zoals ook aangehaald in de memorie van toelichting, biedt dit bijvoorbeeld de mogelijkheid om jeugdbewegingen – al of niet tijdens een periode van het jaar – te laten spelen in natuurreservaten. Dit recreatief

⁶ MiNa-Raad, Advies van 6 oktober 2005 over het ontwerp van besluit verspreiding van milieu-informatie, nr. 2005|35, nr. 6 (p. 6).

medegebruik dient inpasbaar te zijn in de doelstelling van het natuureservaat. De Raad betreurt echter dat de memorie van toelichting ook “weidelijke jacht” als voorbeeld aanhaalt van recreatief medegebruik. Niet alleen is jacht moeilijk te verzoenen met natuurbehoud, het staat bovendien andere vormen van recreatief medegebruik in de weg die bijdragen tot het verhogen van het draagvlak voor natuur.

Standpunt van de Vlaamse Hoge Bosraad

De bosraad is van oordeel dat beheersjacht onder bepaalde voorwaarden aanvaardbaar kan zijn met recreatief medegebruik.

- [17] Implementatie Habitatrichtlijn.** De MiNa-Raad ondersteunt de wijzigingen aan het natuurdecreet gericht op een meer correcte implementatie van de Habitatrichtlijn.

VII. Bos

- [18] Voorgestelde wijzigingen.** De voorgestelde wijzigingen aan het Bosdecreet betreffen ten eerste korte-omloop-houtteelt. Populieren- en wilgenaanplantingen bestemd voor de houtvoortbrengst vallen niet meer onder het begrip ‘bosaanplanting’, voor zover het gaat om teelten die geplant worden op daartoe geëigende bestemmingen. Hiermee samenhangend wordt in het Bosdecreet een definitie toegevoegd van korte-omloop-houtteelt.

Een tweede wijziging betreft aanplantingen met kerstbomen. Met de voorgestelde wijziging wil de Vlaamse Regering de interpretatieproblemen rond aanplantingen met naaldbomen bestemd voor verkoop tijdens de kerstperiode vermijden. Door de wijziging wordt nu een onderscheid gemaakt tussen kerstboomaanplantingen (die geoogst kunnen worden zonder meer) en bestanden van *Picea* of ander naalddhout (die wel als bos te beschouwen zijn en waarvoor dus de compensatieregeling geldt bij ontbossing).

Een derde wijziging betreft de huidige definitie van “bebossing”. Die stelt dat een “bezetting met bos” niet als “bebossing” kan worden aanvaard wanneer er op het betrokken terrein ergens in de afgelopen vijftig jaar bos gestaan heeft. Gezien de ruimtelijke situatie in Vlaanderen, stelt de Vlaamse Regering voor om geen onnodige beperkingen toe te voegen en die bepaling te schrappen.

- [19] Korte-omloop-houtteelt buiten ruimtelijk kwetsbare gebieden.** De MiNa-Raad ondersteunt de voorgestelde wijziging om populieren- en wilgenaanplantingen met zeer korte omlooptijden (2 à 5 jaar) niet meer als bos te beschouwen. Deze aanplantingen, inclusief aangepaste bemestings- en beschermingsmethodes, horen eerder in de landbouwsfeer thuis. Door deze korte-omloop-houtteelt uit het Bosdecreet te houden zijn de beschermingsmaatregelen van het Bosdecreet niet meer van toepassing.

De MiNa-Raad steunt tevens de optie om korte-omloop-houtteelt niet te ondersteunen in ruimtelijke kwetsbare gebieden. In deze gebieden moeten de natuurwaarden op de eerste plaats komen, wat moeilijk te combineren is met korte-omloop-houtteelt. Om kwetsbare gebieden te ontzien, kan gewerkt worden via twee mogelijke pistes: ofwel via het bosdecreet zelf (door een ruimtelijke differentiatie door te voeren, cfr. voorontwerp decreet) ofwel door beperkingen in te voeren via andere wetgeving (natuurdecreet, mestdecreet,...). Beide pistes hebben voor- en nadelen. Door de korte adviestermijn kon de Raad hier niet ten gronde op in gaan. De Raad vraagt om beide pistes grondig te onderzoeken.

Standpunt Vlaamse Hoge Bosraad. De bosraad gaat niet akkoord met de voorgestelde ruimtelijke differentiatie waardoor korte-omloop-houtteelten in ruimtelijk kwetsbare gebieden wel onder het bosdecreet blijven vallen. De bedoeling van deze differentiatie was wellicht de omvorming van waardevolle natuur of bos naar korte-omloop-houtteelt tegen te gaan. De bosraad benadrukt evenwel dat bestaande wetgeving hier voldoende is; wijziging van de vegetatie is vergunningsplichtig via het natuurdecreet en in het VEN gelden de verbodsbepalingen. Bovendien wijst de bosraad er op dat door korte-omloop-houtteelt binnen de kwetsbare gebieden toch onder de toepassing van het bosdecreet te laten vallen, het moeilijker wordt om de omzetting van bestaand waardevol bos naar korte-omloop-houtteelt te verhinderen. Deze omzetting zou immers niet meer als ontbossing kunnen worden beschouwd. Daarenboven kunnen aanplantingen van korte-omloop-houtteelten ook in aanmerking komen als bosuitbreiding of boscompensatie. Binnen het VEN zullen deze "bossen" op termijn moeten evolueren naar duurzaam beheerde bossen volgens de Criteria Duurzaam Bosbeheer, maar dit is een zeer langdurig proces (overgangsperiode van 20 jaar voorzien) en het is alsnog onduidelijk in welke mate een controle op de uitvoering van bosbeheerplannen zal plaatsvinden. Het is dus zeer te betwijfelen of de KOH ooit richting duurzame bossen gaan evolueren. Buiten het VEN (maar binnen de ruimtelijk kwetsbare bestemmingen) is er geen verplichting naar duurzaam beheerde bossen te evolueren, waardoor de KOH als eindteelt kan beschouwd worden. Ten slotte merkt de bosraad op dat door deze ruimtelijke differentiatie het toepassingsgebied zeer ingewikkeld en onduidelijk wordt. Korte-omloop-houtteelt in bijvoorbeeld agrarisch gebied valt dan niet onder het bosdecreet, en in bijvoorbeeld natuurgebied of bosgebied wel. Deze toevoeging gaat volledig in tegen het principe van vereenvoudiging van regelgeving.

- [20] Definitie korte-omloop-houtteelt.** Wat betreft de toevoeging van de definitie van korte omlooptijd wijst de Raad op het negatief advies van de Inspectie van Financiën. "De Inspectie van Financiën is van oordeel dat de invoering van deze definitie met gebruikmaking van de nota rotatietijd een inherent risico in zich draagt naar de gangbare houthakculturen en dus afgeleid naar de opbrengsten qua boscompensaties toe en adviseert deze toevoeging vanuit doelmatigheids- en budgettaire overwegingen ongunstig". De MiNa-Raad ondersteunt deze bemerking. De Raad wijst er immers op dat met de voorgestelde rotatietijd voor korte-omloop-houtteelt het gevaar bestaat dat hakhout bestempeld wordt als korte-omloop-houtteelt en niet meer onder het Bosdecreet valt. De in het voorontwerp voorziene termijn van acht jaar is te lang. De Raad verwijst tevens naar de memorie van toelichting waarin sprake is van twee tot vijf jaar en dringt er op aan de termijn voor het afzetten van de korte-omloop-houtteelt maximaal te brengen op vijf jaar.

Gelet op het voorgaande, stelt de MiNa-Raad voor om artikel 19, 3° als volgt aan te passen "een punt 14bis1 wordt toegevoegd dat luidt als volgt: "14bis1. Korte-omloop-houtteelt: teelt van snelgroeiende houtachtige gewassen waarbij de bovengrondse biomassa periodiek tot maximaal 5 jaar na de aanplanting of na de vorige oogst, in zijn totaliteit wordt geoogst."

Standpunt Vlaamse Hoge Bosraad. De bosraad wenst de omlooptijd voor korte-omloop-houtteelten niet te verlagen tot maximaal 5 jaar. Daardoor zouden (financieel) interessante mogelijkheden a priori worden uitgesloten zoals de productie van vezels voor papier waarvoor de wilgen- en

populierenaanplanten tot 5 jaar niet de gewenste vezelkwaliteit leveren wegens de te grote proportie aan schors. Verwarring met hakhoutculturen weegt hierbij niet op tegen de mogelijke voordelen. Temeer daar de omlooptijden van hakhout zelden 8 jaar bedragen maar in de regel 10-12 jaar en meer en hakhout een bedrijfsvorm is welke met andere boomsoorten zoals eik, kastanje, es wordt gerealiseerd. In de memorie van toelichting is inderdaad sprake van 'aanplantingen van bijvoorbeeld populier en wilg met zeer korte rotatietijden (2 à 5 jaar) en bijvoorbeeld bestemd voor de energiewinning'. Dit sluit aan bij de hierboven gemaakte bemerking dat voor productie van biomassa voor energie 5 jaar zal volstaan, voor andere toepassingen zoals vezelproductie voor papier, biomassaproductie voor spaanderplaten, en andere toekomstige toepassingen 7 à 8 jaar dient te worden voorzien.

- [21] Wissenteelt.** Wat betreft de wijzigingen inzake wissenteelt ondersteunt de MiNa-Raad de voorgestelde aanpassing via artikel 18, 3°.

Standpunt Vlaamse Hoge Bosraad. De bosraad is van oordeel dat wissenteelt gevat wordt door de definitie van korte-omloop-houtteelt. Bovendien worden de wissenteelten integraal uit het bosdecreet gehaald en dit zonder ruimtelijke differentiatie zoals voor de korte-omloop-houtteelten. Dit maakt het geheel wel heel onduidelijk en verwarrend. De bosraad merkt verder op dat ook artikel 3, § 2, punt 5 van het bosdecreet geschrapt moet worden. Deze stelt immers dat grienden, eveneens een vorm van KOH onder de toepassing van het bosdecreet vallen. Voor alle duidelijkheid: grienden werden in de geest van het bosdecreet steeds als wissenteelt beschouwd en niet als wilgenvloedbossen of zachthoutoibossen.

- [22] Kerstbomen.** Wat betreft de wijzigingen inzake kerstbomen ondersteunt de MiNa-Raad de voorgestelde aanpassing.

Standpunt Vlaamse Hoge Bosraad. Wat aanplantingen met kerstbomen betreft, merkt de Bosraad op dat er een markt bestaat voor kerstbomen groter dan 4 meter. De vraag gaat in feite tot 12m. Men zou dan ook bomen tot een hoogte van 12m moeten kunnen oogsten en vermarkten als kerstboom. De Bosraad stelt voor om artikel 18 2° als volgt aan te passen "in §3 wordt het zesde punt vervangen door wat volgt: 6. de aanplantingen met naaldbomen die uitsluitend bestemd zijn voor de verkoop als kerstboom. Een aanplanting wordt geacht niet langer aan deze voorwaarde te voldoen wanneer de maximale hoogte van het bestand 12 meter heeft bereikt."

- [23] Definitie bebossing en herbebossing.** De MiNa-Raad ondersteunt de voorgestelde wijziging aan de definities van bebossing en herbebossing en wijst op de belangrijke impact van voorliggende wijziging. Het potentiële areaal voor compensatiebebossingen zal hierdoor sterk vergroten. Door het schrappen van de termijn van 50 jaar zullen bossen die bijvoorbeeld 5 jaar geleden onder het Bosdecreet vielen en legaal ontbost werden voor bebossing in aanmerking kunnen komen, terwijl het tot nu toe enkel als herbebossing werd beschouwd.

Standpunt Hoge Bosraad. De Bosraad stelt volgende beperkte aanpassing van de definitie van herbebossing voor: "... een oppervlakte die onder

toepassing van dit decreet valt". Op het moment van de herbebossing vallen de kale gronden immers nog (steeds) onder het Bosdecreet. Ze werden immers niet aan het Bosdecreet onttrokken via een ontbossing maar zijn kaal wegens gemachtigde kaalkap.

VIII. Afvalstoffen

[24] Inhoud van de voorgestelde wijzigingen. Het voorontwerp maakt een duidelijke scheiding tussen afval en uitgegraven bodem, al dan niet verontreinigd. Daarmee wil men een oneigenlijk gebruik van het Afvalstoffendecreet bij aanwending van uitgegraven bodem vermijden.

[25] Geen afvalstof. Het huidige Afvalstoffendecreet omschrijft in artikel 4 wat geen afvalstof is. Zo is "bodem, uitgegraven buiten ontginningsgebieden, die vrij kan worden hergebruikt als bodem of als bouwstof" geen afvalstof. Het voorliggende voorstel wijzigt deze omschrijving in "bodem, uitgegraven buiten ontginningsgebieden, die overeenkomstig de voorwaarden bepaald in of krachtens het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering wordt gebruikt." Het verschil tussen bestaande en nieuwe bepaling heeft op het eerste zicht vooral betrekking op verontreinigde uitgegraven bodem die niet voldoet aan de normen voor vrij gebruik, maar waarvoor in bepaalde omstandigheden toch hergebruik wordt toegestaan. De duidelijk afgelijnde norm voor vrij gebruik worden vervangen door een variabele norm. Of een verontreinigde grond afval is hangt niet meer af van de samenstelling maar van de bestemming. De impact van de wijziging hangt ook sterk af van de verdere invulling in Vlarebo. Het mag volgens de Raad niet de bedoeling zijn om bijvoorbeeld het opvullen van putten met verontreinigde grond aan het Afvalstoffendecreet te onttrekken. De memorie van toelichting is onduidelijk over gevolgen van de voorgestelde wijziging.

De Raad heeft daarnaast vragen bij de draagwijdte van de omschrijving 'uitgegraven buiten ontginningsgebieden'. Voor bodem, uitgegraven binnen ontginningsgebieden, die wordt gebruikt als bodem (en niet als delfstof) zou volgens de Raad dezelfde regels moeten gelden als voor andere uitgegraven bodem. De huidige formulering heeft als gevolg dat de afgegraven deklaag waarvan de ontginning zich ontdoet een afvalstof is en niet wordt beschouwd als uitgegraven bodem, wat het hergebruik van de bodem in kwestie belemmert. De vraag is of dit de bedoeling is.

IX. Bodemsanering

[26] Inhoud van de voorgestelde wijzigingen. Het voorontwerp van decreet bevat een hele reeks aanpassingen aan het Bodemsaneringsdecreet:

- Ten eerste betreft het een aanpassing van de definitie van het begrip 'grond'. Tegelijk wordt aan de Vlaamse Regering de mogelijkheid geboden om, naast de bestaande uitzonderingen, bepaalde opstellen vrij te stellen van de toepassing van het decreet.
- Een tweede aanpassing beoogt een vermindering van het aantal transacties dat als overdracht van grond (met de daaraan gekoppelde eventuele onderzoek- en saneringsplicht) wordt gekwalificeerd. Alle persoonlijke gebruiksrechten (huur,

handelshuur, pacht, concessie, ...) vallen niet langer onder het toepassingsgebied van de bijzondere overdrachtsprocedure. Daarnaast worden ook de overdrachten van nutsleidingen vrijgesteld van de verplichtingen ter zake.

- Een derde aanpassing betreft de regeling inzake de vrijstelling van de saneringsplicht voor de exploitant en de gebruiker. Het voorontwerp voorziet voor de aanduiding van de saneringsplichtige persoon een getrappt systeem waarbij in eerste instantie de exploitant verplicht wordt om over te gaan tot bodemsanering. Bij afwezigheid van exploitant of ingeval deze vrijstelling van saneringsplicht heeft bekomen, wordt de gebruiker aangesproken, en finaal de eigenaar als er geen gebruiker is of indien deze ook voldoet aan de vrijstellingsvoorwaarden. Als de eigenaar aantoonbaar dat hij voldoet aan de voorwaarden voor de vrijstelling van de saneringsplicht, kan de OVAM ambtshalve optreden en de kosten terugvorderen van de aansprakelijke. Als de saneringsplichtige persoon in gebreke blijft om zijn saneringsplicht na te komen, zal de OVAM zich in principe niet wenden tot de volgende plichtige in het getrapte systeem, maar zal ze in beginsel ambtshalve optreden.
- Ook de vrijstellingsregeling wordt aangepast in die zin dat de betrokkenen vrijgesteld worden van de saneringsplicht indien zij aantonen dat zij de verontreiniging niet zelf hebben veroorzaakt en deze niet is tot stand gekomen tijdens hun beheer van de grond. De voorwaarde van het “niet op de hoogte zijn of behoren te zijn” wordt in het decreet bijgestuurd in die zin dat de Vlaamse Regering er bij uitvoeringsbesluit op basis van objectieve factoren een gedifferentieerde invulling kan aan geven (bijv. tijdstip verwerving van de grond/tijdstip verontreiniging/aard van de verontreiniging/...) middels de invoering van weerlegbare en onweerlegbare vermoedens.
- Tot slot wordt er een paragraaf ingevoerd waardoor bodemverontreiniging veroorzaakt door of ontstaan ten tijde van een rechtsvoorganger, niet voor vrijstelling van saneringsplicht in aanmerking komt. Het voorstel brengt ook wijzigingen aan inzake de vrijstelling van de saneringsplicht voor de overdrager bij overdracht van een grond, en dit zowel bij nieuwe als historische verontreiniging. Er wordt er een vrijstellingsmotief toegevoegd voor de situatie waarbij de verontreiniging op een andere grond tot stand kwam.
- Een vierde aanpassing betreft de verruiming van de bevoegdheidsdelegatie van artikel 48 van het Bodemsaneringsdecreet tot alle decretale verplichtingen die aan de overdracht van gronden gekoppeld zijn. Tegelijk wordt daarin ook de mogelijkheid tot het sluiten van gewone overeenkomsten voorzien.

[27] Verzameldecreet niet geschikt voor ingrijpende wijzingen. De MiNa-Raad herhaalt vooreerst dat hij bedenkingen heeft bij de keuze om de voorgestelde aanpassingen aan het Bodemsaneringsdecreet in een verzameldecreet te regelen. Hij meent dat voor de voorgestelde aanpassingen de techniek van een verzameldecreet niet geschikt is en er beter was gekozen voor een afzonderlijk decreet tot aanpassing van het Bodemsaneringsdecreet.

Art. 28 vormt, in tegenstelling tot de andere artikelen in dit hoofdstuk van het verzameldecreet, geen aanpassing van het Bodemsaneringsdecreet maar een zelfstandig artikel. Dat is zowel vanuit inhoudelijk als legistiek oogpunt niet wenselijk. Het artikel wordt best toegevoegd aan het Bodemsaneringsdecreet. Daarnaast is ook een herformulering nodig van dit artikel. Het kan nu immers zo worden gelezen dat, indien op het moment van de overdracht niet aan de verplichtingen van het decreet werd voldaan, dit ook nu niet moet. Volgens de Raad kan dit niet de bedoeling zijn.

[28] Advies op eigen initiatief in voorbereiding. Verder merkt de Raad op dat de toepassing van het Bodemsaneringsdecreet dat nu 10 jaar in voege is, in de praktijk aanleiding geeft tot heel wat knelpunten. Het decreet is dan ook op meerdere punten aan herziening toe. Het voorliggende verzameldecreet betreft slechts enkele van die knelpunten. De MiNa-Raad en de SERV bereiden daarom momenteel een advies op eigen initiatief voor over het Bodemsaneringsdecreet, waarin zal worden ingegaan op knelpunten en suggesties voor verbetering.

[29] Overdracht van grond. Voor wat betreft de overdracht van grond, komt het voorstel tegemoet aan een aantal bezorgdheden. Zo is het positief dat alle persoonlijke gebruiksrechten (huur, handelshuur, pacht, concessie, ...) niet langer onder het toepassingsgebied van de bijzondere overdrachtsprocedure vallen.

De Raad beklemtoont echter dat de onschuldige verwerver van de gronden ook in de nieuwe regeling over voldoende mogelijkheden moet beschikken om zich te beschermen bij een eventuele aanwezige bodemverontreiniging. Het voorontwerp van decreet onderkent die noodzaak aan bijkomende bescherming.

De MiNa-Raad wijst er verder op dat enige differentiatie opportuun kan zijn. Langdurige concessies - zoals bijvoorbeeld gebruikelijk in havengebieden - zijn duidelijk verschillend van huurovereenkomsten op kortere termijn.

De Raad merkt tot slot op dat een hele reeks knelpunten blijven bestaan die verbonden aan overdracht. Zij zullen daarover op korte termijn een advies op eigen initiatief uitbrengen.

[30] Saneringsplicht: een stap vooruit. Op het gebied van de saneringsplicht betekenen de voorgestelde wijzigingen volgens de Raad een stap vooruit. Er wordt een cascadesysteem opgezet en er is een aanzet om de onbillijkheden voor het bekomen van het statuut onschuldig eigenaar enigszins weg te werken. Wel wijst de Raad er op dat het uiteindelijke resultaat sterk afhankelijk is van de concrete voorwaarden voor de vrijstelling.

De Raad wijst er op dat een stijging van het aantal onschuldige bezitters het aantal ambtshalve saneringen zal doen toenemen. De Vlaamse Regering moet dan ook de nodige middelen voorzien om deze beleids optie te ondersteunen.

Ook inzake de saneringsplicht merkt de Raad op dat een hele reeks van knelpunten nog niet opgelost zijn. SERV en MiNa-Raad zullen daarover op korte termijn een advies op eigen initiatief uitbrengen.

[31] Vraag tot decretale verankering. De memorie van toelichting stelt: "In geval de saneringsplichtige persoon in gebreke blijft om zijn saneringsplicht na te komen, zal de OVAM zich in principe niet wenden tot de volgende plichtige in het getrapte systeem, maar zal ze in beginsel ambtshalve optreden" (art. 23). Het decreet is daar veel vager over. Dit is een belangrijke zinsnede die in de toekomst tal van discussies (en rechtszaken) kan initiëren. Om de rechtszekerheid te vergroten dient het gegeven uit de memorie van toelichting decretaal verankerd te worden.

[32] Omschrijf begrip "rechtsvoorganger" duidelijker. In art. 23 wordt vermeld dat, men "alsnog kan worden verplicht de bodemsanering uit te voeren, indien de OVAM

aantoont dat enige rechtsvoorganger de bodemverontreiniging heeft veroorzaakt of de bodemverontreiniging tot stand gekomen is tijdens de periode dat enige rechtsvoorganger de grond in exploitatie, in gebruik of in eigendom had.” Hiermee wil de Vlaamse Regering duidelijk stellen dat de omvorming van bijvoorbeeld een éénmanszaak naar een vennootschapsvorm zonder wijziging van beheerder van de grond, niet voor vrijstelling van saneringsplicht in aanmerking komt. Zoals geformuleerd in art. 23 kan het begrip “rechtsvoorganger” echter ruimer worden geïnterpreteerd: strikt genomen is de verkoper immers de rechtsvoorganger van de koper. Het begrip rechtsvoorganger moet dan ook duidelijker worden omschreven.

- [33] **Vrijstellingsvoorwaarde.** Eén van de elementen voor vrijstelling van de eigenaar voor sanering bij historische verontreiniging, is dat hij op het ogenblik dat hij eigenaar werd van de grond niet op de hoogte was of behoorde te zijn van de verontreiniging of dat hij de grond voor 1 januari 1993 verworven heeft en deze sinds de verwerving niet heeft gebruikt voor beroep of bedrijf.”(art. 24). De passage “gebruik voor beroep of bedrijf” heeft in het verleden geleid tot onbedoelde vrijstellingen. De bedoeling van de decreetgever was om particulieren en vzw’s zoals bv. sportclubs vrij te stellen van sanering. De Raad vraagt dan ook om het voorstel in die richting bij te sturen.

Bij de voorgestelde wijziging van art. 25 vraagt de Raad waarom de vrijstelling in de bedoelde gevallen enkel betrekking heeft op het beschrijvend bodemonderzoek en niet op het opstellen van een oriënterend bodemonderzoek, voor gevallen waar men al van tevoren weet en uit een bodemattest blijkt dat de oorzaak van de vervuiling ligt op een ander perceel.

- [34] **Foute verwijzing.** Ten slotte merkt de Raad op dat in de memorie van toelichting de omschrijving van een nieuwe en historische verontreiniging deels wordt omgewisseld.

X. Water

- [35] **Inhoud van de voorgestelde wijzigingen.** De wijzigingen betreffen een verschuiving van de timing voor de vaststelling en de bekendmaking van de eerste bekken- en deelbekkenbeheerplannen naar eind 2007. Daardoor wil de Vlaamse Regering het mogelijk maken om het openbaar onderzoek van die plannen te koppelen aan het openbaar onderzoek van het tijdsschema en werkprogramma voor de opstelling van stroomgebiedbeheerplannen. Door die koppeling beoogt men een overmatige bevraging van de bevolking en de belangengroepen te vermijden en de overheidsmiddelen voor het voeren van het openbaar onderzoek beter aan te wenden.

- [36] **Bemerkingen.** De MiNa-Raad betreurt dat het niet tijdig opmaken van een noodzakelijk uitvoeringsbesluit het nu noodzakelijk maakt om de het tijdstip van de opmaak van de (deel)bekkenplannen met één jaar uit te stellen. Hij vraagt dat het jaar uitstel ook daadwerkelijk wordt gebruikt om de (deel)bekkenplannen op een goede manier voor te bereiden. In een gezamenlijk advies van MiNa-Raad en SERV over de waterbeleidsnota gaven de raden onder andere aan dat er centrale richtlijnen nodig zijn voor de opmaak van die plannen, met het oog op de uniformisering van de opmaakmethodiek en van de kwaliteitsvolle toepassing daarvan.

Verder vraagt de MiNa-Raad dat artikel 47 §2 van het Decreet Integraal Waterbeheer

wordt aangepast. De huidige formulering daarvan is als volgt: *“het ontwerp van bekkenbeheerplan, met inbegrip van de deelbekkenbeheerplannen kan tegelijkertijd met een van de in artikel 37, § 1, bedoelde documenten ter inzage worden gelegd.”*

Volgens de Raad kan dit artikel zo worden gelezen dat het ontwerp van bekkenbeheerplan ter inzage moet worden gelegd, maar dat het wat de deelbekkenbeheerplannen betreft gaat om een finale versie in plaats van een ontwerp. Uit de memorie van toelichting bij het huidige verzameldecreet blijkt dat dit niet de bedoeling is, en dat ook ontwerpen van deelbekkenplannen aan een openbaar onderzoek moeten onderworpen worden. De Raad stelt voor artikel 47 §2 als volgt te wijzigen: *“Het ontwerp van bekkenbeheerplan met inbegrip van de betrokken ontwerp-deelbekkenbeheerplannen kan tegelijkertijd ...”*

XI. Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening

[37] Inhoud van de voorgestelde wijzigingen. De wijzigingen beogen enerzijds de afstemming van het VMW-decreet op de nieuwe taken die aan de watermaatschappijen zijn toegekend door de nieuwe regelgeving betreffende het integraal waterbeleid, op de gewijzigde regelgeving met betrekking tot de boekhouding en jaarrekening van ondernemingen. Anderzijds gaat het om de schrapping van enkele artikelen die verouderd zijn en die niet meer wordt toegepast.

[38] Bemerkingen. Geen opmerkingen.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

CDC

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 39.665/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 27 december 2005 door de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en energie", heeft op 18 januari 2006 het volgende advies gegeven:

CDC

39.665/3

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond ⁽¹⁾, alsmede van de te vervullen vormvereisten.

Daarnaast bevat dit advies ook een aantal opmerkingen over andere punten. Daaruit mag echter niet worden afgeleid dat de afdeling wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een exhaustief onderzoek van het ontwerp heeft kunnen verrichten.

*

* *

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Hoofdstuk VI - Natuurbehoud

Artikel 13

2.1. Luidens het ontworpen artikel 17, § 3, tweede lid, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu wordt een volgens artikel 21 van dit decreet vastgesteld afbakeningsplan van rechtswege opgeheven voor het onderdeel waarvoor nadien een ruimtelijk uitvoeringsplan in werking treedt dat aan dit onderdeel een bestemming geeft waardoor dit laatste niet meer krachtens artikel 20 van dit decreet zou kunnen worden aangeduid als GEN of GENO. In het geval dergelijke opheffing gebeurt door middel van een gemeentelijk of een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan, dient vooraf het advies van de administratie bevoegd voor het natuurbehoud te worden gevraagd die "de benodigde schadebeperking en compenserende maatregelen" kan aangeven. Dit advies is bindend. Het betrokken college van burgemeester en schepenen respectievelijk de betrokken bestendige deputatie kan tegen dat advies beroep aantekenen bij de Vlaamse Regering.

⁽¹⁾ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder rechtsgrond verstaan de overeenstemming met de hogere rechtsnormen.

CDC

39.665/3

Volgens de memorie van toelichting wordt het "in dat geval (...) een zaak voor de Vlaamse regering, die immers het bewuste afbakeningsplan vastgesteld heeft" en "vermits het advies verbonden is aan een planologisch proces, is het de minister, bevoegd voor Ruimtelijke Ordening, die in dat geval de zaak inleidt bij de Vlaamse regering".

Noch uit de tekst van het ontwerp, noch uit de memorie van toelichting blijkt duidelijk wat de gevolgen zijn van dat beroep. Uit de toelichting zou mogelijks afgeleid kunnen worden dat de beslissing van de Vlaamse Regering in de plaats komt van het advies van de administratie. Onduidelijk is of bijvoorbeeld de Vlaamse Regering aan de administratie opdracht zou kunnen geven om haar advies te herzien.

In het ontwerp wordt ook niet bepaald binnen welke termijn het beroep moet worden ingesteld en binnen welke termijn de Vlaamse Regering een beslissing moet nemen. Wat dit laatste betreft, verdient het aanbeveling de Vlaamse Regering te machtigen om de procedureregels te bepalen.

2.2. In het ontworpen artikel 17, § 3, derde lid, eerste volzin, is het wellicht de bedoeling te verwijzen naar "artikel 36*bis*, §§ 12 of 13" in plaats van naar "artikel 36*bis*, 666, 12 of 13" ⁽²⁾.

Hoofdstuk IX - Eigen Vermogen onder de benaming Ondersteunend Centrum Agentschap Natuur en Bos

Algemene opmerking

3. Hoofdstuk IX van het ontwerp (artikelen 21 tot 31) voorziet in de oprichting bij het Agentschap voor Natuur en Bos (of zijn rechtsopvolger) van een Eigen Vermogen onder de benaming Ondersteunend Centrum Agentschap Natuur en Bos (hierna: het OC-ANB), waaraan rechtspersoonlijkheid wordt toegekend.

⁽²⁾ Het bepalend gedeelte van het ontwerp verdient op dit punt een grondig nazicht. Ook op andere plaatsen in het ontwerp komen wat dit aspect betreft storende fouten voor (zie bijv. de artikelen 25 en 27).

CDC

39.665/3

Het OC-ANB moet worden beschouwd als een instelling als bedoeld in artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Volgens dat artikel kan het decreet aan dergelijke instellingen rechtspersoonlijkheid toekennen; bovendien dient het decreet "hun oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht" te regelen. Aldus verplicht de bijzondere wetgever de decreetgever om de basisregels vast te stellen, hetgeen niet uitsluit dat hij de nadere uitwerking van die basisregels aan de regering opdraagt ⁽³⁾.

Te dezen is in artikel 29, derde lid, van het ontwerp bepaald dat de begroting en de rekening, alsmede elke wijziging ervan, moeten worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Artikel 29, vierde lid, eerste volzin, bepaalt dat ten minste eenmaal per jaar de boekhouding van het OC-ANB moet worden nagekeken door de Vlaamse Regering. Evenwel wordt nergens bepaald waarom de begroting en de rekening aan de Vlaamse Regering moeten worden voorgelegd. Is dit bijvoorbeeld omdat de Vlaamse Regering de begroting en de rekening moet goedkeuren ?

Wat inzonderheid het toezicht op het OC-ANB betreft, moet het ontworpen decreet dan ook op dit punt worden aangevuld, aangezien de basisregeling in het ontworpen decreet zelf moet worden opgenomen ⁽⁴⁾. In dit opzicht voldoet artikel 29 niet aan de vereisten gesteld in artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

4. Het ontwerp bevat geen bepaling in verband met de inwerkingtreding van het ontworpen decreet.

Dit betekent dat het decreet dat in ontwerpvorm voorligt, in werking zal treden de tiende dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Het OC-ANB wordt luidens artikel 21 van het ontwerp "ingesteld" bij het Agentschap voor Natuur en Bos. Op 26 juli 2005 heeft de Raad van State advies

⁽³⁾ Zie, o.m., Arbitragehof, nr. 75/2001, 31 mei 2001, B.11.

⁽⁴⁾ Voor zo veel als nodig wenst de Raad van State erop te wijzen dat voor de toezichtsregeling geen beroep kan worden gedaan op het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003, aangezien het OC-ANB buiten het toepassingsgebied van dat kaderdecreet valt.

CDC

39.665/3

38.708/1/V gegeven over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering "tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Agentschap voor Natuur en Bos". Op dit ogenblik is het de afdeling wetgeving niet bekend of dat Agentschap intussen reeds is opgericht.

Indien zou blijken dat het Agentschap nog niet is opgericht, zal de inwerkingtreding van hoofdstuk IX van het decreet moeten worden afgestemd op de inwerkingtreding van het besluit dat het voornoemde Agentschap voor Natuur en Bos opricht. De Raad van State vraagt zich af of het dan ook geen aanbeveling verdient om het ontwerp aan te vullen met een bepaling waarbij de Vlaamse Regering ermee belast wordt om de datum van inwerkingtreding van het ontworpen decreet vast te stellen.

Artikel 25

5.1. Artikel 25, eerste lid, van het ontwerp, voorziet in een machtiging aan het OC-ANB om op contractuele basis personeel aan te werven, tewerk te stellen en te ontslaan.

Overeenkomstig artikel 9 van de voornoemde bijzondere wet van 8 augustus 1980 moet de rechtspositieregeling van het personeel van openbare instellingen, opgericht door de gemeenschappen en de gewesten, worden vastgesteld door de decreetgever zelf, zodat de gemeenschaps- of gewestregering terzake alleen kan optreden wanneer het decreet haar daartoe de bevoegdheid verleent. Overeenkomstig artikel 87, § 4, van de bijzondere wet moeten die statutaire regelen bovendien in overeenstemming zijn met de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van het rijkspersoneel, die van rechtswege van toepassing zijn op het personeel van de administraties van de gemeenschappen en de gewesten en van de publiekrechtelijke rechtspersonen die afhangen van de gemeenschappen en de gewesten;

CDC

39.665/3

die principes zijn thans bepaald in het koninklijk besluit van 22 december 2000⁽⁵⁾ (hierna: APKB).

Een publiekrechtelijke rechtspersoon als bedoeld in artikel 9 van de bijzondere wet mag, in afwijking van het voornoemde beginsel, contractuele personeelsleden hebben, in zoverre die rechtspersoon activiteiten verricht "in mededinging met andere publieke of private marktdeelnemers" (artikel 2, § 2, eerste lid, van het APKB). Indien zulke activiteiten tot "het wezen" van de opdracht van de rechtspersoon behoren, mogen alle personeelsleden bij arbeidsovereenkomst worden aangeworven (artikel 2, § 2, tweede lid, van het APKB).

Opdat de regeling inzake het personeel, vervat in artikel 25, eerste lid, van het ontwerp, verenigbaar zou zijn met het APKB, is dus vereist dat het OC-ANB voor het wezen van zijn opdracht, in mededinging treedt met andere marktdeelnemers.

De toepassing van deze hypothese wordt niet concreet verantwoord in de memorie van toelichting.

De aan de Raad van State voorgelegde gegevens maken het dan ook niet mogelijk om daarover een gefundeerd oordeel te vellen. Het staat aan de regering om op dit punt in de memorie van toelichting een precieze verantwoording te verstrekken.

Indien geen verantwoording gegeven kan worden, die het aannemelijk zou maken dat voor het OC-ANB de bepaling van artikel 2, § 2, tweede lid, van het APKB kan worden ingeroepen, dient artikel 25 van het ontwerp herschreven te worden.

5.2. Luidens artikel 25, tweede lid, van het ontwerp kan het OC-ANB personeel ter beschikking stellen van het Vlaamse Gewest en is op die terbeschikkingstelling de wet

⁽⁵⁾ Koninklijk besluit van 22 december 2000 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de diensten van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen en van de Colleges van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en van de Franse Gemeenschapscommissie, alsook op de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen.

CDC

39.665/3

van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers niet van toepassing.

Wat de contractuele personeelsleden van het OC-ANB betreft, die prestaties moeten leveren voor "het Vlaamse Gewest", geldt een principieel verbod van terbeschikkingstelling ten behoeve van gebruikers, op grond van artikel 31 van de voornoemde wet van 24 juli 1987. De openbare sector is niet van de toepassingsfeer van die wet uitgesloten ⁽⁶⁾.

De regeling betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers ten behoeve van gebruikers strekt tot de bescherming van contractuele werknemers ⁽⁷⁾. Zulke regeling maakt deel uit van de aangelegenheid van het arbeidsrecht, die krachtens artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 12°, van de voornoemde bijzondere wet tot de federale bevoegdheid is blijven behoren.

In beginsel kan de decreetgever niet afwijken van de bedoelde regels van het arbeidsrecht. Hij zou op dat terrein slechts kunnen treden als hij zich kan beroepen op de "impliciete bevoegdheid" bedoeld in artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Te dezen wordt in de memorie van toelichting een concrete verantwoording gegeven en lijkt te zijn voldaan aan de voorwaarden van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Artikel 26

6. Luidens artikel 26, § 1, derde lid, 5°, van het ontwerp heeft een inspecteur van financiën zitting in de beheerscommissie die het OC-ANB bestuurt.

⁽⁶⁾ Arbitragehof, nr. 65/98, 10 juni 1998, B.3.

⁽⁷⁾ Zie het voornoemde arrest van het Arbitragehof, B.6.

CDC

39.665/3

De Raad van State wenst er de stellers van het ontwerp op te wijzen dat het niet tot de gewone taak van een inspecteur van financiën behoort om een publiekrechtelijke rechtspersoon te besturen. De Raad van State vraagt zich dan ook af of het niet beter is om in paragraaf 1, tweede lid, een 4°, toe te voegen luidende "een ambtenaar, deskundig in financiën en begroting (met vermelding van de overheid die dit lid aanwijst)".

CDC

39.665/3

De kamer was samengesteld uit

de Heren D. ALBRECHT, kamervoorzitter,

 J. SMETS, staatsraden,
 B. SEUTIN,

Mevrouw A.-M. GOOSSENS, griffier.

auditeurs. Het verslag werd uitgebracht door Mevrouw K. BAMS en Mevrouw G. SCHEPPERS,

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

D. ALBRECHT

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur is ermee belast, in naam van de leden van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK I

Algemeen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

HOOFDSTUK II

Bepaling landinrichting

Artikel 2

Artikel 12 van het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 12

Landinrichting is uitsluitend van toepassing op de landelijke gebieden en de recreatiegebieden, evenals op de woongebieden met een landelijk karakter en de ontginningsgebieden, en de met een van deze gebieden vergelijkbare bestemmingsgebieden, aangewezen op de plannen van aanleg of ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening.

De Vlaamse Regering kan bij wijze van uitzondering gronden in andere gebieden aan landinrichting onderwerpen voorzover het onmisbaar is voor de uitvoering van een landinrichtingsplan opgesteld krachtens artikel 13.”.

HOOFDSTUK III

Energie

Artikel 3

In artikel 7 van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §1, tweede lid, wordt 2° opgeheven;

2° §2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. De netbeheerder kan geen andere activiteiten ondernemen inzake de levering van elektriciteit, dan de levering van elektriciteit in het kader van een openbaredienstverplichting, opgelegd op grond van artikel 19, 1°.

De netbeheerder die overeenkomstig de federale elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangeduid kan geen andere activiteiten ondernemen inzake de productie van elektriciteit, dan de productie van elektriciteit nodig om zijn taken als netbeheerder goed te kunnen uitoefenen. De overige netbeheerders kunnen geen andere activiteiten ondernemen inzake de productie van elektriciteit, dan de productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen en kwalitatieve warmtekrachtkoppeling in productie-installaties waarvan hij op 1 juli 2006 eigenaar is, en die aangesloten zijn op het distributienet dat door hem beheerd wordt. De elektriciteit die wordt opgewekt in deze installaties wordt enkel aangewend voor de dekking van zijn eigen verbruik en/of zijn netverliezen. De verdere exploitatie van kwalitatieve warmtekrachtinstallaties waarvan hij op 1 juli 2006 eigenaar is, vormt een openbaredienstverplichting voor de netbeheerder zolang de certificaten toegekend voor de primaire energiebesparing gerealiseerd door de installatie niet aanvaard worden voor de certificatenverplichting, bedoeld in artikel 25bis, §2. De netbeheerder streeft hierbij naar een maximale primaire energiebesparing.”.

Artikel 4

In artikel 19, 1°, c), van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “ingeval van niet-betaling van de elektriciteitsfactuur” en de woorden “en de verzekerde bevoorrading” de woorden “, de levering van elektriciteit aan huishoudelijke eindafnemers die niet over een geldig leveringscontract beschikken” ingevoegd.

Artikel 5

Aan artikel 23bis van hetzelfde decreet, waarvan de bestaande tekst §1 zal vormen, wordt een §2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§2. De verkoop van elektriciteit aan eindafnemers in het Vlaamse Gewest als een hoeveelheid elektriciteit uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling of enige andere benaming die erop wijst dat de elektriciteit werd opgewekt door middel van kwalitatieve warmtekrachtkoppeling, is toegestaan voor zover de leverancier een overeenstemmend aantal warmtekrachtcertificaten toont aan de VREG voor elektriciteit opgewekt uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling.

Op de getoonde warmtekrachtcertificaten wordt aangegeven dat ze gebruikt werden in het kader van de verkoop van elektriciteit, zoals bedoeld in het eerste lid.

Een warmtekrachtcertificaat kan maar eenmaal worden gebruikt voor de verkoop van elektriciteit zoals bedoeld in het eerste lid.

De Vlaamse Regering stelt de criteria en procedure vast voor het tonen en aanmerken van warmtekrachtcertificaten zoals bedoeld in dit artikel.”.

Artikel 6

In artikel 8 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §1, tweede lid, wordt 2° opgeheven;

2° een §1bis wordt toegevoegd, die luidt als volgt:

“§1bis. De netbeheerder kan geen andere activiteiten ondernemen inzake de levering van aardgas, dan de levering van aardgas in het kader van een openbardienstverplichting, opgelegd op grond van artikel 18, 1°.”.

Artikel 7

In artikel 18, 1°, c), van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “ingeval van niet-betaling van de aardgasfactuur” en de woorden “en de verzekerde

bevoorrading” de woorden “, de levering van aardgas aan huishoudelijke eindafnemers die niet over een geldig leveringscontract beschikken” ingevoegd.

HOOFDSTUK IV

Private waterzuiveringsinstallaties

Artikel 8

In artikel 35ter, §7, van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, ingevoegd bij het decreet van 24 december 2004, worden in 5° de woorden “na verplicht advies van de afdeling Milieu-inspectie van Aminal,” geschrapt.

Artikel 9

In artikel 35ter, §8, van dezelfde wet, toegevoegd als §7 bij het decreet van 19 december 2003 en hernummerd als §8 bij het decreet van 24 december 2004, worden de woorden “na verplicht advies van de afdeling Milieu-inspectie van Aminal,” geschrapt.

HOOFDSTUK V

Milieuvergunning

Artikel 10

In artikel 21, §1, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Voor de toepassing van dit artikel wordt onder ‘bevoegde overheid’ verstaan ‘de overheid die in eerste aanleg bevoegd is’.”

Artikel 10bis

In artikel 24, §3, van hetzelfde decreet wordt tussen het eerste en tweede lid een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Wanneer het beroep wordt ingediend door de gouverneur, het college van burgemeester en schepenen

of de adviesverlenende overheidsorganen, wordt de beslissing, vanaf de bekendmaking van de ontvankelijkheidsverklaring van het beroep aan de exploitant, geschorst gedurende een termijn van maximaal 150 kalenderdagen.”.

Artikel 10ter

De door artikel 10bis in het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning ingevoegde bepaling geldt eveneens voor de op datum van inwerkingtreding van dit decreet ingediende beroepsdossiers.

Artikel 11

In artikel 36, §1, van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt onder ‘bevoegde overheid’ verstaan ‘de overheid die in eerste aanleg bevoegd is’.”.

Artikel 12

In hoofdstuk XI van hetzelfde decreet wordt een artikel 45bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 45bis

In afwijking van artikel 18, §3, eerste en tweede lid, kunnen aanvragen voor een nieuwe vergunning, die tot 48 maanden voor het verstrijken van de lopende vergunning worden ingediend, ontvankelijk worden verklaard, in zoverre het vergunningen betreft waarvan de eindtermijn afloopt ten laatste op 1 september 2011.”.

HOOFDSTUK VI

Natuurbehoud

Artikel 13

Artikel 17, §3, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 17

[...] §3. Elke GEN of GENO die de Vlaamse Regering in overdruk afbakt overeenkomstig de

wetgeving betreffende de ruimtelijke ordening in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, wordt van rechtswege beschouwd als een GEN of GENO in de zin van dit decreet.

Een volgens artikel 21 vastgesteld afbakeningsplan wordt van rechtswege opgeheven voor het onderdeel waarvoor nadien een ruimtelijk uitvoeringsplan in werking treedt dat aan dit onderdeel een bestemming geeft waardoor dit laatste niet meer krachtens artikel 20 van dit decreet zou kunnen worden aangeduid als GEN of GENO. Het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan bevat voorstellen voor schadebeperkende en compenserende maatregelen. In het geval dergelijke opheffing gebeurt door middel van een gemeentelijk of een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan, dient, voor wat die opheffing aangaat, het betrokken ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan voorafgegaan te worden door een advies vanwege de administratie bevoegd voor het natuurbehoud, en dit uiterlijk tijdens de plenaire vergadering, vermeld in artikel 48, §1, respectievelijk 44, §1, van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening. Dit advies geeft de benodigde schadebeperking en compenserende maatregelen aan. Het advies is bindend. Het betrokken college van burgemeester en schepenen respectievelijk de betrokken bestendige deputatie kan, met het oog op herziening van dit advies, beroep aantekenen bij de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen inzake de te volgen procedure.

De in het vorige lid bedoelde opheffing kan niet gebeuren bij middel van gemeentelijke of provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen wanneer het betrokken gedeelte van GEN of GENO gelegen is binnen een gebied dat definitief is vastgesteld als speciale beschermingszone in de zin van artikel 36bis, §§ 12 of 13. De in het vorige lid bedoelde opheffing kan maar gebeuren bij middel van gemeentelijke of provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen voor zover het om grenscorrecties gaat en voor zover er door deze opheffing geen betekenisvolle schade aan de natuur of het natuurlijk milieu in het VEN kan veroorzakt worden.

Het aldus opgeheven onderdeel van het afbakeningsplan herneemt zijn rechtskracht indien en in de mate het bedoelde ruimtelijk uitvoeringsplan door de Raad van State wordt geschorst of vernietigd.”.

Artikel 14

In artikel 34, §1, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“Voor elk natuurreservaat ingesteld krachtens dit decreet wordt een beheersplan opgesteld. Het beheersplan vermeldt de maatregelen en bepalingen inzake het beheer en de inrichting van het gebied, waarbij voor redenen van natuurbehoud, of voor redenen van recreatief of educatief medegebruik, en voor zover dit inpasbaar is in de doelstelling van het natuurreservaat, kan worden afgeweken van de voorschriften van dit decreet, inzonderheid van artikel 35, §2.”;

2° het tweede lid wordt opgeheven.

Artikel 15

In artikel 36bis, §15, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt het nummer “3” vervangen door het nummer “2”.

Artikel 16

In artikel 36ter van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht.

1° in §1, eerste zin, worden na de woorden “in de bijlagen II, III en IV van dit decreet” de woorden “evenals de niet in bijlage IV van dit decreet genoemde en op het grondgebied van het Vlaamse Gewest geregeld voorkomende soorten trekvogels” toegevoegd;

2° in §1 wordt de tweede zin vervangen door wat volgt: “De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen met betrekking tot de nodige instandhoudingsmaatregelen en de ecologische vereisten, evenals een procedure voor vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen”.

3° in §2 worden in de punten a) en b) telkens tussen de woorden “van dit decreet” en de woorden “in een speciale beschermingszone” de woorden “evenals de niet in bijlage IV van dit decreet genoemde en op het grondgebied van het Vlaamse Gewest geregeld voorkomende soorten trekvogels” ingevoegd.

Artikel 17

In artikel 75 van hetzelfde decreet worden de woorden “36ter, §§3 tot 6” vervangen door de woorden “36ter, §§2 tot 6”.

HOOFDSTUK VII

Bos

Artikel 18

In artikel 3 van het Bosdecreet van 13 juni 1990 worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §2 worden aan het einde van het vierde punt de volgende woorden toegevoegd: “, uitgezonderd de korte-omloop-houtteelt waarvan de aanplant plaatsgevonden heeft op gronden die op dat ogenblik gelegen zijn buiten de ruimtelijk kwetsbare gebieden zoals bedoeld in artikel 146 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening”;

2° in §3 wordt het zesde punt vervangen door wat volgt:

“6. de aanplantingen met naaldbomen die uitsluitend bestemd zijn voor de verkoop als kerstboom. Een aanplanting wordt geacht niet langer aan deze voorwaarde te voldoen wanneer de gemiddelde hoogte van het bestand 4 meter heeft bereikt.”;

3° in §3 wordt een achtste punt toegevoegd, dat luidt als volgt:

“8. de wissenteeft waarvan de bovengrondse massa periodiek tot maximaal drie jaar na de aanplanting of na de vorige oogst, in zijn totaliteit wordt geoogst.”.

Artikel 19

In artikel 4 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° het derde punt wordt vervangen door wat volgt:

“3. bebossing: bezetting met bomen of houtachtige struikvegetaties, door menselijke ingreep of spontaan, van een oppervlakte die daarvoor onder het toepassingsgebied van dit decreet komt te vallen;”;

2° het elfde punt wordt vervangen door wat volgt:

“11. herbebossing: bezetting met bomen of houtachtige struikvegetaties, door menselijke ingreep of spontaan, van een oppervlakte die reeds onder de toepassing van dit decreet viel;”;

3° een punt 14bis1 wordt toegevoegd dat luidt als volgt:

”14bis1. Korte-omloop-houtteelt: teelt van snel-groeiende houtachtige gewassen waarbij de bovengrondse biomassa periodiek tot maximaal 8 jaar na de aanplanting of na de vorige oogst, in zijn totaliteit wordt geoogst;”.

HOOFDSTUK VIII

Afvalstoffen

Artikel 20

Artikel 4, 4°, van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen, toegevoegd bij het decreet van 4 april 2003, wordt vervangen door wat volgt:

“4° bodem, uitgegraven buiten ontginningsgebieden, die overeenkomstig de voorwaarden bepaald in of krachtens het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering wordt gebruikt.”.

HOOFDSTUK IX

Eigen Vermogen onder de benaming Ondersteunend Centrum van het Agentschap voor Natuur en Bos

Artikel 21

Bij het Agentschap voor Natuur en Bos, hierna het agentschap te noemen, of zijn rechtsopvolger, wordt een Eigen Vermogen ingesteld onder de benaming Ondersteunend Centrum van het Agentschap voor Natuur en Bos, afgekort OC-ANB.

Aan het OC-ANB wordt rechtspersoonlijkheid toegekend.

Artikel 22

Het OC-ANB heeft tot doel bij te dragen tot de realisatie van het beleid inzake natuurbehoud en de vrijwaring van het natuurlijk milieu en het milieubeleid door middel van:

1° het sociaal-economisch valoriseren in het kader van een duurzaam beheer van de domeinen in beheer bij het agentschap, inclusief op natuurbeleving gericht recreatief en educatief medege-

bruik, en van de goederen in eigendom van het OC-ANB;

2° het uitvoeren van terreinrealisaties zowel op gronden van het Vlaamse Gewest, waaronder domeinbossen, Vlaamse natuurreservaten, parken en viswaters, als op terreinen van derden.

Onder derden wordt in dit verband verstaan:

a) overheden en openbare instellingen;

b) de conform het bosdecreet van 13 juni 1990 erkende bosgroepen en leden van die bosgroepen;

c) de conform het decreet natuurbehoud van 21 oktober 1997 erkende natuurverenigingen;

d) rechtspersonen die zijn opgezet met het oog op het realiseren van projecten die van belang zijn voor het natuurlijk milieu, bos, groen en faunabeheer, alsmede private rechtspersonen op wiens gronden die projecten worden uitgevoerd;

3° het verlenen van diensten en het uitwisselen van diensten in coöperatief verband;

4° het participeren in publiek-private samenwerkingsverbanden mits het voorafgaandelijk akkoord van de minister van begroting;

5° het ondersteunen van en het uitbaten van bezoekerscentra van het agentschap;

6° het meedingen naar of uitvoeren van opdrachten en projecten waarmee de kennis en ervaring die aanwezig zijn binnen het agentschap en het OC-ANB kunnen worden ingezet ter ondersteuning van andere publiek- of privaatrechtelijke verenigingen, ondernemingen of instellingen.

Artikel 23

Het OC-ANB kan voor de verwezenlijking van zijn doel vrij contracten sluiten in het raam van een aanneming, onderaanneming, tijdelijke vereniging, een consortium, en alle andere geschikt bevonden samenwerkingsverbanden, roerende en onroerende goederen verwerven en vervreemden en in het algemeen alle nuttige rechtshandelingen stellen.

Artikel 24

Het OC-ANB kan mits een unanieme beslissing in de beheerscommissie medeoprichter, lid, bestuurder of vennoot zijn van publiek- of privaatrechtelijke ver-

enigingen, ondernemingen of instellingen, op voorwaarde dat het doel van die rechtspersonen verband houdt met het doel van het OC-ANB.

Artikel 25

In navolging van artikel 23 kan het OC-ANB op contractuele basis personeel aanwerven, tewerkstellen en ontslaan.

Het OC-ANB kan personeel ter beschikking stellen van het Vlaamse Gewest. De wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers is op die terbeschikkingstelling niet van toepassing.

Artikel 26

§1. Het OC-ANB wordt bestuurd door een beheerscommissie.

De volgende personen zijn ambtshalve lid:

1° het hoofd van het agentschap, tevens voorzitter van de beheerscommissie en, in voorkomend geval, de algemeen directeur. Bij afwezigheid van het hoofd van het agentschap is de algemeen directeur de voorzitter;

2° de hoofden op afdelingsniveau van de centrale diensten van het agentschap;

3° de afgevaardigde van de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud.

De volgende personen worden benoemd door de Vlaamse Regering:

1° een vertegenwoordiger van de conform het Bosdecreet van 13 juni 1990 erkende bosgroepen;

2° een vertegenwoordiger van de conform het decreet natuurbehoud van 21 oktober 1997 erkende natuurverenigingen;

3° een vertegenwoordiger van de conform het jachtdecreet van 24 juli 1991 erkende wildbeheereenheden;

4° een vertegenwoordiger van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten;

5° een ambtenaar, deskundig in financiën en begroting, op voorstel van de Vlaamse minister bevoegd voor financiën en begroting.

§2. De beheerscommissie moet steeds voor minstens de helft zijn samengesteld uit ambtenaren van het agentschap. Ook een vertegenwoordiger van de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, moet er deel van uitmaken. Met dit doel kan het hoofd van het agentschap desgevallend één of meer afdelingshoofden van de provinciale entiteiten van het agentschap als lid aanstellen.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd de samenstelling te wijzigen op basis van wijzigingen op het vlak van interne organisatie van het agentschap en van het gewicht dat aan een taak of doelgroep wordt gegeven. De voorwaarde, gesteld in het vorige lid, moet daarbij nageleefd worden.

§3. De voorzitter kan bevoegde personen uitnodigen om met raadgevende stem aan de bespreking van een punt van de agenda van een vergadering van de beheerscommissie deel te nemen.

§4. De beheerscommissie vergadert minstens tweemaal per jaar.

Artikel 27

De inkomsten van het OC-ANB worden gevormd door:

1° de opbrengsten, gehaald uit de verkoop van hout en andere producten uit de domeinen in beheer van het agentschap;

2° het valoriseren van de resultaten van de uitgevoerde activiteiten, vermeld in artikel 22;

3° de giften, legaten, schenkingen, beurzen, prijzen of alle andere giften die zijn aanvaard krachtens de wet van 12 juli 1931 betreffende de uitbreiding tot alle rechtspersonen van het voordeel van de voorlopige aanvaarding van bij akte gedane schenkingen onder de levenden;

4° heffingen, retributies, subsidies en dergelijke meer;

5° de verkoop van rapporten, brochures, kaarten, plans of andere publicaties, met inbegrip van producten in elektronische vorm;

6° het uitbaten van bezoekerscentra van het agentschap;

7° het beheer en de vervreemding van goederen die behoren tot de rechtspersoon OC-ANB;

8° andere inkomsten, na goedkeuring door de Vlaamse Regering.

Artikel 28

De Vlaamse Regering kan beslissen onroerende en roerende goederen van het Vlaamse Gewest die niet langer dienstig zijn voor de strikte overheidstaak van het agentschap met het oog op valorisatie kosteloos in eigendom over te dragen aan het OC-ANB. In die gevallen neemt het OC-ANB de rechten en plichten over van het agentschap. Betrokken onroerende en roerende goederen kunnen niet vervreemd worden dan ten behoeve van de schatkist.

Artikel 29

Ieder jaar, voor 31 oktober, stelt de beheerscommissie de begroting vast van de uitgaven voor het volgende begrotingsjaar, alsmede de middelen van het OC-ANB om die uitgaven te dekken.

Ieder jaar, voor 31 maart, stelt de beheerscommissie de uitvoeringsrekening van het OC-ANB van het voorgaande begrotingsjaar op.

De begroting en de rekening, alsmede elke wijziging ervan, worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering, samen met het advies van de Inspectie van Financiën.

Ten minste eenmaal per jaar wordt de boekhouding van het OC-ANB nagekeken door de Vlaamse Regering. De daartoe aangestelde ambtenaren beschikken over alle bevoegdheid van onderzoek, kunnen alle stavings- en bewijsstukken laten voorleggen en kunnen zich vergewissen van de toestand van de bewaarde goederen, maar mogen zich niet met het beheer bezighouden.

Artikel 30

Met behoud van de toepassing van de voorgaande bepalingen worden de nadere regelen betreffende

het toezicht, het beheer, de werking en de boekhouding van het OC-ANB vastgesteld bij besluit van de Vlaamse Regering.

Artikel 31

Artikel 3, punt 4°, van het decreet tot oprichting van het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur als Gewestdienst met Afzonderlijk Beheer van 23 januari 1991 wordt opgeheven.

HOOFDSTUK X

Water

Artikel 32

In artikel 40, §1, en artikel 44, §1, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid wordt “22 december 2006” vervangen door “22 december 2007”.

HOOFDSTUK XI

Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening.

Artikel 33

In artikel 3 van het decreet van 28 juni 1983 houdende oprichting van de instelling Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan §1 worden de volgende woorden toegevoegd: “en de inzameling en zuivering van afvalwater.”;

2° in §2 worden de woorden “verenigingen van gemeenten en particulieren” vervangen door de woorden “verenigingen van gemeenten, private rechtspersonen en particulieren”.

Artikel 34

In artikel 6 van hetzelfde decreet wordt het woord “watervoorzieningsdienst” telkens vervangen door het woord “waterdienst”. In hetzelfde artikel wordt

het woord “watervoorzieningsdiensten” telkens vervangen door het woord “waterdiensten”.

Artikel 35

Artikel 7 van hetzelfde decreet wordt vervangen door:

“Artikel 7

Voor elke onderscheiden waterdienst wordt een bijzondere resultatenrekening gehouden. Deze bijzondere resultatenrekening bevat naast de eigen kosten en opbrengsten van de betrokken waterdienst, als kosten tevens het aandeel van die dienst in de algemene kosten van de Maatschappij.

In de statuten wordt voorzien in:

- 1° het instellen van reserve-rekeningen, gemeenschappelijk aan al de waterdiensten van de Maatschappij;
- 2° het oprichten voor elke waterdienst van eigen afzonderlijke reserve-rekeningen;
- 3° een regeling met betrekking tot de dividendgerechtigdheid van de aandelen die zijn verbonden aan de verschillende waterdiensten.”.

Artikel 36

De eerste twee zinnen van artikel 8 van hetzelfde decreet worden vervangen door de volgende zin:

“De statuten bepalen de wijze waarop tot de vaststelling en de bestemming van het resultaat van de Maatschappij wordt overgegaan.”.

Artikel 37

De eerste zin van artikel 9 van hetzelfde decreet wordt vervangen door:

“De Maatschappij mag leningen aangaan of schuldbrieven uitgeven.”.

Artikel 38

Artikel 10 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 39

In artikel 15 van hetzelfde decreet wordt het woord “watervoorzieningsdienst” vervangen door de woorden “door de Maatschappij ingerichte waterdienst”.

Brussel, 10 februari 2006.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie,
Leefmilieu en Natuur,*

Kris PEETERS
